

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodilni: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna zbirna mesečno Din 25,—
Za inostranstvo Din 40,—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

Zanimiva obletnica

Danes je zanimiva obletnica. Pred sedmimi leti, 4. julija 1930., je bila po vsej državi objavljena svečana izjava ministrstva šestojanuarskega režima o smernicah državne politike. Ta izjava je imela poseben značaj. Z njo so odgovorni voditelji države ponovili program kraljevske manifestacije od 6. januarja 1929. in ga prevzeli za svojega ne le kot izvrševalci kraljeve volje, temveč kot možje, ki ga po poldrugoletnem praktičnem izkustvu sprejemajo kot prvi značilni pojav postopnega vračanja v demokracijo. Kar je bilo dosedaj na zunaj avtoritativna volja vrhovnega voditelja naroda, to postaja politični program skupine mož, ki sodelujejo v diktatorskem režimu formalno sicer kot poedinci, ki pa vendar predstavljajo politične avtoritete z močnim ozadjem ljudskega zaupanja.

V tistih dneh so bili člani avtoritativnega režima Nikola Uzunović, Milan Srskić in Božidar Maksimović, prvi ljudje iz radikalnih vrst, tu sta bila gg. Preka in Neudorfer, bivša ministra HSS že v Radičevih časih, v Vojislavu Marinkoviću in dr. Kostu Kumanudiju je dala demokratska stranka dva svoja voditelja, in končno je zavzemal eno prvih mest v tej vladi predsednik bivše SLS g. dr. Anton Korošec. Znano je bilo, da obveze, ki jih prevzemajo ti možje, in izjave, ki jih dajejo, večjejo po njih širok krog njihovih prijateljev in ustvarjajo dalekosežne programske preokrete v vrstah nekdanjih močnih strank širom Jugoslavije.

Posebno zanimivo in pomembno je tudi dejstvo, da je bila izjava ministrskega sveta od 4. julija 1930. izraz svobodnega preudarka in neovirane odločitve vsakega posameznega ministra. Do sklepa ministrskega sveta je prišlo šele potem, ko je bila vsem članom vlade dana prilika, da izjavo temeljito pretehtajo in se odločijo za ali proti. Jugoslovanski program je do dne te izjave imel značaj od zgoraj izražene volje, od tega dne dalje pa računa samo na prostovoljno sodelovanje tistih, ki ga iz osebnega prepričanja sprejemajo za svoj program in se častno zavezujejo, da ga bodo v vsem svojem delanju in nehanju izvrševali, ga politično med narodom zastopali in širili ter mu služili s čisto zvestobo. To je izjava hotela reči in v tem smislu je takrat celokupna jugoslovenska javnost sprejela sklepe ministrskega sveta kot zgodovinski dogodek ter jih podprala kot pričetek novega političnega življenja v naši državi.

Kaj so takrat svečano proglasili ministri pod predsedstvom g. Petra Živkovića? Oni so predvsem izjavili, da sta šestojanuarski manifest in zakon od 3. oktobra, ki je državi dal ime kraljevine Jugoslavije, osnova vsega našega državnega in nacionalnega življenja. Tako so ministri še enkrat tudi v svojem imenu svečano ponovili, da »mora biti najvišji zakon za vsakogar čuvati edinstvo naroda in državne celote«. Ob sodili so vsako posebno slovensko, hrvaško ali srbsko politiko kot nerazdružljivo z resničnim državnim in nacionalnim interesom. V svoji izjavi sporočajo narodu tudi v svojem imenu, da »mora za vso bodočnost veljati kot absolutno načelo: eden jugoslovanski narod, ena jugoslovenska nacionalna zaveza«.

Z zakonom od 3. oktobra 1929. je bil odrejen razpust »vseh onih društev in ustanov, katerih plemensko obeležje, ali ime ali cilj njihovega delovanja bi bili v nasprotju z državnim in narodnim edinstvom«. Določeno je bilo, da se v bodoče smejo izobešati samo državne zastave. Ministri so dali tem odredbam v svoji proklamaciji še posebnega izraza: »Plemenska imena in tradicije zaslužijo sicer vse spoštovanje, toda v bodoče imajo služiti edino le razvoju jugoslovenske nacionalne trobinice«. S temi svečanimi besedami sta bila pomen in značaj modro-bele-rdeče trobinice povišana in poglobljena, trobinica pa proglašena kot nacionalni simbol enega in istega jugoslovenskega naroda.

Za vse notranje državno življenje so postavili ministri v svoji izjavi princip jugoslovenske orientacije. Obrnili so se na državno uradništvo ter ga resno pooblastili, da zanj ni mesta v javni službi, ako njegovo delo ne bo v skladu z načeli narodnega in državnega edinstva. Postavili so vzgojni problem za mlado pokolenje našega naroda: »Od osnovne šole do univerze mora biti pouk izvajan strogo v jugoslovanskem nacionalnem duhu s spoštovanjem mladine do nacionalne zgodovine in kulture in z globoko vero v napredek in bodočnost Jugoslavije.« Tej nalogi mora v popolnosti odgovarjati tudi učitelj in profesor.

Poleg šole izjavo kr. vlade visoko povzdiguje nacionalno poslanstvo Sokola kraljevine Jugoslavije. »Sokol mora s svojim integralnim nacionalnim značajem pokriti vse slične dosedanje plemenske in verske organizacije. Razvoj Sokolstva v širokih ljudstva

PRELOM ALI KOMPROMIS

Zadnji napor Francije in Anglije, da bi dosegli kompromis za nadaljevanje kontrole in nevmešavanja v Španiji, toda izgledi na uspeh so malenkostni

London, 3. julija. r. Po večerajšnji brezuspešni seji londonskega odbora za nevmešavanje je dosegla diplomatska aktivnost med Londonom, Parizom in Berlinom svoj vrhunec. Diplomati in politiki, ki se zavedajo svoje odgovornosti za mir v Evropi, si sedaj prizadevajo, da se docela ne porušijo vsi mostovi, ki vodijo do politike nevmešavanja v španske zadeve. Večerajšnji dan, ki bi bil moral prinesiti odločitev, je končal z odgovitvijo za par dni. Nadaljnji razvoj izredno napetega položaja je odvisen od mnogih činiteljev in se ne da še niti približno reči, kako se bo vse to končalo. Za Rim in Berlin je absolutno merodajna želja, storiti vse, kar more pospešiti zmago generala Franca, in ne opustiti ničesar, kar bi

moglo poslabšati položaj valencijske vlade. London in Pariz si slej ko prej prizadevata, najti kompromis za nadaljevanje politike nevmešavanja. Izgledi na uspeh pa so zelo malenkostni, ker smatrajo splošno večerajšnje odklonitev francosko-angleških predlogov za nezaupnico Franciji in Angliji. Nikakih izgledov tudi ni, da bi London in Pariz pristala na italijansko-nemško zahtevo, naj bi se generalu Francu priznal značaj vojskujoče se stranke. Edina tolažba je še v dejstvu, da so v načelu vsi za idejo nevmešavanja in da so sedaj jasno začrtane meje med enim in drugim stališčem, kar omogoča diplomatom, da sestavijo nove predloge in dajo novo podbudo za nadaljevanje politike, ki bi rešila evropski mir.

kovati, da bi Anglija odkrito posegla v španske dogodke in prisločila na pomoč valencijski vladi, da bi tako iztrgala podporo, ki jo prožita generalu Francu Nemčija in Italija. Tudi dobava orožja in municije valencijski vladi ni mnogo verjetna, pač pa prevladuje prepričanje, da bo Anglija močnejše dopustila, da se Francija postavi odkrito na stran valencijske vlade in jo z vsemi silami podpre v borbi proti Francovemu uporu, ne da bi sama prevzela kakršnekoli obveznosti v tem pogledu.

Jutri seja angleške vlade

London, 3. julija. AA. Britanska vlada bo imela v ponedeljek dopoldne sejo. Na tej seji bo Eden poročal o diplomatskem položaju, zlasti o položaju, nastalem zaradi večerajšnjih dogodkov in odboru za nevmešavanje.

Nov angleški načrt?

Berlin, 3. julija. g. Današnji večerniki javljajo iz Londona, da je Anglija izdelala nov kontrolni načrt, ki ga bo v terek predložila odboru za nevmešavanje. Nemški listi izjavljajo, da ima ta načrt sicer izgled, da ga bosta Nemčija in Italija sprejeli, toda le tedaj, ako bo izven okvira dosedanjega kontrolnega sistema, ki se ni obnesel.

S španskih bojišč

Nacionalisti še vedno skoro neovirano prodirajo v santandrosko pokrajino

Bilbao, 3. julija. AA. Nacionalistične čete so danes s podporo topništva in letalstva še dalje prodirale na severni fronti. Oddelki čet, ki so večeraj prekorčili mejo santandroske pokrajine, so danes zavzeli Bobeno. Pokrajina južno od Valmede je po večerajšnjem obkoljevalnem manevru danes v celoti prišla v roke nacionalnih čet, ne da bi se bile morale čete posebno resno boriti z branilci.

Republikanska letala so skušala davi preleteti Salamanco. Protiletalsko topništvo je prisililo sovražnika, da se vrne, ne da bi bil kaj dosegel. Po večerajšnjem obstreljevanju Sevilje so vladna letala vrgla več bomb na Burgo in napravila znatno stvarno škodo. Ranjenih je več oseb, po večini žensk in otrok.

Topovski dvoboj pred Madridom

Madrid, 3. julija. AA. Večeraj popoldne se je razvil težak topovski dvoboj. Republikanski topovi so stalno streljali na sovražne postojanke, da bi preprečili oz-

ranje nacionalistov. Uporiško topništvo je odgovarjalo in streljalo v središče mesta.

Uporiška letala so vrgla 50 bomb na Sagunto, 25 km severno od Valencije. Bombe so priletele na tamkajšnji gradič in na več hiš v ribiškem okraju. Človeških žrtev ni bilo.

Sovražna letala so skušala vreči več bomb tudi na Valencijo, vendar jih je protiletalsko topništvo pregnalo.

Ob 21. uri je priplula pred Sagunto križarka »Almirante Cervera«, ki je oddala 25 strelcev proti obali, nato pa odplula v smeri proti Palma de Mallorci. Žrtev ni bilo.

Na Holandskem zaplenjeni španski parnik

Amsterdam, 3. julija. AA. Tu so zaplenili španski parnik »Terbiel«, ki je priplul z britanskim zastavo in s tovorom srebra in vrednostnih papirjev, kjer bi bil bank. Kakor znano, so tudi v La Rochelli pred kratkim zaplenili dva parnika z enakim tovorom.

Nesreča letalke Earhardtove

San Francisco, 3. julija. AA. Obalne radijske postaje so prejele sredi ob 19.12 zadnjo vest z letala gospe Earhardt, ki je na letu okrog sveta. Sporočila je, da ne ve, kje je in da ima bencina samo še za pol ure. Letalski strokovnjaki menijo, da je letalo preletelo otok Howland. Njen soprog Henry Patman je izjavil, da je na letalu čoln iz kavčuka, ki ima s seboj dovolj živeža, rakete za dim, signale in druge potrebščine. Ravnatelj tovarov so izjavili, da je letalo zgrajeno tako, da lahko dolgo pluje po morju. Iz Howlanda poročajo, da je morje mirno in vreme jasno.

Tudi britanska križarka »Achilles« je ob 23.28 pacifiškega časa presegla klic SOS gospe Earhardtove. Pomorska radijska postaja poroča, da je neko vodo letalo na Honolulu dobilo nalog, naj odleti proti otoku

Howlandu. 11 vodnih letal je že snoči odletelo, da poišče Earhardtovo. Patman upa, da bodo letala, ki so odletela na pomoč njegovi ženi, imela zadosti bencina, da bodo mogla več ur nadaljevati svoje izviše.

Neki radijski amater v Los Angelesu poroča, da je presegel zelo slabotne znake na valu 31.5 m, ki se ujema s frekvenco aparata ge. Earhardtove. Ob 21.30 pacifiškega časa je radijski telegrafist v Los Angelesu potrdil, da je verjetno, da izvirajo signali, ki jih je takrat sprejel, od ročnega aparata. Verjetno je letalo Earhardtovo padlo v morje.

Rešena!

Honolulu, 3. julija. AA. Ameriško letalko Amelia Earhardtovo je rešil neki britanski parnik.

Politične debate v narodni skupščini

Vedno nove interpelacije o zadnjih dogodkih — Pretres zakonskega predloga o prekrških — Dvodnevna pavza

Beograd, 3. julija. p. Na današnji seji narodne skupščine se je nadaljevala načelna razprava o načrtu zakona o prekrških. Seja se je pričela ob 9.45. Narodna skupščina je bila najprej obveščena, da je finančni odbor že proučil in odobril načrt zakona o novih kovancih. Prečitanih je bilo več interpelacij, med njimi interpelacija posl. Mravljeta na ministra pravde zaradi postopanja državnega tožilstva v Ljubljani ob priliki zadnjih dogodkov. Minister dr. Subotić je na nujnost te interpelacije pristal. Posl. dr. Riko Fux pa je interpeliral poštenega ministra zaradi protizakonitiga postopanja ne pošti v Ljubljani.

Pred prehodom na dnevni red je nar. posl. Cvetič vprašal skupščinskega predsednika Čirića v konkretnem stanju je danes vprašanje konkordata. Zahteval je pojasnila, zakaj se še vedno ni sestel že pred 7 meseci izvoljeni odbor za njegovo proučitev. Predsednik Čirić mu je obširno odgovoril. Rekel je, da je v interesu stvari organska zveza med delom v plenumu in delom v odborih. Zato tudi ta odbor ni bil sklican, dokler se ni vedelo, ali bo konkordat prišel na razpravo že tudi v plenumu. Sedaj ima tozadevno pozitivno informacijo, pa bo zaradi tega poskrbel, da bo začel s svojim delom čimprej tudi skupščinski odbor za proučitev konkordata. Odbor se bo sestel v terek ali sredo.

Posl. Cvetič se z odgovorom ni zadovoljil. Kritiziral je postopanje vlade in skupščinskega predsedstva.

Nadaljevanje pretresa zakona o prekrških

Narodna skupščina je končno prešla na dnevni red k nadaljnji razpravi načrta zakona o prekrških. Prvi je o njem danes govoril zastopnik poslanskega kluba JRZ Živko Sušić. Branil je načrt pred očitki, ki so se čuli na večerajšnji seji, in sga-

Zakaj Pariz in London nočeta priznati Franca

Priznanje generala Franca bi pomenilo pristransko pospeševanje njegove zmage nad zakonito špansko vlado

London, 3. julija. r. V vseli političnih krogih živahno razmotirajo položaj, ki je nastal po večerajšnji seji londonskega odbora. Vse stranke brez razlike odobravajo stališča, ki sta ga zavzeli napram italijansko-nemškemu predlogom Francija in Anglija. Kot glavni vzrok za odklonilo stališče Pariza in Londona navajajo v poučenih krogih to, da bi pomenil predlog glede ukinitve pomorske kontrole, do čim bi se nadalje ostala kontrola na kopnem, izredno ugodnost za generala Franca in zelo slabe posledice za zakonito valencijsko vlado. Isto velja tudi glede priznanja generala Franca kot vojskujoče se stranke. To po mednarodnem pravu sicer ni istovetno z diplomatskim priznanjem Francovega režima, marveč je tradicionalna formula, po kateri uravnavajo svoje držanje nevtrelne države napram vojnemu stanju kjerkoli na svetu. V tem primeru bi imela tako valencijska vlada kakor general Franco pravico proglasiti blokado španske obale in preiskovati ladje nevtrelnih držav ne samo v španskih vodah, nego tudi na odprtem morju, če morda ne tihotapijo za nasprotno stranko. Anglija in Francija naglašata, da bi bili že davno priznali generala Franca za vojskujočo se stranko, če bi šlo res za izrazito špansko državljansko vojno, ker bi to položaj docela normaliziralo in se nihče ne bi brigal za to, kdo bo zmagal. Sedanji položaj v Španiji pa predstavlja svojevrstno konstelacijo na Sredozemskem morju, kjer se tuje sile odkrito zavzemajo za eno ali drugo špansko stranko. Ni dvoma: če bi general Franco dosegel priznanje vojskujoče se stranke, bi s polno pravico mogel računati pri izvajanju svojih privilegijev, ki bi izvirali iz takega priznanja, na odkrito podporo nemške in italijanske vojne mornarice, ne da bi ti dve državi neposredno posegli v sam konflikt. Angleški strokovnjaki za Španijo so prepričani, da bi priznanje generala Franca za vojskujočo se stranko pomenilo zagotovitev njegove zmage. Zato se v Londonu in Parizu slej ko prej čuje resno svarilo: Če vztrajata Italija in Nemčija na tem, da se opusti pomorska kontrola, potem smo mi za to, da se ukine tudi vsaka kontrola na kopnem, Mussolini in Hitler pa naj pomisli, kaj bi to pomenilo, če se jutri odpre francoska meja na Pireneji.

Komentarji angleškega tiska

London, 3. julija. AA. Londonski tisk odklanja italijansko-nemške predloge, vendar priznava zmernost nemškega in italijanskega

ga stališča. »Daily Telegraph« piše, da so nadaljnja pogajanja še mogoča. Francija in Anglija bosta pozorno proučili vse predloge. Če ne pride do sporazuma, tedaj bosta Anglija in Francija svobodno odločali o svojem nadaljnjem stališču. »Times« piše, da veruje, da se bosta Italija in Nemčija držali politike nevmešavanja. »Morningpost« piše v istem smislu. Edino izjemo tvori »Daily Mail«, ki se zavzema za priznanje italijanskega cesarstva v Abesiniji in prekinitve diplomatskih stikov z rdečo Španijo.

Pesimizem v Parizu

Paris, 3. julija. g. Pariški listi presoja je izid konflikta o nevmešavanju precej pesimistično. »Intransigence« pravi v uvodnem članku, da je vprašanje, ali bodo Nemčija, Italija in Portugalska mogle vsiliti svojo voljo večini 24 držav, ki soglašajo v želji, da bi se španski spor ne izrodil v splošen evropski konflikt.

Pertinax piše v »Echo de Paris«, da slo ne nemški in italijanski predlogi na domnevi, da sta Francija in Anglija ali preveč zaupljivi ali pa silno naivni, toda francoski in angleško zunanje ministrstvo sta točno izdelala svoj načrt. Rimski in berlinski predlogi naj na zunaj manifestirajo, da sta se Italija in Nemčija v Salamanci že močno vidrali. Dobro obveščeni diplomati krogi vedo, da je general Franco izgubil pred Bilbao 22.000 mož in da je postal nujen poziv za pomoč v Berlin. Na večerajšnji seji odbora za nevmešavanje bi naj dobil že odgovor. Mi se ne vmešavamo v špansko državljansko vojno, toda ohraniti hočemo strateško enakopravnost obeh strank. Hoteli smo to doseči z nevmešavanjem, ki bi se moralo odvijati od kontrole, kakor je to v četrtak rekel Delors. Če pa se ukine politika nevmešavanja, tedaj bomo tudi mi imeli popolnoma proste roke.

Figarot piše, da sta Italija in Nemčija prevzeli težko odgovornost, ko hočeta torpedirati politiko nevmešavanja, kajti Francija in Anglija bosta imeli takoj proste roke, če bi politika nevmešavanja propadla. Nikažar ne bosta dopustili uvoz orožja in municije v Španijo. Seveda bo to najbolj koristilo vladi v Valenciji.

Matine piše, da bi priznanje generala Franca kot vojskujoče se stranke pomenilo, da se hočeta Francija in Anglija predati v roke nevernih avanturistov.

Oeuvre piše, da je docela nemogoče, da bi Francija priznala generalu Francu značaj vojskujoče se države.

Kaj bo sledilo?

Če Italija in Nemčija ne bosta odnehali, bo Francija s tihim privoljenjem Anglije podprla valencijsko vlado

London, 3. julija. r. Vsa mednarodna javnost z napetostjo pričakuje, kako se bo razvil položaj prihodnjega teden. V Londonu si še niso čisto na jasnem, ali Nemčija resno misli na to, da prepreči nadaljnjo kontrolo in onemogoči politiko nevmešavanja z vseni posledicami, ki utegnejo iz tega nastati, ali pa gre pri vsej stvari samo za maneuvre obeh diktatorskih držav, ki naj dožene, kako daleč smeta iti, ne da bi naleteli na resen odpor Anglije in Francije. Francija in Anglija si slej ko prej prizadevata, pridobiti Rim in Berlin za nadaljevanje politike nevme-

šavanja, ki pa je nemogoča brez najožnej in nepristranske kontrole. V poučenih krogih zatrjujejo, da bosta Francija in Anglija napravili novo demaršo v Rimu in Berlinu, ki naj dokazata italijanski in nemški vladi vso resnost položaja in trdno odločnost Francije in Anglije, da ne bosta dopustili nikakega poseganja v razvoj španskih dogodkov.

Kar se tiče stališča, ki ga bo zavzela angleška vlada za primer, da ostanjejo vsa ta prizadevanja zaman, za enkrat ni še nič gotovega, pač pa kroži o tem vse polno različnih domnev in ugibanj. Ni pa prič-

postaja del programa državne politike, ki se mora izvesti brez zastoja.

V sklopu svojih kulturnih programskih pogledov priznava izjava z dne 4. julija 1930. vsem veroizpovedim njihovo moralno misljo, pravico do razvoja in polno enakopravnost. Zahteva pa od njih, da »se vedno in povsod izogibajo vsake politične akcije in političnega udejstvovanja v kateremkoli pogledu.«

In v svojem zaključnem stavku izjavljajo podpisniki izjave, da bodo smatrali

za svojo dolžnost podpirati vsaka kulturna, humana in gospodarska stremeljenja ter jim nuditi pomoč države, toda samo pod pogojem, da niso naperjena proti jugoslovanski državi in nacionalni misli.

Sedem let poteče danes od te proklamacije. Pomembnost programa, ki ga vsebuje, se ni spremenila in resnice besed, ki so bile takrat objavljene celokupnemu narodu, ne more nihče spraviti s sveta.

tavljal, da vlada tega zakona nikažar ne namerava uporabiti kot orodje v borbi proti svojim političnim nasprotnikom. Vlada se je nasprotno potrudila, da bi predložila skupščini načrt zakona, ki bi se opiral na demokratska načela. Z novim zakonom je vlada zopet pokazala, da je zvesta unitarističnemu načelu, ki ga je izrazila že v svoji deklaraciji.

Govornik je nato podrobno dokazoval, da so neutemeljeni očitki, da dopušča zakonski načrt široke možnosti politične zlorabe. Če je ta trenutek dr. Milan Stojadinović predsednik vlade še ne pomeni, da bo vladal večno, ker bi mu le v takem primeru lahko zakon o prekrških v onem smislu, kakor si ga razlagajo nekateri narodni poslanci, služil za orodje v borbi proti političnim nasprotnikom. Tudi se mu ne zdi, da bi bile kazenske določbe prestroge, kakor zatrjujejo govorniki opozicije. Govornik je potem še nadalje polemiziral z opozicijskimi govorniki in zavrnil zlasti očitke glede politike notranjega ministra dr. Korošca.

Posl. inž. Manfred Paštović, (JNS) je v svojem govoru ugotovil, da pomeni zakon o prekrških priznanje velike oblasti upravnim faktorjem. Upravne oblasti so pri nas odvisne od vsakokratne vlade. Zaradi tega je ta zakon čisto političnega značaja. Glasovanje za ta zakonski načrt pomeni potemtakem izraz zaupnice sedanji vladi. V svojem nadaljnjem govoru se je skliceval na večerajšnje ugotovitve poslanca Mravljeta. Omenil je tudi izjavo posl. Brečića, ki je večeraj izjavila toliko hrup in toliko proteste v vsej skupščini. Obravnaval je potem notranjo politično situacijo in obširno govoril o dogodkih v Sloveniji.

Poslednji je danes govoril narodni poslanec Bogoljub Knežević (JRZ), ki je poveljeval zasluge vlade in zatrjeval, da se zakon o prekrških ne bo izkoriščal za notranje politične borbe. Debatna je bila ob 12.45 prekinjena in ob enem seja končana. Zbiranja seja bo z torka dopoldne.

Bitka pri Zborovu

Dvajsetletnica prvega nastopa češkoslovaških legij v svetovni vojni — Temelji današnje ponosne zavezniške vojske

Ta teden praznujejo na Češkoslovaškem dvajsetletnico bitke pri Zborovu, one bitke, ki pomeni prebujenje češkega borbenege duha in obnovo češke narodne vojske. Usodno naključje je naneslo, da je padlo vstajenje češke vojske v dobo propada ruskih vojnih sil. Ta okoliščina je v izdatni meri pripomogla, da se je mala češka brigada, osnovna celica današnje izvrstno oborožene in izveščane zavezniške češkoslovaške vojske, pokazala v tem večjem sijaju brezprimerne hrabrosti, odločnosti in najvišjih vojaških vrlin. Na dan, ki je pomenil konec in to zelo nečasten konec nekdanje carske vojske, se je iz pozabljenosti kakor jarko žareč meteor dvignila vojska treh čeških polkov ter žela občudovanje vsega civiliziranega sveta.

Zborov pomeni majhen odsek ogromne ruske fronte od Baltskega do Črnega morja, pomeni pa tudi dan poslednjega napora carske armade, preden se je popolnoma razvalila in razdejala. Jeseni l. 1916 je najvišji antantni svet v Chantillyju sklenil za prihodnjost mlad istočasno veliko ofenzivo na vseh frontah proti vojskam centralnih držav. V marcu naslednjega leta je bilo zares vse pripravljeno in proti 360 divizijam osrednjih sil je stalo 525 divizij zavezniških. Od teh strahovitih sil je bilo ruskih divizij 235 in to se imelo namen, da prizadenejo sovragu odločilni udarec. Toda carska milijonska armada je bolehalo za neozdravljivo boleznijo in samo optimisti so se še nadejali, da se bo z njo še dal doseči kak uspeh. Začasna ruska vlada je mislila, da bo z zmago povrnila razrahljano disciplino, toda proces je bil tako napredoval, da je silni neuspeh samo še pospešil razpad ogromne vojske.

Edina svetla točka tega dne je zborovska epizoda treh čeških polkov, vtisnjenih med dve nekdanji slavni diviziji, med 4. in 6. finsko divizijo. Pred začetkom ofenzive je prišel na bojišče sam predsednik začasne ruske vlade Kerenski, da bi s svojo leporečnostjo dvignil propalo moralo ruskih čet. To se mu je posrečilo le deloma in v zelo neznatni meri.

Češki pešci 3600 bojevnikov, zbranih pod sokolskimi in husitskimi prapori, ni bilo treba vlivati poguma. Ti so namreč šli v boj z veseljem v srca in s pesmijo na ustnih, saj je bil ta dan določen za prvi nastop obnovljene vojske českega naroda. Ko so krenile ruske sile v napad, se je takoj opazilo, da se orjaška armada zviha v predsmtnih krčih. Edino češka brigada je storila v polni meri svojo dolžnost. Kakor hudournik se je vrgla na avstrijske utrjene položaje ter v prvem naletu zavzela 6 km na dolgo in

4 km globoko vse postojanke, poglajala sovražnika nazaj ter vrnila češkemu orožju nekdanjo veliko slavo. Habsburški dvoglavi orel je poražen bežal pred češkim levom, popolnoma v duhu davne tradicije. Hrabra češka brigada je pri tem napadu zajela več ujetnikov nego je sama štela mož in več nego vse druge divizije ruske vojske. Antantna uradna -poročila so z velikim priznanjem omenjala junaški zalet male češke vojske, pri čemer so poudarjala, da je bil sovražnik na točki češkega napada številčno ravno desetkrat močnejši.

Zborov pomeni prvi nastop obnovljene češke vojske in ta prvi nastop je omejen z največjo vojaško slavo. Bratski čsl. narod se s ponosom zaveda tega dejstva. Vojaška teorija ocenjuje morala čet po tem, koliko izgube prenesejo, ne da bi odstopile od zadane naloge. Tudi v tem pogledu je zborovska družina dala najlepši dokaz svoje visoke morale. Od 3600 mož jih je padlo v teku bitke polnih 1200, ne da bi bilo to uplivalo na udarnost male pešice. Ako k temu še dodamo, da se že omenjeni, nekdo slavni »finski diviziji« nista ganili z mesta, da so njih vojski zakopavali municijo in zasmevali češke junake, si šele prav predstavljamo veliko moralno silo češke brigade, ki je v tako neugodnih okoliščinah ohranila neokrnjen svoj borbeni duh in svojo udarno voljo.

Za rojstvo nove armade ni bilo močnega najti lepših avspicij, kakor je bil zborovski dan. Pred očmi vsega sveta so se trije češki polki odeli z neverjetno slavo in pripomogli, da poslednje ime čsl. vojske nikoli več ni izginilo iz vojnih poročil. Čsl. vojska je v svojem malem zorožju pokazala svojo vrednost, potrdila jo je v enako obilni meri s svojim nadaljnjim zmagovitim pohodom preko vse širine Rusije ter si v knjigi vojaške slave priborila marsikak list, popisan s priznanjem izrednih kakovosti.

Iz zborovskega semena je vzklila današnja čsl. vojska, iz treh polkov se je razvila bratska in zavezniška vojska. Ko čsl. narod praznuje svoje velike zborovske dni in gleda z zadoščenjem, kaj je zraslo iz male pešice, preveča enako zadovoljstvo tudi nas. Sodbe vojaških strokovnjakov o čsl. vojski so več kakor laskave. Kar pa je še več vredno, je dejstvo, da ta zglebna armada ni torišče kakih napadalnih težej, marveč krepka, čuvarica mednarodnega mira z geslom: »Tujega ne božmo, svojega ne damo!« Velike vojaške vrline in sijajna oborožitev čsl. vojske so v danih prilikah najbolj zaželeno jamstvo evropskega mira. Z radostjo lahko ugotavljamo, da je varstvo miru v dobrih in vrlih rokah.

»Slovenčev« poročilo o dogodkih v skupščini

»Slovenec« je bilo dano, da je mogel obširneje kakor mi poročati o dogodkih na petkovi seji narodne skupščine. Njegovo poročilo je seveda prirojeno po znanih moralnih načelih, ki so merodajna za gospode pri tem listu. Kljub temu ga ponatiskujemo, pa bodo čitatelji že sami ločili zrno od plevla. To-le citamo v »Slovenec«:

V govoru dr. Korošca (o načrtu zakona o policijskih prestopkih) je dobil za poslanec Glisicem besedo poslanec Milan Mravljec. Mravljec ne bi bil Mravljec, če bi tudi danes ne polival gnojnice na vse tiste, ki niso jugoslovenski nacionalisti... če ne bi čital raznih odlomkov o banu dr. Natlačenu, o Erjavcu ter napadal kr. vlade... Mravljecu gredo silno na živce tudi slovenski fantovski odseki, posebno njihove uniforme, ter vidi v njih same klerofasiste... Med Mravljecovim govorom je bila narodna skupščina zaradi nemira in

prerokanja, ki so ga povzročili poslanci JNS, prekinjena za pet minut. Za časa Mravljecovega govora je skupina poslancev JNS razvila in pokazala na polomljenem drogju raztrgano državno zastavo. Predsednik narodne skupščine Stevan Cirič je vstal in izjavil, naj skupščina ne ozira se na to, kdo je ta zločin izvršil, izkaže državni zastavi svoje spoštovanje, kar je skupščina tudi storila.

Za poslanecem Lazicem je dobil besedo poslanec Miha Brencić, ki je glede svojega govora »Skraini čas!« med Mravljecovim govorom izjavil, da s tem medikcem ni mislil napraviti nobene opazke na ustanovo »Sokola kraljevine Jugoslavije kot tako, niti na sokolska društva v hrvaških in srbskih krajih, nego da je imel v mislih samo poudariti primere zlorabe Sokolstva v politične namene JNS v Sloveniji...«

Priprave za pogreb nadškofa dr. Jegliča

Truplo pokojnega nadškofa dr. Jegliča je položeno na mrtvaški oder v škofiji sprejemnici v II. nadstropju škofijske palače. Od umrlega cerkvenega dostojanstvenika se hodiho ves dan posiljavati številni verniki iz Ljubljane in okolice.

V ponedeljek, na dan pogreba, bodo ob 9. v vseh cerkvah v Ljubljani škofijski zvonili, kakor se običajno zvoni ob pogrebi. V sredo pa bodo v župnijskih cerkvah slovesne maše zadušnice.

Ob smrti nadškofa dr. A. B. Jegliča je poslal ljubljanskemu škofu dr. Rožmanu sožalno brzojavko tudi Nj. Vise knez namestnik Pavle. Dalje so izrazili svoje sožalje številni ministri, predsednika senata in narodne skupščine ter razni poslanci in senatorji. Senat in narodna skupščina bosta na pogrebu zastopana po posebnih odločbah. Narodno skupščino bosta zastopala poslanca Franjo Markič in dr. Veble.

Predsedstvo zveze fantovskih odsekov je poslavalo vse člane, ki že imajo nove kroje, naj brezpozgovno pridejo vsi na pogreb. Zbirali se bodo na Sv. Petra nasipu.

Gasilica zajednica in gasilske župe so poslavale včlanjene čete, naj se gasilci v čim večjem številu udeležijo pogreba in naj pridejo v slavnem kroju. Zbirajo se pred Meštan domom.

Moški pevski zbori iz Ljubljane in okolice, ki se udeležijo pogreba, imajo v ponedeljek ob 8. zjutraj v Glasbeni Matici pevsko vaj.

Združenje ljubljanskih trgovcev pripo-roča svojim članom v ulicah, kjer se bo pomikal pogrebni spreved, da med pogrebi zaprejo svoje lokale.

Bolezen patriarha Varnave

Beograd, 3. julija. p. Današnji zdravniški bilten o stanju resno bolnega patriarha Varnave ugotavlja, da se je zdravstveno stanje bolnika zopet nekoliko zboljšalo. Noč je mirno prebil, spal je nekoliko več kakor običajno in vse kaže, da bo lahko použil tudi nekaj hrane.

Ameriško priznanje češkoslovaški

Washington, 3. julija. r. Prezident Roosevelt je imenoval za poslanika Zedinjenih držav v Pragi dosedanjega dolgoletnega namestnika ameriškega zunanjega ministra Wilbura Carra. To imenovanje je izrazilo v washingtonskih političnih krogih veliko pozornost, ker je bil Carr že od leta 1892 dalje neprestano na vodilnem mestu v ameriškem zunanjem ministru. Za njegovega naslednika v zunanjem ministru je imenoval dosedanjega ameriškega poslanika na Dunaju Georgea Messersmitha. Z imenovanjem Carra za praškega poslanika je Roosevelt na nedvoumen način dal izraziti važnost, ki jo ima CSR v evropski mednarodni borbi-velesil. Za Češkoslovaško je vsekakor velika počastitev, da je bil imenovan za poslanika mož, ki je bil desna roka zunanjega ministra in ki se je v teku 45 let svojega delovanja v ameriškem zunanjem ministru pridobil velike izkušnje in temeljito poznavanje političnih problemov.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Beleške

Iz vodstva JNS

Iz Beograda nam poročajo: Ker je predsednik JNS g. Peter Živković iz zdravstvenih razlogov odpotoval v inozemstvo, ga bo v vseh zadevah stranke za časa njegove odsotnosti zastopal prvi podpredsednik stranke senator Jovan Banjanin.

To pa res ni lepo!

Gospodje pri »Slovenec« so šele v večerajnji številki zabeležili, znana izvajanja voditelja JRZ, ministra g. Gjura Jankovića, na nedeljskih strankinih shodih v Beogradu in Zemunu. Ta izvajanja so zbudila pozornost v politični javnosti vse države, posebno živahne odmeve pa izvajala med mackovci v Zagrebu. V »Slovenec« so sedaj govor g. ministra tako zmajčili, da sta njegova vsebina in njegov smisel bistveno drugačna. Pred vsem so seveda izpustili, kako je g. minister s poudarkom označil narodno edinstvo in državni unitarizem za osnovno načelo programa in dela JRZ. Črtali so iz njegovega govora tudi ona izvajanja, ki so proglasila za nezdravo vsako politiko, ako zavira stopitev Srbov, Hrvatov in Slovencev v enoten jugoslovenski narod. Mislimo, da od gospodov pri »Slovenec« res ni lepo, da s tako malo spoštljivosti in s tako mnogo »površnosti« reproducirajo načelna izvajanja svojih voditeljev.

Dvoje besedil

Zabeležili smo že, da je ob smrti nadškofa dr. Jegliča izrazil ljubljanskemu škofu g. dr. Rožmanu svoje sožalje tudi predsednik vlade g. dr. Stojadinović. »Slovenec« in »Slovenski dom« objavljata sožalno brzojavko z naslednjim besedilom: »Prosim, da sprejmete moje iskreno sožalje ob smrti velikega duhovnika in javnega delavca dr. Antona Jegliča.« Isto sožalno brzojavko je objavila tudi službena Agencija Avala in po njej »Jutro«, beograjsko »Vreme« in še nekateri drugi listi v državi z naslednjim besedilom: »Prosim, da izvolite sprejeti moje iskreno sožalje ob smrti velikega jugoslovanskega svečenika in javnega delavca nadškofa dr. Antona Jegliča.«

Konec

Iz glasila g. dr. Vekoslava Kukovca izvevmo, da so se v Mariboru nedavno sestali prvaki tako zvanega »kmečko-delavskega gibanja« v Sloveniji. Na sestanku je bilo med drugim prečitano pismo slovenskih socialističnih voditeljev gg. Petjejana in Erženca. V pismu sporočata, da je postal brez predmeta dogovor, sklenjen dne 20. junija 1936 med socialisti in skupino »Slovenske zemlje«, ki je takrat predstavljal »kmečko-delavsko gibanje«.

S tem je propadel dogovor, na katerega so nekateri nepoučeni in politično naivni ljudje gradili mnoge nade in videli v njem že pričetek zmagovitega pohoda nekake »slovenske ljudske fronte«. Kdor je trezno gledal, pa je moral seveda že takrat uvideti, da je iskreno in trajno sodelovanje med tako heterogenimi skupinami nemogoče. Pristajši okrnjenega »kmečko-delavskega gibanja« so zaradi odgovodi socialistov močno razočarani, pa se tolažijo s tem, da pri podpisu ni bilo iskrenega mišljenja na strani socialističnih voditeljev in da je bilo zanje vse skupaj samo taktiziranje.

Ozadje spora med »katoliškim delavstvom«

Preteklo nedeljo je bil v Delavski zbornici občni zbor Jugoslovanske strokovne zveze. Glavni referat je imel predsednik JSZ g. Srečko Žumer, ki je najprej govoril o težkem položaju delavstva v Sloveniji. Kakor poroča krščansko socialna »Delavska pravica«, je nato med drugim izjavil:

»Slovensko katoliško delavstvo je hotelo imeti tudi v političnem življenju svojo svobodno besedo v okviru politične skupnosti. Zahtevalo je prav povsod sebi primerno zastopstvo, ki si ga izbere samo in ki je tudi odgovorno predvsem njegovim instancam. Ker delavstvo v tem načelnem vprašanju ni moglo popustiti, je nasprotno vedno bolj naraščalo. Še skoro pred šestimi leti je padel prvi predlog za ustanovitev nove katoliške delavske organizacije. Zadnji poskus podreditve naše JSZ je bil leta 1932, ko je na njenem obnem zboru nastopila pod vodstvom g. dr. Mihe Kreka stvorjena opozicijska in hotela vodstvo organizacije prevzeti v svoje roke. Toda poskus se je ponesrečil in s tem je bila JSZ nekako izključena iz tako zvane strankarsko-politične katoliške skupnosti. Dokler pa bodo voditelji slovenskih katoličanov zaradi strankarsko-političnih razlogov ustanavljali nove organizacije proti Jugoslovanski strokovni zvezi in metali iz katoliških vrst pionirje krščanskega gibanja po naših industrijskih središčih, ne bodo mogli trditi, da razumejo čas, v katerem živimo.«

Mačkovec med seboj

Zabeležili smo ostri odgovor sreske organizacije HSS v Kopivnici na ponovne napade klerikalne »Hrvaške straže« na ljudske pisatelje in radijskega poslanca Mihalovića Miškina. Resolucija sreske organizacije je seveda »Hrvaško stražo« silno razburila. Ostro se je zaletela zlasti v predsednika sreske organizacije Franja Gažijo, ki mu očita, da je svoje dni imel neko naravnost bogokletno predavanje. Znova nato našteva grehe, ki jih je baje zagrešil nesrečni Miškina, pa odkriva še nove. Med drugim trdi, da je Miškina predložil svoj krajevni organizaciji HSS račun za liter slabega vina, ki ga je pri njegovem očetu spil neki uglejni zagrebški voditelj hrvaškega pokreta. Kdo je ta voditelj bil in ali si ni morda pokvaril žolodca. »Hrvaška straža« za sedaj še ne pove.

»Delavska politika« o taktiki slovenske JRZ

Mariborska socialistična »Delavska politika« pravi, da opazuje zadnje čase neko »čudovito nervoznost v vrstah bivših klerikalcev. Njihove akcije vzbujajo domnevo, da gospodje nujno potrebujejo neko legitimacijo, s katero bi lahko izpričali svojo moč in vpliv. Na drugi strani pa je sumljivo, da so začeli zopet poudarjati »hej Slovenstvo«. Gospodje, ki so kumovali vsem zakonom za prialno ustvarjanje »jugoslovanskega naroda«, so naskrat postali zopet samo Slovenci. Izgleda, da je

SOKOLI!

Danes vsi na okrožni zlet v št. Vid! Zbirališče ob 13. na telovadlišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju.

ZDRAVO!

Sokolska župa Ljubljana

Ljubljana vodi

Po drugem dnevu lahkoatletskega troboja je stanje točk: Ljubljana 84, Zagreb 66, Beograd 59 — V balkanski stafeti je Ljubljana izboljšala državni rekord na 3:27.4

Ljubljana, 3. julija. Drugi dan mednarodnega troboja je prinesel izredno zanimive borbe in tudi vrsto odličnih rezultatov, ki pričajo, da se naš lahkoatletski razred polagoma dviga. Pripomniti je treba, da bi bili rezultati še boljše, če bi bili lahko startali vsi prijavljeni atleti, pa so bili zadržani. Razveseljivo za nas je dejstvo, da so naši tekmovalci, čeprav so nastopili znatno oslabljeni, izpolnili so pričakovanja in priborili našemu mestu dragocene zmage, ki so storile, da Ljubljana danes vodi pred Zagrebom in Beogradom. Izredno dobri so bili rezultati na 400 m, dalje na 1500 m, višek je bil pa dosežen v zadnji točki, v balkanski stafeti, kjer so Ljubljanci postavili

nov jugoslovenski rekord

s časom 3:27.4, kar je točno za eno sekundo boljše od državnega rekorda, ki ga je branila državna reprezentanca. Organizacija je bila danes prav dobra, nekoliko nesoglasja pa so povzročili Zagrebčani s svojimi neprestanimi protesti. Občinstva se je zbralo danes okrog 700.

Tehnični rezultati so bili: 200 m, finale: 1.) Kling (B) 23.2, 2.) Augustin (Z) 23.2, 3.) Katalinić (Z) 23.7, 4.) Pleteršek (L) 23.8, 5.) Skušek (L) 23.8, 6.) Herolj (Z) 24.

Stanje točk (skupno z večeršnjimi): Zagreb 27, Ljubljana 22, Beograd 14.

Skok v višino, finale: V predtekovanju so izpadli vsi trije Zagrebčani že pri višinah 160 odn. 165 cm in so prišli v finale le vsi Ljubljanci in Beograščani. V finalu se je pokazala odlična premoč Ljubljane. Vrstni red je bil: 1.) Zgur (L) 180, 2.) Marek (L) 180, 3.) Mikić (B) 175, 4.) Telesko (B) 170, 5.) Stanina (L) 170, 6.) Lazarević (B) 165.

Stanje točk: Ljubljana 35, Zagreb 27, Beograd 22.

Met krogla, finale: Vsi tekmovalci so metali znatno izpod običajne forme in so dosegli za 1 m elabše rezultate kakor pri zadnjih nastopih. Vsi trije Ljubljanci so izpadli, karji nihče izmed njih ni mogel dojeti znamke 11.70, od naših je razen tega manjkala inž. Stepišnik od Beograščanov pa Kleut in Vučević. 1.) Kovačević (Z) 13.51, 2.) dr. Narančič (Z) 13.39, 3.) Glibo (Z) 12.71, 4.) Djuric (B) 12.48, 5.) Medić (B) 11.82, 6.) Bojović (B) 11.78.

Stanje točk: Zagreb 42, Ljubljana 35, Beograd 28.

100 m izločilno: Prvi pretek: 1.) Bauer (B) 11.3, 2.) Augustin (Z) 11.5, 3.) Herolj (Z) 11.6. Drugi pretek: 1.) Katalinić (Z) 11.4, 2.) Tauber (Z) 11.5, 3.) Šter (L) 11.6.

400 m izločilno: Prvi pretek: 1.) Stevanović (B) 52.5, 2.) Gabrček (L) 52.8, 3.) Despot (B) 53. Drugi pretek: 1.) Zonga (L) 54, 2.) Banšćak (B) 55, 3.) Pleteršek (L) 55.3.

Troskok, finale: V predtekovanju sta izpadla Ljubljancina Požar in Zgur ter Zagrebčan Brozović. Vrstni red je bil nato: 1.) Mikić (B) 13.79, 2.) Jovičević (B) 13.64, 3.) Perpar (L) 13.13, 4.) Bergman (Z) 13.05, 5.) Hitler (B) 12.97, 6.) Jurković (Z) 12.73.

Stanje točk: Zagreb 46, Beograd 41, Ljubljana 39.

1500 m, finale: 1.) Goršek (L) 4:08.2, 2.) Flaas (Z) 4:10.4, 3.) Kotnik (L) 4:12.8, 4.) Šrakar (Z) 4:15.2, 5.) Krevs (L) 4:30.4, 6.) Bloch (Z) 4:22.2.

Stanje točk: Zagreb 55, Ljubljana 51, Beograd 41.

400 m, finale: 1.) Pleteršek (L) 51.6, 2.) Gabrček (L) 51.8, 3.) Stevanović (B) 52.2, 4.) Banšćak (B) 52.3, 5.) Despot (B) 52.7, 6.) Zonga (L) 54.5.

Stanje točk: Ljubljana 63, Zagreb 55, Beograd 50.

Met diska, finale: 1. dr. Narančič (Z) 42.35, 2. dr. Menojlović (Z) 41.54, 3. Jeglič (L) 38.65, 4. Slamič (L) 38.47, 5. Kajfež (L) 37.84, 6. Bojović (B) 37.64.

Stanje točk: Ljubljana 72, Zagreb 66, Beograd 51.

tista točka, na katero se hočejo umakniti, kadar bi postali v Beogradu odvisni ali pa, ako bi jim iz taktičnih razlogov tako kazalo. Recimo, da bi izmenada utihnili »jugoslovenski veteri«, pod katerim sedaj plove njihova barka, ali se izprevergel, da bi kazalo vjeti v jadra »slovenski vetrič«. Zaenkrat se »jugoslovenski veteri« še vedno upira v razpeta jadra klerikalne barke. Gospodje so še vedno v stranki JRZ, čije voditelj minister Djura Janković je n. pr. pristal jugoslovanskega unitarizma in postopnega zlivanja plemen v enotni jugoslovanski narod in katere glasilo »Samouprava« ni ne zakriva, da je to državna politika troedne stranke. Politčna morala gospode, ki v »Slovenec« vsak dan pridiga o nemoralni drugih, se kaže v vedno lepši luči.

Nemški dom na slovenskih tleh

Danes bodo na Koroškem v Dobrih vseh slovensko otvorili nemški Narodni dom (Haus der Heimat). Dobri ves leži v sredi čisto slovenskega ozemlja. Vsa okolica je močno narodno zavedana, v trgu sagem ni pravih Nemcev niti za prst ene roke. Zato ni prav nikakega dvoma, kakšnim namenom naj služi nemški dom, ki ga hočejo otvoriti z velikimi nemškimi šovinstičnimi svečanostmi. Zatrjujejo celo, da se bodo te za Slovence izvajajoče in žaljive slavnosti udeležili tudi koroški deželni glavar in drugi najvišji predstavniki državnih oblasti. Če se bo v resnici zgodilo, da bodo s svojo navzočnostjo dali predstavniki režima še posebnega poudarka tej izraziti protislovanski demonstraciji in s tem dali svoj blagoslov prizadevanju za ponemčevanje, bodo koroški Slovenci morali pač spoznati, da jim je sovražen in jih hoče uničiti tudi sedanjí režim, čeprav zatrjuje o sebi, da vlada po etičnih načelih katoliške cerkve.

Finale na 110 m z zaprekami se je vršilo v dveh tekih, ker so bile na razpolago le tri vrste zaprek in je prepusteno saveznomu odboru, da bo jutri odločil, ali bo ta točka štela za troboj. Po casih so dosegli: 1. Pleteršek (L) 17.7, 2. Mikić (B) 17.8, 3. Banšćak (B) 18.8, 4. Bakov (B) 19.7, 5. Zonga (L) 20.2.

Balkanska stafeta 800×400×200×100 m finale: 1. Ljubljana (Goršek, Skušek, Šter, Sušteršič) 3:27.4, (nov jugoslovenski rekord, stari 3:28.4), 2. Beograd (Ikić, Legetić, Pavlović, Subotički) 3:35, 3. Zagreb, ki je bil s časom 3:40.2 disqualificiran, ker je njegov prvi tekač ovrnil Beograščana.

Končno stanje točk po drugem dnevu: Ljubljana 84, Zagreb 66, Beograd 59.

Stanje dvobojev

V okviru troboja so bili včeraj tudi dvoboji posameznih mestnih reprezentanc in sicer Beograd — Zagreb, Beograd — Ljubljana in Zagreb — Ljubljana. Za pismenost se štela po dva najbolje plasirana vsake reprezentance, po točkah pa za prvo mesto 5, za drugo 3, tretje 2 in četrto 1, v stafetah pa prvo 10, drugo 6. Po prvem dnevu je stanje dvobojev naslednje:

Met diska helenski stil: Zagreb: Beograd 1. Bojović (B), 2. Kovačević (Z), 3. dr. Manojlović (Z), 4. Mikić (B). Točke: Beograd 6, Zagreb 5. — Zagreb—Ljubljana: 1. Kovačević (Z), 2. Manojlović (Z), 3. Jeglič (L), 4. Kajfež (L). Točke: Zagreb 8, Ljubljana 3. — Beograd—Ljubljana: 1. Bojović (B), 2. Jeglič (L), 3. Mikić (B), 4. Kajfež (L). Točke: Beograd 7, Ljubljana 4.

Tek 10.000 m (Beograd je nastopil le z enim tekmovalcem): Ljubljana—Zagreb: 1. Bručan (L), 2. Krevs (L), 3. Starman (Z), 4. Krajcar (Z). Točke: Ljubljana 8, Zagreb 3. — Ljubljana—Beograd: 1. Bručan (L), 2. Krevs (L), 3. Borisević (B), točke Ljubljana 8, Beograd 2. — Zagreb—Beograd: 1. Starman (Z), 2. Krajcar (Z), 3. Borisević (B), točke Zagreb 8, Beograd 2.

Stanje dvobojev po prvem dnevu je torej: Ljubljana—Zagreb 11:11, Ljubljana—Beograd 12:9, Zagreb—Ljubljana 13:8.

Nedeljski spored obsega naslednje točke (začetek ob 16.): maratonski tek (velja tudi za državno prvenstvo), 400 m zapreke finale, skok ob palici finale, 100 m finale, met kopja finale, 800 m finale, skok v daljino finale, 5000 m finale, met kladiva finale, 4x100 m finale, 4x400 m finale.

Krasen prehodni pokal pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II. za zmagovalca v troboju Beograd—Zagreb—Ljubljana je razstavljen pri trvdki Sport-Kmet na Aleksandrovi cesti.

Večerna akademija Ljubljanskega Sokola

Ljubljana, 3. julija. Nocoj je priredil Ljubljanski Sokol akademijo na telovadlišču, v Tivoliju. Zbralo se je okrog 5000 gledalcev, ki so bili pričali res veličastne prireditve. Nastopili so vsi oddelki. Največje pozornosti je bila seveda deležna vrsta, ki si je priborila kraljev meč in ki se je tudi nocoj izkazala z efektnimi telovadnimi točkami. Med odmori so švigali v zrak sopki raket v narodnih barvah s srebrnim dežjem, bombe z raznimi zvonicami, akademijo je pozivil tudi krasen ogenj vodopad. Vsaka telovadna točka, kakor tudi bengalska razsvetljava je bila nagajena s pristranim aplavzom, a pravi orkan navdušenja je izzvala veličastna zaključna slika vsega članstva. Godba je udarila pesem sokolskih legij, ki jo je pela vsa množica.

Kongres gledaliških igralcev

Beograd, 3. julija. p. V Beogradu se je te dni vršil občni zbor združenja gledaliških igralcev. Na obnem zboru sta zastopala slovenske gledališke igralce g. Kovič iz Maribora in g. Drenovec iz Ljubljane. Ko je bil dnevni red izčrpan, je bila na obnem zboru sprejeta resolucija, ki ugotavlja, da prilike gledaliških igralcev se zmerom niso urejene s sodobnim zakonom. Posamezne gledališke uprave se tudi ne ravnaajo po uredbah in pravilnikih, ki jih je potrdilo prosvetno ministrustvo. Predvsem bi se moralo urediti napredovanje članov posameznih gledališč, ki so izpolnili vse umetniške in zakonske pogoje. Naravnost obupen je še vedno socialni položaj gledaliških igralcev. Urediti bi se moralo tudi vprašanje pooblaščenih, svobodnih potujočih gledaliških skupin.

Žena Tuhačevskega zblaznela

Naši kraji in ljudje

Prižgimo kresove

slovanskim blagovestnikom naše Luči resnice

Drevi bodo spet zagoreli kresovi po naši lepi zemlji. Na čast apostoloma sv. Cirila in Metoda, ki sta ponesla Luč resnice in ljubezni do matere besede po slovanski zemlji, bodo zažareli plameni v lepo poletno noč. Pesem naše mladine bo odmevala v tiho noč in v vrhov gora, kakor tudi mnogih ožarjenih točk po dolinah, se bodo združili plameni visoko pod svetle zvezde v gorec dokaz, kako globoko v srca je legel spomin na moža, ki sta si prav lepe slovanske zemlje izbrala za jedino svoje plodonosne setve.

Široka zemlja, poseljena po naših prednikih, je bila do prihoda Cirila in Metoda že deloma pokristjanjena. Toda apostoloma iz Soluna gre vsa naša hvaležnost, da sta bila v davnih, prenapetih časih, ko je vsepovsod tujec s križem in mečem v roki segal po naši zemlji, prva glasnika dragocene zahteve, pridigati Kristovo resnico narodom v njihovem materinem jeziku. Mlada brata sta bila že v nežnih letih v okolici svojega rojstnega kraja Soluna poznana s slovanskimi sosedi, ki so terljali se segali tik do vrat važnega mesta. Metod je bil sprva cesarski namestnik, a je kasneje šel v samostan, Ciril, takrat še Konstantin, pa si je pridobil mnogo učenega znanja.

Ko je 863. zaprosil moravski knez Rastislav, naj mu pošljejo svečenike, ki bodo razumeli jezik naroda, sta se Ciril in Metod baš vrnila od Kazarjev, kjer sta z velikim uspehom pridigala Kristovo nauko. Takoj sta bila pripravljena za pot na Moravsko, dobro vedoč, da je treba ljudem v njihovem jeziku pripraviti tudi tiskano besedo. Ciril je zaradi tega izumil za Slovane posebno pisavo, abecedo, ki seveda s sedanjo cirilico nima nič skupnega. Poslovenil je najnujnejše molitve in evangelije in jih vzel s seboj na Moravsko. Za cerkveni jezik je porabil svojo govornico, nekdanjo slovansko makedonščino.

Na Velehradu, glavnem mestu Morave, sta bila brata sprejeta z vso častjo. V štirih letih svojega delovanja sta storila med narodom neizmerno dobrega. Poslovenila sta mnogo knjig in upejala v službo božjo staroslovanski jezik.

Medtem so se politične razmere spremenile in knez Rastislav se je moral podvreči nemški nadoblasti. Katoliško načelo narodne enakopravnosti takrat sploh ni veljalo in nemški škofje so murjali delo slovanskih apostolov. Zapustiti sta morala Moravsko in se zateči v Rim, kjer je papež Hadrijan z vso častjo potrdil slovanske bogoslužne knjige. Oba apostola je posvetil v škofa, njune učence pa v mašnike in diakone. Konstantin je ob tej priložnosti spremenil svoje ime v Cirila, papež pa je še s posebnim privilegijem potrdil njuno slovansko bogoslužje.

Ciril je zbolel že v Rimu in kmalu umrl. Pokopali so ga v cerkvi sv. Klementa. Metod pa je postal nadškof Moravske, s pravico seveda, imenovati škofe. Toda komaj se je vrnil med svoje ovčice, že so začeli nemški škofje proti njemu znova rovariti. Kljub podpori od papeža, se je moral Metod ukloniti nemški mržnji.

Vrgli so ga v ječo, kjer je bil zaprt dve leti in pol, ne da bi papež o tem kaj vedel. Ko pa je slednjič vest o žalostni usodi slovanskega nadškofa Metoda le prišla v Rim, se je novi papež Ivan z vne-mo potegnil zanj in apostol Metod je bil spet na svobodi.

Medtem je zavlada Svetopolk, ki Metodu ni bil tako naklonjen kakor njegovi predniki. Pod pritiskom nemške duhovščine je končno tudi papež prepovedal slovansko bogoslužje, toda vrtil Metod se ni dal ugnati. Dobro je vedel, kaj bi pomenila za Slovane odstranitev materine besede iz cerkve. Ves dolgoletni trud bi bil s tem uničen. Ko se je pa nemški samogostnost pridružil celo sam Svetopolk in poslal o Metodu v Rim neugodna poročila, je moral borec edino pravega načina spoznavanja Luči resnice znova pred papeža Sv. oče se je prepračil o pravovernosti Metodovi, dovolil znova maševanje v slovanskem jeziku in pisal o tem doslovno na Moravsko: »Pisemne, ki jih je iznašel filozof Konstantin, da se tudi v tem jeziku glasi Bogu hvala, popolnoma odobram in zapovedujem, da se v tem jeziku oznanjuje evangelij in razlagajo Gospodova dela. Saj nas sveto pismo pozivlje, naj Vsemogočnega ne hvalimo le v tleh, marveč v vseh jezikih...«

Metod se je vrnil na Moravsko, toda mirnega življenja poslej ni imel. Z najrazličnejšimi sredstvi so zavirali njegovo apostolsko delo. S svojimi učenci je dovršil prevod Svetega pisma stare zveze, razen dveh knjig Makabejcev. Potovalec je tudi v Carigrad in baje ob tej priložnosti slovansko bogoslužje tudi po Balkanu.

Umrli je v visoki starosti 75 let. Pokopali so ga v Velehradu. Komaj je veliki nemški legel k počitku, že so se nasprotniki spravili nad njegove učence. Slovansko bogoslužje je bilo zatrto, Metodovi učenci pa so bili z vojaško pomočjo izgnani iz Moravske. Šli so v Bolgarijo in se druge jugoslovanske pokrajine, kjer se je staroslovanski obred službe božje ohranil marsikje še do danes.

Kako pomembno je bilo delo sv. Cirila in Metoda med Slovani, lahko precenimo šele danes, ko so vstali tlačeni narodi k svobodi. Koliko lepe naše zemlje, v kateri se skrivajo še po stoletjih neizbrisani sledovi nekdanje slovanske posesti, bi ostalo naše, če bi slovansko bogoslužje našlo opore v ogrčenih pokrajinah. V znamenju Luči resnice v materinem jeziku sta prihajala med Slovane apostola Cirila in Metoda, znamenju križa je z nasilno tujčovo besedo, podprto od meča, sledil germanski val pncemčevanja v slovanske zemlje. Dva pokreta v znamenju iste resnice, pa vsak je s tolikanj različnimi sredstvi želel doseči svoj cilj...

Po lepi naši zemlji bodo zagoreli novej kresovi... Hvaležnost pastirjema ljube naše besede, nepozaben spomin na borce za sveto slovansko stvar se bo pogljal iz sto in sto plamenov kresov pod zvezdnato poletno nebo v večno resničen dokaz, kako drag je svobodnemu narodu vsak praznik posvečen možem, ki so že v najtežjih časih pripomogli Slovanom da spoznanja prave Luči resnice...

razigranosti in vedno veselega razpoloženja si je povsod kmalu osvojil srca svojih tovarišev in prijateljev, a njegovi šefi so v njem cenili poštenega in dragocenega sotrudnika. — Kot verziran prodajalec in zastopnik svojih šefov je spoznal na vseh večjih sejnih Posavja in Posavja kraje in njih prebivalce.

Leta 1887 se je osamosvojil in otvoril v občinski hiši v Petrovčah trgovino. Kot marljiv, varčen in soliden trgovec je postavil na mesto, kjer je bila prej stara prdrtija, veliko enonadstropno hišo, s katero je olepšal prej zamarnjene Petrovče. Kot občinski odbornik je neumorno delal za olepšavo Petrovč. Po njegovem prizadevanju se je izvršila po vasi silno potrebna kanalizacija in na njegovo pobudo so Petrovče pridobile letno še dva sejma. V krajevem šolskem odboru je vedno z vne-mo zastopal interese učitelstva in šolske mladine, vsaka božičnica in šolska prireditev ga šteje med prve svoje dobrotnike, nobeno društvo ne gre pri nabiralskih akcijah praznih rok iz njegove trgovine.

Jubilant pa je posvetil mnogo truda za napredek Petrovč, izmed katerih je bila ena prvih ustanovitev pošte in brzojava. Njemu gre glavna zasluga, da se je takoj po vojni izvedla v Petrovčah, Dobriši in Arjavsi elektrifikacija, z njegovim sodelovanjem in z njegovo gmočno podporo smo dobili telefon ter razširjeno železniško postajo s tovornim skladiščem.

Njegova trgovina elovi po svoji nestrleljivosti in solidnosti do svojih odjemalcev po vsej okolici, njegova trdnika uživa pri vseh dobaviteljih poseben ugled. Pri svojih tovariših je jubilant užival neomejeno zaupanje, kar izričuje dejstvo, da je polnih 25 let predsedoval prejšnji trgovski zdru-

Gospodinjam in njenim pomočnicam

Potreba po izpopolnitvi izobrazbe

Ljubljana, 3. julija
Ni le sitnost, o kateri posli in to čisto ne neupravičeno tožijo nad svojimi delodajalkami, da z njimi niso zadovoljne. Gospodinjstvo s svojimi pestrimi zahtevki glede na raznovrstnost dela ni enostavna stvar, še posebno pa ne v mestih pri meščanskih družinah, pri katerih se hišni posli najraje vdinajo in ker so pač tudi najbolj potrebni.

Značilno pa je, da v kljub temu, da je hišnih poslov, predvsem gospodinjstev, pomočnic, vedno na pretek, da brezplodno dan za dnem gulijo klopi posejkih posredovalnic, vendar ne dobijo dela, dasi je po njih veliko povpraševanje in da delodajalci prav tako dneve in tedne povprašujejo v posredovalnicah po primernih rokah, ki bi opravljale delo v njih gospodinjstvih.

Kaj je vzrok temu? Morda delamržičnost ali malomarnost s strani poslov? Nikakor ne v vsakem primeru. Če se kaj takega sicer pojavi, delodajalka pač odlovi svojega posla in stvar je opravljena. Pravi vzrok pa je v tem: Marsikatero deklo bi si želelo dela na dobro plačanih mestih, toda dobro plačana mesta pač zahtevajo primerne usposobljenosti. Gospodinja, ki dobro plača, pač ve zakaj! Niso niti vsa gospodinjstva urejena po enem kopitu, niti niso delodajalci enakega kova, eni imajo manjše, drugi večje potrebe. In ravno za tak mesta, kjer so v gospodinjstvih večje potrebe, delodajalci ne najdejo pravih moči, ki bi bile usposobljene za raznovrstna dela, ki vsako zase zahteva specialne izobrazbe. Saj v nekaterih gospodinjstvih vendar ne najamejo večjega števila poslov le zato, ker je treba pri njih opraviiti več dela, temveč zato, ker je delo raznovrstno. Zato je zlasti na poslih, da se na to raznovrstno delo pripravijo, da se ga izuče

Sokolski Vidov dan v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 3. julija
V veliki reprezentančni dvorani Zdraviliškega doma v Rogaški Slatini je bila na Vidov zvečer v prisotnosti velikega števila gostov in domačinov lepa akademija domačega Sokolskega društva, ki je z njo na dostojen, v Rogaški Slatini že tradicijski način proslavilo spomin na Vidov dan.

Za uvod je zaigral zdraviliški orkester znano Fučikovo »Slovansko uverturo«, nakar je društveni starosta g. dr. Franjo Kollerer v izbranih besedah poveljeval spomin davno padlih žrtv za našo svobodo, hkratu pa omenil kosovsko tragedijo in tragedijo Viteškega kraja Aleksandra, katerega spomin so ve navzoči počastili na dostojen način. Po govoru g. dr. Kollerer-ja je zdraviliški orkester zaigral državno himno, nato pa je sledil telovadni nastop vseh društvenih oddelkov. Nastopili so člani z župnimi prostimi vajami, ženski in moški naraščaj ter ženska in moška deca in naposled članice z vajami s palicami.

Posebne točke in sicer skok čez kozo ženskega in moškega naraščaja ter telovadna slika članice »Zanjicec« so pri občinstvu naletele na najlepšo pohvalo, ki jo moramo vsem, ki so nastopili, izreči tudi javno. Med posameznimi točkami je zdraviliški orkester zaigral še Zajčev duet, finale iz opere »Zrinski« in Dvořakove »Slovanske plesce«.

Na lepi sokolski akademiji je nastopil tudi društveni pevski zbor, ki je zapel nekaj domoljubnih pesmi in bil s strani navzočih pohvaljen s prijetnim pleskanjem.

Lepa in dostojna prireditev je bila zaključena z živo sliko vseh nastopajočih društvenih pripadnikov, ki je simbolično predstavljala poklonitev vseh Sokolov Nj. Vel. kralju, spremljana z igranjem himne »Hej Slovanci«.

Sokolsko društvo v Rogaški Slatini, ki je že dostikrat javno pokazalo veliko neumornost in res pravilno razumevanje sokolskih nalog, zasluži za to lepo akademijo, kakor tudi sploh za svoje nesebično prosvetno delo največjo pohvalo.

Živahno sokolsko delo v Posavju

Brezica, 3. julija
Sokol v Brezicah je pred kratkim imel nastop, ki je nad vse pričakovanje uspel. K nastopu so od blizu in od daleč prihitali zavedni prijatelji Sokolstva. Vse telovadne točke so bile brezhibno izvedene, tako da si mogoče pohvaliti posebej nikogar, mar-

ELIDA MILO Tavorčič

Blagodejno vplivajo in negujejo kožo

ELIDA MILA

Že deset let ljubljene vsake lepe žene

gi za okolico Celje. — Za njegovo 25-letno nesebično delovanje mu je trgovska organizacija poklonila častno diplomu.

Na njegovi življenjski poti so ljubljani zadeli tudi težki udarci. V nežni mladosti mu je umrl sinček-odnec, težka bolezen je spravila leta 1908 v prazgodnji grob njegovo skrbno in ljubečo življenjsko družico gospo Matildo, rojeno Tauer iz Mozirja.

Kljub vsem neprilicam in visoki starosti se jubilant še vedno aktivno udeležuje v svoji trgovini ter se počuti sročen in zadovoljen v družini svojega očaka Josepa, ki mu nasleduje v trgovinskih poslih. S ponosom lahko jubilant gleda na svoje dolgoletno idealno delovanje v stanovski organizaciji in na svoje uspešno, a nesebično udeleževanje v dobrobit občine Petrovč.

Zavešt, da je bil v življenju poved in vsikdar moč na pravem mestu, ki je vršil važno življenjsko nalogo, naj bo jubilant prijetno zadovoljen. Prijatelji in znanci želimo g. Polancu ob znamenitem jubileju še mnogo srečnih let.

gledanje od čistega dobrička neke gledališke prireditve.

Na področju, kjer je bil leta 1886 ustanovljena le ena podružnica, so se pozneje ustanovile štiri: v Hrastniku, moška in ženska ter dve samostojni podružnici v

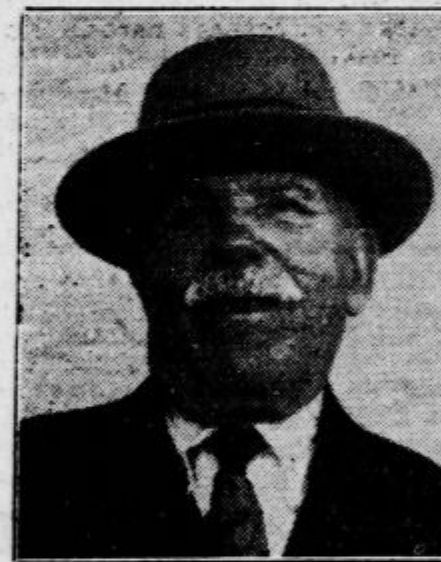

Zidanim mostu in na Dohu. Dolska podružnica ima 26 pokroviteljev, dva obratna kama in več diplom. Predsednik podružnice so bili: upokojeni solski razvalječ g. Anton Gus, gg. Hofbauer in Davorin Cander, zdaj učitelja v Hrastniku, sedanji predsednik podružnice pa je poštvovalni nacionalni delavec upokojeni uradnik TPD g. Miloš Babič, ki ga vidimo na sliki. Zgledni postojanka CMD čestitamo k zlatemu jubileju.

Ivan Samsa 80-letnik

Sodražica, 3. julija.

Redek jubilej dela in truda, borb in uspehov je praznovati pred dnevi obče znan in čislani Ivan Samsa, starejši. Rodil se je leta 1857 v Malem logu v občini Loški potok. V Sodražici se je izučil kolarske obrti, se kmalu osamosvojil in si ustvaril svoj dom. Z zvesto življenjsko družico Nežko iz znane Košmerijeve dru-

žine, ki mu je nedavno umrla, sta skrbno vzgajala 6 hčera in 3 sinove, od katerih živijo še tri hčere v Ameriki, najstarejši sin Ivo pa vodi zdaj očetovo obrt ter v vsakem oziru sledi lepim očetovim zgledom. Ivan Samsa je bil v svoji mladosti dvajset let v Ameriki, potem pa se je stalno naselil v našem prijaznem trgu. Počrtvovalno se je udeleževal v raznih naprednih društvih, največ zaslug pa si je pridobil za gasilstvo. Bil je soustanovitelj naše gasilske čete in zdaj je njen častni član. Mnogo je pripomogel k nabavi gasilskega prapora in motorne brizgalne in zdaj je daroval 1.000 Din za snujčo se gasilsko godbo.

Mnogoštevilni odkritosrečni prijatelji in znanci so mu iskreno čestitali ob jubileju. Sokolski pevski zbor mu je zapel podkoko, na njegovem domu pa so igrali sokolski tamburaši. Kakor nem priča slika, je g. Samsa v visoki starosti 80 let še čil in zdrav in ko mu iskreno čestitamo, združujemo s čestitkami željo, da bi preživel v napredni Sodražici še mnogo zadovoljnih let.

Smrtna žrtev podivjanega bika

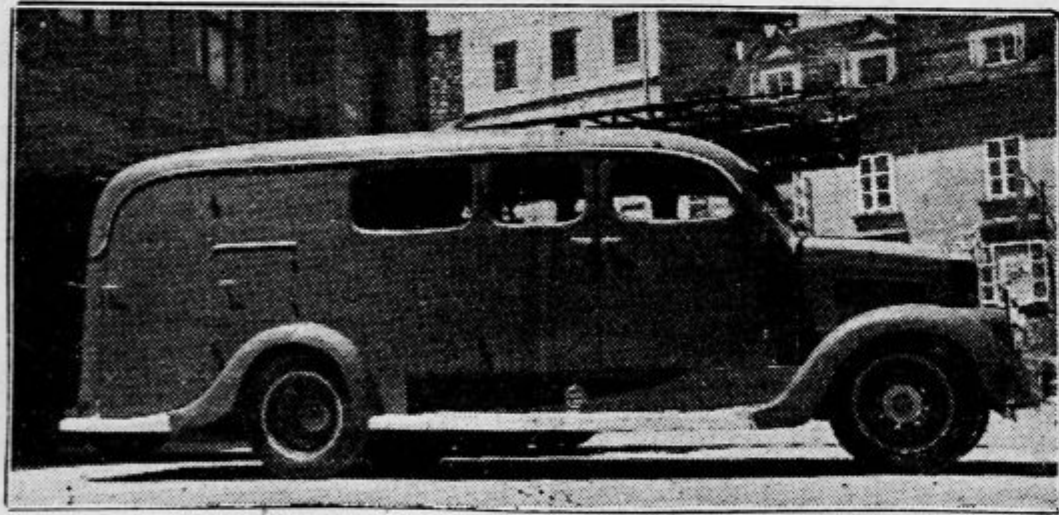
Apače, 3. julija.

V sredo je bil na župnijskem pokopališču v Apačah pokopan 75-letni posestnik Probet Anton z Zepovcev, ki je postal žrtev podivjanega bika. Nekaj dni poprej je šel v svoj hlev, ta nakrmi živino. Nesrečno naključje pa je naneslo, da se je tedaj odvezal petletni bik in se zakadil v svojega gospodarja. Z rogov je bil potisnil k steni tako močno, da mu je zlomil štiri rebra. Odloomek enega rebra se je Probetu zasadil v pljuča, kar je povzročilo notranjo krvavitve. Občutno poškodovani gospodar se je vrnil nezavesten na tla. Ker se moč predloga ni vrnil iz hleva, ga je šla žena iskat in ga je našla nezavestnega na tleh. Na kraj neureje je bil poklican zdravnik dr. Rudolf Hölzl iz Apač, ki pa je mogoče ugotoviti, da je vsaka zdravniška pomoč zaman.

Matka je piščo požrla, ker je ta bila nečujna. Nevarnosti ne smemo nikdar podcenjevati, mnogo bolje je se izogavati z uporabo

PERMA TEX

NEKONVENCIONALNA GUMPA

mem svojem obstoju se je marljivo udeleževala na človekoljubnem polju in pomagala, kadar jo je pozval gasilski rog, da pomaga reševati imetje svojega bližnjega. Četa si je z lastnimi sredstvi in s pomočjo bivše gasilke občine leta 1932 popolnoma preuredila gasilski dom, ki je prav sodoben in odgovarja vsem predpisom. Lansko leto si je četa nabavila moderno motorno brizgalno, letos pa je ob svojem 65 letnem jubileju dobila najmodernejši gasilski avtomobil.

Novi gasilski avtomobil, ki si ga je nabavila naša četa je popolnoma zaprt. V njem ima prostora 18 do 20 moč, ki so tako vsestransko zavarovani pred zunanjimi vplivi, pred dežjem, zlasti pa potem, ko so končali svoje delo pri gašenju požara. Za prostoro za motor so posebnimi prostori za 800 m cevi, za motorno brizgalno ter razne gasilske potrebščine. Streha pa bo nosila raztezalno lestev, 12 m visoko. Ta naša orodni gasilski avtomobil je znamke Graef & Stift, ima 50 HP in nosilnost 2 ton. Mestna občina ljubljanska, je kot naslednica nekdanje viške občine preko gasilskega urada darovala četi kasio. vse ostale dele avtomobila pa je nabavila četa sama. Karoserijo je izdelala domača tvrdka Josip Jenič na Poljanski cesti. dočim je izvršila pleskarska in tapetarska dela tvrdka Joško Horvat na Poljanski cesti. Pri izdelavi novega gasilskega avtomobila je mnogo koristil z vsestranskimi strokovnimi nasveti g. Furlan, poveljnik poklicnih gasilcev. Mnogo zaslug pri nabavi avtomobila na ima poveljnik domačete čete tov. Milan Rožičnik, za kar mu gre

Z jubilejem naše čete je združen obvezen zlet gasilske župe Ljubljana mesto in delni zajednični zlet.

V nedeljo bo po zgodnji budnici, sprejem pokrovitelja, kuma in tovarišinski čet in po maši ob 10.45 blagoslovitev pred župno cerkvijo na Viču, nakar bo delo gasilskih čet in orodnih avtomobilov ljubljanskih čet. To bo prva revija gasilskih orodij, v kakršnem številu jih doslej pri nas še nismo videli zbranih. Popokine pa bo vsika četa v korist svojih človekoljubnih namenov priredila v lastni režiiji na Zavašnikovem senčnatem vrtu nasproti domu veliko vrtno vesolico s peštrnim sporedom. Ljubljanci, podprite idealno delo viških gasilcev!

Jubilej ugledne tvrdke v Petrovčah

Savinčanom dobro znani, v Petrovčah obče spoštovani in ugledni trgovec Josep Polanc je slavil 1. t. m. redke jubilej 50letnice obstoja svoje tvrdke, dne 14. marca letos pa svoj osemdeseti rojstni dan.

Rojen v Pišecah, rojstnem kraju slavne profesorja M. Pleteršnika, kjer se danes jubilant poseduje vinograd, se je po dovršeni osnovni šoli posvetil trgovini. Po končani učni dobi na Dobrni si je pridobil kot trgovski pomočnik obširno prakso in strokovno znanje pri raznih tvrdkah, tako v St. Juriju ob j. z., v Rajhenburju, v Brezicah, v Celju in končno pri tvrdki Sira v Zalcu. Kot vel družabnik, poln mladeniške

Gospodarstvo

Zakaj je moral ponovno pasti francoski frank

Komaj tri leta je poteklo, odkar je Francija po hudih bojih in po dolgotrajnem odporu opustila zlato valuto in izdala devalvacijo franka za preko 30 odstotkov. Te dni pa je bila francoska vlada primorana izvesti novo devalvacijo franka za preko 15 odstotkov. Marsikoga je ta nova devalvacija presenetila, kajti splošno se je sodilo, da je valuto vprašanje v Franciji po lanskem devalvaciji končno razčiščen. Drugačnega mnenja pa je bil od početka francoski kapital, ki se tudi po končani devalvaciji ni hotel vrniti v Francijo, v nasprotju z izkušnjami v ostalih državah, zlasti z Nizozemski in Švici, ki sta kmalu po lanskem devalvaciji zabeležili ogromen dotok kapitala in imata danes večje zlate rezerve nego kdaj prej. Že lani v jeseni je bivši finančni minister Regnier izrazil bojazn, češ da bo Francija edina država, ki ji devalvacija ne bo uspela. To pa ne morda iz ekonomsko-tehničnih razlogov, temveč zaradi prenatrženosti socialno političnih ukrepov in zaradi neurejenosti državnih financ.

Ze pred lanskim devalvacijo je pobežnolov v inozemstvo za okrog 100 milijard francoskega kapitala. Povratek tega kapitala je prve mesece po devalvaciji ovirala dolžba devalvacijskega zakona, po kateri je hotela država konfiscirati devalvacijski dobiček privatnikov. Še letos spomladi je bila Blumova vlada prisiljena, ukiniti to dolžbo. Konfiskacija devalvacijskega dobička se da gotovo zagovarjati, ker gre tu za neupravičeno obogatitev posameznikov, toda skoro nemogoče je tako konfiskacijo pravilno izvesti. Ko je Francija letos spomladi nujno potrebovala sredstva za izvedbo oborožitvene programa, je v zvezi z najetjem velikega notranjega posojila priznala kapitalu, ki se vrne iz inozemstva, vse ugodnosti in je letočasno uvedla zopet svobodno trgovino z zlatom. Ta ukrep je v resnici pripomogel, da se je v Francijo vrnilo nekaj milijard pobežlega kapitala, toda pretežni del je še vedno ostal izven Francije. Blumova vlada je pričakovala, da se bo sčasoma ves pobeželi kapital vrnil, kar bi gotovo bistveno pripomoglo k oživitvi gospodarstva in bi tudi olajšalo francoski vladi najetje posojil za kritje potreb državnega zaklada. Toda pobeželi kapital se ni vrnil.

V trenutku, ko je postalo jasno, da kapital ne veruje v stabilnost finančnih in valutnih razmer v Franciji in ko se je vrhu tega izkazalo, da so prenatrženosti socialno politični ukrepi povzročili znaten dvig francoskega nivoja cen, se je pričelo širiti novo nezaupanje v stabilnost francoskega franka, ki je v juniju povzročilo nov velik odtok kapitala v inozemstvo. S tem v zvezi je francoski valutni intervencijski fond izpraznil poslednje rezerve zlata, ki jih je dobil o priliki prve devalvacije, prodati pa je moral tudi zlato, ki je prišlo iz Španije, in zlato, ki ga je odkupil od prebivalstva. Monetarne rezerve zlata so danes v Franciji še mnogo manjše nego pred prvo devalvacijo in znašajo v nedevalviranih frankih računano, le še okrog 36 milijard frankov nasproti 85 milijardam pred leti, ko je stala Francija v Evropi še kot trdnjava zlate valute.

Omenili smo že, da je nova devalvacija franka posledica neurejenosti državnih financ. Sedanji položaj francoskih državnih financ je sličen, kakor je bil l. 1926 pred stabilizacijo francoskega franka. Takrat so se kar vrstile vlade v Franciji in nobena ni imela posuma, da bi z novimi davčnimi viri izpraznila državni proračun. To je uspelo šele Poincaréju, ki je navlekel tradicionalnemu odporu francoske zbornice proti

novim davkom dosegel ravnovesje v državnih finančnih in s tem zajamčil francoski valuti trajno stabilnost. Tudi sedanja finančno-valutna kriza v Franciji je povzročila, da ni možna trajna stabilnost valute brez urejenosti državnih financ. Finančni minister Bonnet je moral v zbornici priznati, da znaša v rednem proračunu primanjkljaj 8 milijard frankov, v izrednem proračunu pa 8 in pol milijarde. Poleg tega zapade do konca letošnjega leta za preko 10 milijard kratkoročnih posojil, ki jih je treba plačati ali konsolidirati. V celoti znaša torej denarna potreba francoskega skladskega urada do konca leta 1937 manj nego 28 milijard. Temu nasproti pa je na dan devalvacije znašala blaginjska rezerva zakladnega urada komaj 20 milijonov, čeprav je državni sklad izkoristil vse kreditne možnosti pri Francoski banki. Veliki napori bodo potrebni, preden bodo v Franciji spravili zopet v red državne finance. Za prvo silo si je Chauvempsova vlada izposlovala 15 milijardni kredit pri Francoski banki. S temi sredstvi bo krila najnujnejše denarne potrebe, za bodoče pa napoveduje znatno povznesanje davkov, tako da v rednem proračunu ne bo nikakega primanjkljaja več.

Drugi vzrok, da lanska devalvacija ni uspela, pa je iskati v prenatrženosti socialno političnih ukrepov. Blumova vlada je že lani v poletju uvedla splošni 40-urni delovnik in je poleg drugih ugodnosti prepisala povišanje mezd za delavstvo. Glede na socialne razmere v Franciji so bili socialno politični ukrepi gotovo potrebni, toda Blumova vlada je hotela doseči vse nemikrat. Ze sama uvedba 40-urnega delovnika nasproti prejšnjemu 48-urnemu delovniku bi pri nespremenjenih mezdah povzročila podražitev produktivnih stroškov za 20 odstotkov. Ker pa so se mezdje obremen z uvedbo 40-urnega delovnika še povečale, so se produktivni stroški v Franciji dvignili za 40 do 50 odstotkov. Naravno je, da je vse to moralo imeti za posledico znatno podražitev vseh industrijskih izdelkov in splošen dvig cen. V resnici je francoski nivo cen od lanske jeseni tako hudo narasel, da je francoska industrija izgubila konkurenčno sposobnost na zunanjih tržiščih. Tako so zapravili vse ugodnosti, ki jih je nudila devalvacija. Letos spomladi je bila Francija zopet v enaki situaciji kakor pred lanskim prvo devalvacijo, ko francosko blago ni moglo več konkurirati v inozemstvu in je stalno naraščal deficit trgovinske bilance.

Francoski eksperiment je pokazal, da je povišanje mezd samopoprava, če to povišanje ne sloni na povečanju produktivnosti in sploh na povečanju produkcije. Francosko delavstvo, ki je v početku pozdravilo povišanje mezd in zmanjšanje delovnega časa, je moralo letos spoznati, da je realni zaslužek zaradi znatno naraščaj cen zopet padel na isto višino, kakor je bil prej. Vse to je bilo pričakovati, kajti preko gibanja cen se v narodnem gospodarstvu vedno avtomatično vrši izravnava med produkcijo in kupno močjo. Če se z zvišanjem mezd in plač umetno zvišuje kupna moč brez sorazmernega povišanja produkcije, tedaj pride do izravnave med kupno močjo in produkcijo pri višjem nivoju cen. Prenatrženosti francoski socialni politični ukrepi, ki so izzvali tako občutno povišanje cen v Franciji, so v resnici mnogo pripomogli k temu, da je moral ponovno pasti frank.

svobode, da bodo tako izpolnjeni družni ideali, ki so dovolj močni, da se bodo zaradi njih uprli procesi razaranja, od katerega je danes svet ogrožen, kakor tudi, da se ustvari trajni red gospodarskega blagostanja in miru.

Združništvo ponavlja svojo zvestobo onim združnim načelom, ki so našla svoj izraz v sistemu rodeljskih pionirjev. Ta načela vsebujejo v sebi višji gospodarski red, kakor je on, ki vlada zadnjih sto let. Ta načela dvigajo življenje in delovanje človeka na višjo stopnjo in stremijo za tem, da se splošno prizna vez, ki spaja vse narode v veliko rodino.

Združništvo se obvezuje, vložiti vse svoje sile v to, da pomaga politiki, ki ščiti vse narodne težnje in kateri eta dokončni cilj kolektivna varnost in svetovni mir.

Združništvo zanesljivo pričakuje od kongresa Mednarodne zadrzne zveze, ki bo v Parizu meseca septembra, da bo dal tem težnjam pečat z jasno formulacijo svoje politike in z začetnim delovnega programa, ki bo nasproti odgovornim upraviteljem usode držav ustvaril moč in vpliv svetovnega združništva.

Gospodarske vesti

Trgovinska in klirinška pogajanja s Švicco, po beogradske vesti v nekaj dneh končana. Kakor se zdi bodo odstranjene tudi težkoče glede sporazuma o plačnem prometu. Znova bo uveljavljen sistem klirinškega plačilnega prometa z nekaterimi spremembami nasproti prejšnji pogodbi. Prej nam je Švica izven klirinškega plačila v devizah 20% vrednosti uvoza našega blaga, v bodoče pa bo ta odstotek povečan na 25 — 30%. Švica nam bo povečala nekatere kontingente in nam bo priznala ugodnosti glede procedure pri podeljevanju uvoznih dovoljenj. Olajšave nam bo priznala tudi glede uvoza koruze v okviru kontingenta 3000 — 4000 vagonov v roku 9 mesecev. Nova pogodba bo najbrž stopila v veljavo že 15. t. m.

Padec francoskega franka se je ustavil. Včeraj se je na mednarodnih tržiščih padanje francoskega franka ustavilo in se je točaj oelo za malenkost popravil. V Curihu je deviza Pariz notirala v petek 16,7750, včeraj 16,80, kar ustreza pariteti 128,80 frankov za funt. — Francoska vlada je razglasila v petek uredbu z zakonsko močjo, s katero je prepovedano vsako povišanje cen, ki so veljale pred 28. junijem. Le za uvozno blago ho dopuščeno povišanje cen, toda le na podlagi posebne odobritve.

Naše klirinške terjatve v Nemčiji so se v teku junija ponovno skrdile. Dne 30. junija je znašal saldo naših klirinških terjatev 20,4 milijona mark, to je za 4,7 milijona mark manj nego v začetku junija. V trgovinski register so se vpisale nastopne trditve: Ptujski mlinar »Medo« Urschitz in Smiljanec v Ptuj (izdelovanje mila in krema za čevlje); Izdelovanje lesne volne Soštanj, inž. Ivan Zmavc; Lesna industrija Teharej, Todor Lazarevič; Vuga & Bačnar, prodaja galanterijskih, modnih, čevljarjskih potrebščin, pletenin, trikotaže in mešanega blaga na drobno in debelo. — Pri trditvi »Indus«, tovarni usnja in usnjnih izdelkov, družbi z o. z. v Ljubljani se izbrise poslovodja Anton Grzinčič, vpiše pa dr. inž. Ivo Ribarič, univ. docent v Ljubljani. Pri Delniški tiskarni d. d. v Ljubljani se izbrise prokura, podeljena Josipu Struklju. — Pri Obrtni banki kraljevine Jugoslavije d. d. podružnici v Ljubljani, se

izbrise član poslovnega odbora Ivan Bricej, vpiše pa Josip Maru, slikar in pikarsko mojster v Ljubljani. — Pri Obrtni banki d. d. v Ljubljani se izbrise član upravnega sveta Pavlin Vinko, vpiše pa Ivan Slokan, stavbenik v Ljubljani. — Pri trditvi Univerzalne tehnične službe »Unitase«, družbi z o. z. v Ljubljani, se vpiše sprememba družbene pogodbe in se izbrise poslovodje Ivo Marinko, Martin Česenj in Ignacij Česenj. — Pri trditvi Sport-Kmet, družbi z o. z. v Ljubljani se zveša osnovna glavica od 100.000 na 200.000 Din. — Pri Strojnih tovarnah in livarnah d. d. v Ljubljani se zaznamuje prisilna uprava podjetja s prisilnim upraviteljem inž. Francom Birkom. — Pri trditvi Karol Pakj, tovarni perila v Celju se zaznamuje prisilna uprava s prisilnim upraviteljem J. Vodlahom, davčnim insp. v p.

Zasedanje davčnega odbora v Ljubljani. Davčna uprava v Ljubljani razglasi: Pred trgovskim davčnim odborom se bodo 17. julija ob 8. uri obravnavali predlogi davčne uprave za idustrijska podjetja. Seznam davčnih zavezancev in davčnih osnov ter stroke je razgrnjen na vpogled v pisarni mestnega poglavarstva od 3. do 10. julija.

V likvidacijo sta prešli tvrdka Motor — Špirit, družba z o. z. v Ljubljani in tvrdka Arkol., družba z o. z. v Ljubljani.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5,73 milijona Din nasproti 9,49, 6,62, 9,95 in 10,90 milijona Din v zadnjih štirih tednih. V privatnem kliringu so se v teku tedna podražili avstrijski šilingi od 8,25 na 8,45, nemške marke pa so postale od 12,80 na 12,60. V avobodnem deviznem prometu stanje angleški funti 238,50, ameriški dolarji 48,40, švicarski franki 11,05, francoski franki pa 1,90 (pred devalvacijo 2,16).

Devize

Curih. Beograd 10, Pariz 16,80, London 21,6450, Newyork 43,750, Bruselj 73,6750, Milan 23, Amsterdam 240, 5750, Berlin 175,40, Dunaj 81,50, Stockholm 111,50, Oslo 108,75, København 96,6250, Praga 15,24, Varšava 82,90, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

ZITO

+ Chicago, 3. julija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 123,125, za sept. 124,25, za dec. 126; koruza: za julij 124,50, za sept. 111, za dec. 80.

+ Winnipeg, 3. julija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 144, za okt. 136, za dec. 133,375.

BOMBAJ

+ Liverpool, 2. julija. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za julij 6,68 (prejšnji dan 6,67), za okt. 6,74 (6,74), za dec. 6,73 (6,74).

+ Newyork, 2. julija. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za julij 12 (12,12), za dec. 11,97 (12,13).

ZIVINA

V petek svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 164 svinj. Povprečne cene so bile: prasci, 5 do 6 tednov stari 110 — 130 Din. 7 — 9 tednov stari 125 do 150, 3 — 4 mesece stari 170 — 195, 5 — 7 mesece stari 250 — 365, 8 — 10 mesece stari 400 — 500, 1 leto stari 700 — 800 Din. Svinje so se prodale za kč. žive teže po 6—7,50 Din, za kg mrtve teže pa po 9 — 11 Din.

Kongres strojevodij

Strojevodje je treba upoštevati po njihovi naporni in odgovorni službi ter po strokovni izobrazbi

Beograd, 2. julija.

Ze od četrtka zaseda v Beogradu kongres združenja strojevodij državnih železnic in brodov. Ta kongres je zelo važen, ker hočejo strojevodje v obširni spomenici razložiti svoj položaj in svoje težnje. Po zaključku kongresa bo ta spomenica predložena predsedstvu vlade, prometnemu ministru in Narodni skupščini. Strojvodje hoče biti služitelji in znanstveniki, temveč zahtevajo, naj se tako razvrstijo, kakor je določal stari srbski zakon iz leta 1910. Od te razvrstitve pričakujejo strojevodje zboljšanje svojega položaja in tudi velike koristi za prometno službo.

Slaba plača za ogromno in odgovorno delo. Vsi dohodki strojevodje znašajo zlasti mesečno po 900 do 1.200 din pri vsej ogromni odgovornosti v službi, strokovni usposobljenosti in napornem delu. V poročilu združenja so značilni podatki o gnotnem položaju strojevodij. Strojvodja, ki ima dva družinska člana, dobi na mesec 1.185 din. Po vseh odtegljajih mu ostane za življenje samo 588 din. Za preživljanje tričlanske rodine pa bi še vsi dohodki komaj zalegli. Zaradi slabih plač so strojevodje vedno v skrbeh za vsakdanji kruh, kar mora seveda vplivati tudi na njihovo službo. Da bi nazorno predodčili svojo misel, so strojevodje primerjali svoj stan s stanom na velikih železniških postajah. Potrebne podatke so dobili od zagrebške delavske zbornice. Iz podatkov je razvidno, da so dohodki nosačev na železniških postajah med turistično sezono po dvakrat, trikrat in celo štirikrat večji od plače strojevodij.

Kako malo se merodajni krogi brigajo za strojevodje, se vidi iz ogromnega števila prošanj in pritožb, ki jih vlaga organizacija strojevodij na raznih mestih. Še od leta 1924 je ostalo nerešenih preko 350 prošanj in pritožb. V poročilu uprave združenja so točno označene vse te zadeve.

Izobrazba strojevodij je tudi zelo čudno poglavje. Od glavnega prosvetnega sveta je združenje strojevodij zahtevalo, naj se strojno osebo, ki je do vrtilo vse predpisane tečaje in tudi v praksi pokazalo svojo sposobnost izednati z onimi državnimi uslužbenici, ki imajo štiri razrede srednje šole. Združenje strojevodij je podrobno razložilo strokovno sposobnost, poudarjajoč, da v polni meri odvaga znanje, pridobljeno v štirih razredih srednje šole. Strojvodja mora polagati izpit iz 16 predmetov administrativne skupine in iz 16 predmetov strokovne skupine. Med temi strokovnimi predmeti so fizika, kemija, tehnologija, geometrija, teorija parnih strojev, itd. Prosvetni svet pa je bil mnenja, da so vsi ti izpiti manj vredni, kakor v štirih razredih srednje šole pridobljeno znanje. Tako so strojevodje še dalje ostali služitelji in znanstveniki.

Strojvodje so v svojem poročilu razložili, zakaj nam je potreben poseben zakon o strojevodjih. Zakon o državnem prometnem osebu od leta 1931 je strojevodje uvrstil med služitelje, ki sedijo v pisarni

Skih predsoh in ne potrebujejo za svojo službo prav nobene kvalifikacije. Strojvodja pa ima dolgo in naporno pot do službe in polkica. Imeti mora 12 let pripravljane dobe, v katero se računa tudi osnovna šola, so pa seveda tudi strojevodje, ki imajo po 2 in 3 razrede gimnazije. Za 12-letno pripravljano dobo pride 3-letna vajenska doba, potem 2 leti pomočniške službe, 2 leti praktične priprave službe in enoletni tečaj. Poročilo primerjava tudi položaj naših strojevodij s položajem strojevodij v drugih državah. Iz te primerjave je razvidno, da so pri nas strojevodje neupoštevani in zelo slabo plačani. V Angliji in na Danskem imajo strojevodje sijajne plače. Pri naporni službi je strojevodji potrebna dobra oskrba, dobra obleka in samo zdrav in zadovoljen človek more biti kos tolikim naporom.

V poročilu so tudi opisane velike nevarnosti službe strojevodij. Reprodukcijski odbor kongresa učiteljev živih jezikov, ki bo v Parizu od 16. do 20. julija, dati po pusti profesorjem srednjih šol, ki pojdajo v Pariz na kongres. V ta namen naj se obrnejo na francosko poslaštvo v Beogradu, kjer bodo dobili vsa potrebna obvestila o ugodnosti, ki jih bodo imeli kot udeleženci kongresa.

Bolgarska odlikovanja. Beograd, 3. julija. AA. Bolgarski kralj Boris III. je odlikoval z redom za državljanske zasluge 3. stopnje načelnika Dušana Jovitića, z redom 4. stopnje Vjekoslava Miletića, inšpektorja in Branslava Ovetkovića, kontrolorja ministristva za pošto in brcanje.

Gasilska prireditve v Notranjih gorah

Gasilska četa v Notranjih gorah obvešča vse gasilce, da se napovedana prireditve za danes v nedeljo 4. t. m. vrši popolnoma tako, kakor je bilo najavljeno.

MEDICINSKI IZREKI

Drži se lepega. Od lepega živi vse dobro v človeku, tudi njegovo zdravje. — Feuchtersleben.

VSAK JUTRO
10000 DIN
VAROVNIK

Roparski napad v Polju

Ljubljana, 3. julija.

Ko se je sredi okrog 10. vračal z vlakom iz Maribora posestnik in železničar 65-letni g. Leopold Keber, ga je v gozdišču v DM v Polju blizu doma ustavila klica. Stoj! V istem hipu je Keber priletel po levo koleno debelo poleto in ko je klečal na tla, so se pred njim pojavili štirje neznanzi mošje. G. Keber je v svoji duševni prisotnosti uvidel, da ima pred seboj razbojnike, potegnil je samokres in sprožil. Enega napadalec je zadel v nogo, drugega pa menda v roko, nakar so vsi zbežali. Napad je bil izvršen blizu Kebrove hiše in je možu prihitela na pomoč njegova žena ter ga odvedla domov. G. Keber je imel pri sebi nad 75.000 Din, ki mu jih je v Mariboru pred odhodom vlakom izročil prijatelj-industriec, da bi jih oddal v Ljubljani. Keber je napad prijavil orožniški postaji v DM v Polju in orožniki so prebrskali, da je treba napadalece iskati med znanimi kriminalnimi tipi.

Krvava bitka na Vačah

Vače, 3. julija.

Ves okoliš govori o strašnem pretepu, ki je bil te dni na Klanecu, malem naselju nad Vačami, po otvoritvi nekake kegljišča. Tam je bil tudi vaški župan Jaka Kimovec s svojim bratom in občinskimi tajnikom. Gruša razgretih fantov je začela župana zbadati, župan in njegovi spremljevalci pa so se s fanti prekalili in kmalu se je iz prepira razvil pretep. Med županovimi nasprotniki je bil tudi njegov svak. Gostilničar in mnogi gostje so mirli, a vse je bilo zaman. Pripriljivo so se spopadli v gostilni, potem pa so svojo bitko nadaljevali pred hišo. Obdelovali so se s pestmi, krepleci, stoli, steklenicami in seveda tudi noži niso mirovali. Oddanih je bilo tudi nekaj strelcov, ki pa k sreči niso nikogar zadel.

Pretepaška vrnja je bila tako huda, da med ljudmi, ki so se klestili in metali po tleh, ni bilo mogoče več razlikovati obeh taborov. Boja je bilo konec, ko je večina bojevnikov oblačila krvava na tleh. Samaritsanskega dela se je lotil kot prvi konjedec Selan, ki je s svojim vozom prišel po opravih na Vače. Šestorico najbolj oklanih je naložil na svoj voz in jih odpeljal v Litijo k zdravniku dr. Orlu. Najhujše je ranjen fant Justin Indof, ki ima široko rano na hrbtu. Njegovo življenje je baje v veliki nevarnosti. Orožniki na Vačah še niso imeli opravka s tako hudim pretepom. Gotovi krogi so skušali krvavo zadevo poravnati, češ, ker ne bo tožnika tudi ne bo sodnika, preškava pa bo šla seveda svojo pot.

Iz Kranja

Kino Narodni dom prikazuje dana. Normo Shearer v krasnem vefilemu »Tirane. Ljubzen dveh poetičnih src!

Z Jesenic

Zvočni kino Radio bo predvajal danes ob 15. samo ob slabem vremenu in ob pol 21. vefilem »Njeni ljubimec« z Schönhalsonom in Čehovo v glavnih vlogah.

Iz Hrastnika

Kres. Hrastniška moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda bo žgala na Spicbergu na predvečer godu slovanskih blagovesnikov kres.

Skrb za naše bolehe delavske otroke sta prevzeli naša krajevna Profituberkulozna liga in odbor Rdečega križa. Letos bo šlo 18 bolehnih otrok v kolonijo v Gornji grad, 4 pa v »Trbovelski dom« v Bar. Odhod kolonistov v Gornji grad bo jutri 5. t. m. z julijanskim vlakom ob 6.45. Kolonija v Bakru se odpravi šele v avgustu.

Smrtna kosa. Umrla je preteklo nedelje 17letna mladenka Marija Roglič, po domače Zafraanova Mica, delavka v steklarni. Zgodaj so ji že pomrli starši. Nato je živila pri Zafraanovi teti, ki jo je za vedno zapustila pred dvema mesecema. In sedaj je prišla bela žena s koso črno po Mico, da jo združi z materjo in teto. Njeno prikljubljenost je pokazal pogreb na praznik popoldne. V žalnem sprevodu, ki se je vil proti Dolu, je bilo več sto ljudi. Na zadnji polti sta jo spremljali tudi obe hrastniški godbi, steklarska in rudniška.

Kongres učiteljev živih jezikov

Beograd, 3. julija. AA. Francosko poslaštvo v Beogradu je sporočilo prosvetnemu ministru, da želi organizacijski odbor kongresa učiteljev živih jezikov, ki bo v Parizu od 16. do 20. julija, dati po pusti profesorjem srednjih šol, ki pojdajo v Pariz na kongres. V ta namen naj se obrnejo na francosko poslaštvo v Beogradu, kjer bodo dobili vsa potrebna obvestila o ugodnosti, ki jih bodo imeli kot udeleženci kongresa.

Bolgarska odlikovanja

Beograd, 3. julija. AA. Bolgarski kralj Boris III. je odlikoval z redom za državljanske zasluge 3. stopnje načelnika Dušana Jovitića, z redom 4. stopnje Vjekoslava Miletića, inšpektorja in Branslava Ovetkovića, kontrolorja ministristva za pošto in brcanje.

ABBAZIA (Opatija) HOTEL PENSION WRUS

Prekrasna lega z razgledom na morje. — Ves moderni komfort. — Terasa za solnčenje. Park. Garaža. Zahtevajte prospekte.

Italijanske svetovno-znane blatne kopeli ABANO pri BENETKAH

Blatne kopeli — Kopeli — Vse kure v Thermal hotelu, Trieste in Victoria — Provostreni — Rodbinski hotel — Pensija od L. 82.—, Pavsal 15 dni L. 750. — Pojasnila: R. Brega & Co.

HOTEL AUGUSTZ Abbazia (Opatija)

Centralni položaj, kraj morja. Prvorazredna kuhinja. Govori se slovenski.

Gospodarsko oživiljenje v posameznih delih države

Preteklo nedeljo smo v članku pod naslovom »Zastoj v industrializaciji Slovenije« prikazali, kako se je v zadnjih štirih letih gibal zaposlenost v posameznih industrijskih strokah v Sloveniji in izven nje. Iz objavljenih podatkov je bilo razvidno, da se je izven Slovenije zaposlenost industrijskega delavstva skoro v vseh strokah v mnogo večji meri dvignila nega v Sloveniji sami, le v kemični industriji smo obdržali in za malenkost okrepili stare pozicije. Od ostalih strok pa smo v zadnjih letih pokazali večji napredek le v gradbeni stroki, medtem ko smo v trgovini in gostinstvu mnogo manj napredovali nego ostale pokrajine.

Danes prinašamo še zanimivo primerjavo o obsegu povečanja zaposlenosti pri posameznih okrožnih uradih za zavarovanje delavcev v naši državi, in sicer v zadnjih štirih letih. Na razpolago so nam številke za maro letošnjega leta in če številke primerjamo z marecem l. 1933, tedaj vidimo, da se je število pri vseh okrožnih uradih zavarovanih delavcev in nameščencev (brez privatno društvenih blagin) v tem razdobju povečalo od 469.549 na 606.241, torej povprečno za 29,5%. Na področjih posameznih okrožnih uradov pa je bilo gibanje naslednje:

okr. urad: marc 1933 marc 1937 razlika

Sarajevo 21.205 33.279 +57 %

Tuzla 9.973 14.623 +47 %

Sombor	13.718	19.825	+44,5 %
Niš	21.666	30.712	+42 %
Subotica	16.186	22.704	+40 %
Banjaluka	14.625	19.639	+34 %
Sušak	8.920	11.991	+34 %
Novi Sad	41.908	56.186	+33 %
Petrovgrad	17.934	23.695	+32 %
Dubrovnik	16.263	20.702	+27 %
Karlovac	11.006	13.923	+26,5 %
Beograd	73.106	91.224	+25 %
Zagreb	63.522	78.871	+24 %
Ljubljana	70.794	88.886	+21,5 %
Split	15.227	16.936	+11 %
Skopje	30.398	38.031	+8,5 %

Iz gornje primerjave sledi, da je prirastek zaposlenosti v Sloveniji precej pod povprečjem, ki znaša skoro 30% in da kaže ta slabši razvoj le dva okrožna urada, namreč Split in Skopje.

Gornje številke pa nam še ne nudijo prave slike, ker tu ni upoštevano rudarsko in topilniško delavstvo, ki je zavarovano pri bratovskih skladnicah. Kakor pa je znano, se je rudarska in topilniška industrija v Srbiji in v Bosni zadnja leta prav naglo razvila in je seveda naraslo tudi število zaposlenih delavcev v primeri z letom 1933 za skoro 100%. V Sloveniji, kjer imamo poleg premošnjikov le malo drugih rudnikov, pa smo še skoro na najnižjem nivoju, kamor smo padli v teku krize.

OBIŠČITE
POSTOJSKO JAMO
 (Postojna pri Trstu in Opatiji, Italija)
 Največje podzemsko čudo sveta // Električna razsvetljava // Motorna železnica.
 Odprto vse leto.

Pojasnila: ENIT, Petra Kocića br. 6, Beograd
 in vse tujkoprometne pisarne.

Domače vesti

* **Intendantki polkovnik Vasa Ninković**, ki je 5 let služboval v Zagrebu kot načelnik intendanture armijske oblasti, je bil te dni premeščen v vojno ministrstvo. G. polkovnik si je pridobil v Zagrebu mnogo simpatij in prirejen mu je bil priscrčen poslovilni večer. Po roku je Ličan iz Plaskega in kot dobrovoljec je stopil v srbsko vojsko že v balkanski vojni 1912. Bil je na čelu onega odreda, ki se je pri obrambi Beograda boril s sovražnikom na zemunskem mostu. Junaško se je Vasa Ninković boril tudi na Ceru v bataljonu pokojnega Milana Pribičevića. Hudo je bil ranjen, amputirani so mu morali nogo in kot invalid je prebival strašno pot umika preko Albanije. Kot invalidi je bil preveden v intendantsko stroko in se je tudi v njej odlično udeleževal kot organizator.

JULIJ

*Rasti nam rasti rumena pšenica,
 boža naj solnce te, umiva rosica,
 da boš šla v klasje, nam zrnje rodila,
 z njim nas ob vsaki potrebi redila.*

*Moko, ki zmlati jo bomo na mline,
 bomo predelali v sladke »Jajnine«.*
Kdor ne pozna še izbornih »Jajnin«,
ta še ne ve, kaj je višek dobrin.

* **Diplomirani** so bili na filozofski fakulteti v Ljubljani v junijskem terminu te kandidatke in kandidati: Battistin Mirko (praktično-kemijska skupina), Brenk Franc (pedagoška skupina), Cerar Jelka (praktično-kemijska skupina), Čeh Nada (germanska skupina), Furlan Danilo (geografska skupina), Hrovat Hermina (pedagoška skupina), Jamar Marija (romanska skupina), Jeglić Stanislav (matematična skupina), Lombard Alojzija (romanska skupina), Lumbar Bogomir (pedagoška skupina), Lusner Gustav (pedagoška skupina), Mehle Milan (skupina za občo zgodovino), Müller Marija (romanska skupina), Petrić Metka (biološka skupina), Resnik Leopold (klasična skupina), Senegačnik Edvard (germanska skupina), Siegel Leopoldina (germanska skupina), Slapar Franja (germanska skupina), Škerlj Boris (praktično-kemijska skupina), Uršič Hinko (geografska skupina), Uratarić Bogdan (pedagoška skupina), Vehovar Tatjana (germanska skupina), Zadnik Stanislav (filozofska skupina), Zajc Drago (pedagoška skupina) in žnidarčič Danica (biološka skupina). — Na arhitekturnem oddelku tehniške fakultete ljubljanske univerze so bili diplomirani za inženjerje arhitekture Brnčić Hrvoje, Derković Drago, Kovačević Ljubisav, Medvedšek Emil, Sedlar Saša in Zdešar Jut. — Na veterinarski fakulteti v Zagrebu je bil diplomiran Kodala Jože z Viča. — Čestitamo!

Pomnite: Elektro podjetje Haviček je samo eno in to edino HAVIČEK Fran na Sv. Petra c. 5, kičite za elektro popravila telefon samo 34-21.

Pisalne in računske stroje Vam strokovno popravi **BORIS V. SIMANDL**, Ljubljana, Dvořakova ul. 3, telefon 24-07

* **Banovina** je kupila Blejsko jezero. Listi JRZ poročajo, da je banska uprava v Ljubljani kupila od Zadržne gospodarske banke Blejsko jezero, stari grad, vilo Zlatorež in Murvo graščino. V slednji to banovina uredila vrtnarsko šolo, na gradu pa namestila etnografski muzej.

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivosti prebivali, posebno zapeki, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grelnice. »Franz-Josefova« voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. št. br. 15.485/35.

* **Večja skupina ameriških izletnikov** izlet je organiziral v sredo 7. t. m. v Ljubljano. Izlet je spet v Ljubljano, da Ljubljano znani zastopnik v Clevelandu g. August Kollander. Naši rojaki, po večini Clevelandčani, so se vkrcali 30. junija na največji in najhitrejši parnik sveta »Normandie« ter bodo v Ljubljani v sredo ob 8.45. Natančne podatke daje brezplačno Francoska linija, Masarykova cesta 14.

ŽOLČNI KAMENČKI
 Poznani SALVAT-čaj zoper žolčne kamne in bolezn žolčnega mehurja se doblja pri glavnemu zastopniku

lekarni pri Sv. IVANU, Zagreb, Kaptol 17. Prospekte o zdravljenju pošljemo zastoj.

Ogl. reg. št. br. 27270

* **Zbirališče gasilcev** za udeležbo pogreba nadškofa dr. Jegliča bo, kakor smo že javili, jutri ob pol 10. dopoldne pred ljubljanskim mestnim domom na Krekovem trgu. Zastopniki čet naj prinesejo prapore s seboj. Starešina žup in četni poveljniki bodo dobili vsa navodila na licu mesta od gasilskega inspektorja.

* **Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo.

* **Varaždinska garda** je dobila novega poveljnika. Staro mesto Vraždin ima mnogo pomembnih zgodovinskih organizacij. Ima tudi svojo uniformirano in oboroženo meščansko gardo, ki je bila ustanovljena pred 187 leti. Dolga leta je bil poveljnik te garde Konrad Grims, ki pa je zdaj zaradi starosti prosil za razrešitev. Za njegovega naslednika so izvolili podjetnika Antona Verčeka, uglednega meščana, ki se pošteno udeležuje v dobrodelnih organizacijah. Naslov poveljnika varaždinske garde je četi major.

* **Himen.** V Brnu se bo danes poročil ing. arh. Fran Svetina z Bleda z gospodično Miroslovo Gartnerjevo iz Brna. Bilo srečno!

* **Grenak kruh naših pomorcev.** Pri eksperimentu Borze dela v Šibeniku so imeli sestane pomorci obalne in dolge plovice. Razpravljali so o težavah svojega poklica. Skupščina je ugotovila, da so pomorci hudo izkoriščani in morajo opravljati tudi posele, ki niso v pravi zvezi z njihovo službo in strokovno izobrazbo. Mnogi pomorci na dolgi plovi ne zaslužijo več ko 500, na nekaterih obalnih progah pa celo komaj po 150 do 200 din mesečno. Zaradi neurejenih razmer in hudega izkoriščanja se je mnogo naših pomorščakov izselilo in plujejo zdaj pod angleškimi, francoskimi in drugimi zastavami. Na eni strani mizerne plače pomorcev, na drugi strani pa neprestano zvišanje prevoznih tarif. Naša država je ratificirala mnoge pomorske konvencije, ki vsebujejo tudi točko o zaščiti pomorščakov in o njihovih delovnih odnosih. Konvencije so sprejete, vse točke, ki bi morale služiti v zaščito pomorščakov, pa so ostale na papirju. Pristaniška poveljstva nimajo prave oblasti ali pa ne znajo ničesar ukreniti v zaščito pomorcev. Potrebni bi nam bil zakon o zaščiti pomorcev, da bi tudi pri nas enkrat prišla ob veljavo stara priložica: Grenak je kruh mornarja.

ZA ŠPORTNIKA!

Prisotnost duha, svežost in pripravljenost v vsakem odločilnem momentu je za športnika važnejše nego moč!

Ali, če Vas v poletni vročini mori žeja in Vi tedaj popijete vse, kar se Vam nudi, bo Vaše telo le napihnjeno in ohabno, namesto sveže in prožne. Prof. Kionka je ugotovil, da je za športnika najboljša proti žeji naravna mineralna voda, ki vsebuje kolikor mogoče malo NaCl. Tej zahtevi prav idealno odgovarja Rogaska slatina vrelca »TEMPELA«.

(Voda s preveč NaCl samo še poveča žejo, namesto da bi jo pogasila.)

Zato športniki zahtevajo in pijejo povsod le Rogasko vodo vrelca »TEMPELA«!

Rogaska Slatina

* **Iz slovenske Koroške.** V zadnji številki »Koroškega Slovenca« čitamo tole: Nedavno je mladina pobirala darove za Nemce v inozemstvu. Vlada odreda se je glasila, da pri tej akciji ni treba sodelovati slovenskim otrokom na Koroškem ter hrvaškim in madžarskim otrokom v Burgenlandu. To hvalevredno in pravilno odredilo vlade pa so ponekod v Rožu razveljavili učitelji, ki so poslali vse otroke vprek pobirateljem darov in jim posebej naročili, naj se zgleda v vsaki hiši. Zaučeni smo brali tudi razglas, ki je navajal, da so darovi namenjeni tudi za ogroženo nemško obmejno ozemlje. — Dunaški vremenopoljski zavod je dognal, da je najbolj sončen kraj na Koroškem Osojčica, največji neviht je na Obirju, najmanj pa v Celovcu in okolici. — »Koroški Slovenec« se spominja upokojenega župnika Janeza Drunecega, ki je nedavno umrl na Ježerskem. Janez Druneček je bil med onimi ježerskimi bogoslovci, ki so studirali teologijo v Celovcu. Ko je bil leta 1892 posevečen v mašnika, je ostal med koroškimi Slovenci in je med njimi kot duhovnik in tudi kot narodni voditelj gledan in pošteno doveloval. Služboval je v Požarnici, Libelčah, v Bilkovcu, pri Volšpergu, v Medgorjah in kot župnik v Podgorjah v Rožu. Po plebiscitu se je podal v Jugoslavijo najprej v Begunje, pozneje pa na Ježersko. Koroški Slovenci ga bodo ohranili v trajnem častnem spominu.

Sodobni ruski roman

iz predvojnega in revolucijske dobe »Ženske in menihi« (Reukvije) od Kalnikova, v dveh krasno vezanih zvezkih, nad 1000 strani, se dobi za Din 130.—, plačilnih v mesečnih obrokih. Naročite pri tiskarni J. Blasnik na sl., v Ljubljani, Breg 10. — Pišite po prospekt!

* **Za enotno davčno olajšavo.** Dne 30. junija je »Jutro« pod tem naslovom prineslo daljši članek, v katerem zablevajo hišni posestniki k mestu Ljubljani in korporiranih občin razne davčne ugodnosti, zlasti 20letno davčno olajšavo za nove hiše, zidane pred inkorporacijo. V članku navaja pisec med drugim, da Prvo društvo hišnih posestnikov ni kazalo dovolj aktivnega razumevanja za potrebe mlajših hiš-

nih posestnikov, veld česar so se ti že pred leti organizirali v posebnem stanovskem društvu. Podpisano društvo ugotavlja, da se je vedno vsestransko brigalo za posestnike starih in novih hiš, če so bili ogroženi njihovi interesi. Pisec naj navede konkretne primere, v katerih bi ne bilo naše društvo nastopilo za koristi posestnikov hiš.

Kar se tiče 20letne davčne olajšave iz inkorporiranih občin za poprej zidane hiše, je naše društvo vložilo stvarno in dobro utemeljene pritožbe na finančno ministrstvo in na lastne stroške pritožbo na upravno sodišče v Celju, ki pa sta bili zavrnjeni z utemeljitvijo, da po sedanjem zakonu ni mogoče dovoliti 20letne davčne olajšave, temveč je treba spremeniti dolžni zakon. Interventirali smo tudi osebno pri finančnem ministrstvu, ki se je pa postavilo na odklonilno stališče. Sedaj preostaja edina pot pred narodno skupščino. Glede občinskih avtonomnih doklad se je našemu društvu posrečilo na predlog našega predsednika g. Iv. Freliba doseči, da so bile vodarina gostajšina in kanalska pristojbina za nove hiše znižane na skupaj 7%, česar pa sedanja občinska uprava ni več priznala. Tudi v vseh drugih vprašanjih, se je naša organizacija neštetokrat obrnila na merodajne čimtelje in se ji dela velika krivica, če kak posestnik trdi na splošno. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

HERSAN ČAJ

UCINKUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic. Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih.

OLAJŠA muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.

UBLAŽUJE obolenja pri mesečnem perilu in menli.

ODSTRANJUJE motnje debelenja in dela človeka vitkega.

Dobiva se samo v originalnih zavojčkih v vseh lekarnah!
 Reg. S. 19380/933. 4275

* **Krajevna protituberkulozna liga** v Ljubljani sporoča, da je s 1. t. m. začel posloovati Protituberkulozni dispanzer za Ljubljano-okolico, to je za območje vseh občin, ki so v ljubljanskem srezu. Dostop ima vsakdo, ki se izkaže z ubožnim spravečevalom ali ki ga napoli dispanzer, bano vinski odnosno privatni zdravnik. Ordinacije so v prostorih dispanzerja za meslo Ljubljana (Stavba Okrožnega urada za zavarovanje davcev, Miklošičeva c. 20, stranski vhod). Ordinacijske ure so ob delavskih od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v Šiški — Telefon 33-87

Najsijajnejši

KARNEVAL

v Nizji v filmu šarmantnih pustolovščin, luksuza in bogastva

Gustav Fröhlich, Rose Stradner in Heinrich Georg

Kot dopolnilo Paramountov Journal in smučarske tvečne v Planici — domači zvočni film.

PREDSTAVE v nedeljo ob 5., 7. in 9. ponedeljek 5., 7. in 9.

V torek film:

OTROCI PAVLOVE ULICE

* **Prošnja** za skupne potne liste. Nominirano ministristvo je objavilo opozorilo vsem onim društvom in ustanovam, ki prošijo za razne izlete za skupne potne liste udeležencem. Ministrstvo opozarja, da se morajo prošnje vedno vlagati pri pristojni policijski oblasti in to najmanj 8 do 10 dni pred nameravanim polovanjem. Prekašno vložene prošnje se v bodoče ne bodo obravnavale.

* **VI. Mariborski teden.** Kakor vsako leto bo tudi letos za naše mesto tradicionalni Mariborski teden. Prireditelj bo verna slika naše industrije, obrti, trgovine in gospodarstva sploh, imela pa bo tudi kulturno obeležje. VI. Mariborski teden bo v času od sobote 31. t. m. do 8. avgusta. Za obiskovalce je dovoljena od 29. julija do 10. avgusta polovična vozovina na državnih železnih. Priprave za letošnji gospodarsko in kulturno revijo so v polnem teku. Uprava Mariborskega tedna je odposlala v vse kraje naše države in tudi v tujino preko 15.000 malih in velikih letakov, ki vabijo na zanimivo mariborsko prirediteljo. Vreda zanimivih in za naše gospodarstvo koristnih razstav bo gotovo velika privlačnost letošnjega Mariborskega tedna. Prireditelji bodo tokrat presenetili obiskovalce tudi z mnogimi novimi razstava mi in atrakcijami.

Naznanilo

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem 1. julija prevzel staroznani **BUFET DELIKATESO** in trafiko v Vegovi ul. 2. (poleg ulaznice).

Postregel bom s pristnimi vini, raznimi vrstami žganja, rumom, konjakom in vsemi likerji ter vsemi v delikateso spadajočimi jestvinami.

Cene nizke. Postrežba točna in solidna. Se priporoča

UKMAR

* **Rančigajevi mali harmonikarji** na Polzevem. Danes leden popoldne nastopijo Rančigajevi mali harmonikarji na Polzevem, seveda če bo vreme ugodno. Vesele se že na ta nastop, veseli jih bodo pa tudi prebivalci okoliških krajev in izletniki, ki jih gotovo prihliti mnogo poslušat te naše najmlajše in najmanjše harmonikarje, saj je poseben užitek gledati jih, kako jur-naško vlečejo harmonike, izza katerih se mnogi komaj vidijo. Na Polzevem nastopijo na prostem na senožeti za Šukljevo vimo domom in sicer v nedeljo 11. t. m. ob 15.30. V primeru dežja njihov nastop seveda odpade. Upamo pa, da bo vreme lepo.

* **Prostovoljna gasilska četa Stožice.** Zaradi smrti blagopokojnega knezoškofa dr. Jegliča je proslava 30 letnice obstoja gasilske čete v Stožicah preložena na nedeljo 11. t. m. Člani naj se pogreba polnoštevilno udeležijo.

Zakaj se je ta zob razmajal?

Popolnoma zdrav je bil ta zob, vendar ga ni bilo mogoče rešiti. Vzrok je bil zobni kamen. Kdor pravočasno ne pazi na nevarni zobni kamen, mora računati s tem, da se bodo tudi njegovi zobje razmajali in morda prerano izpadli.

Uporabljajte redno Sargov Kalodont! V Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani, na klinikah preizkušeni sulforidin-oleat dra Bräunlich. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen, prepreči njegovo ponovno tvorjenje ter Vas obvaruje te velike nevarnosti.

Prijetno poživilo: Kolodont vodo za usta! Koncentrirane sestavine, izborno razkuževalno sredstvo, varčno v uporabi.

SARGOV

KALODONT PROTI ZOBNEMU KAMNU

* **Umrla je** v Velikovu na Koroškem nagle smrti gospa Iz Naska, roj. Knafličeva, vdova po uradniku mestne elektrarne v Beljaku in sestra našega novinarskega tovariša g. Josipa Fr. Knafliča. Pokopnica, ki je bila zaradi svoje dobrostnosti zelo priljubljena in je imela med našimi koroškimi rojaki veliko poznanstva, se je nameravala letoš preseliti v svojo domačo kraj na Slovenskem, kamor si je vedno želela, a žal ji to ni bilo usojeno. Blag ji spomin!

* **Češnjev dan v Brusnicah** pri Novem mestu, ki se je vršil 29. junija in je bil drugi po številu, je privabil veliko številno obiskovalcev od blizu in daleč. Domačini so pred šolo pozdravili natačnika kmetijskega oddelka banske uprave g. inž. Podgornika, sreskega načelnika g. Vidmarja, sadjarskega referenta pri banski upravi g. Flegla, sreskega kmetijskega referenta g. Malaska in njegovega pomočnika g. Filipiča, tajnika Sadjarskega in vrtnarskega društva g. Škulja in predsednika občine Smebela-Slopič g. Brulca. Po dobrodošlicah, ki sta jih izrekli predsednik občine g. Gazvoda in načelnik podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva školski upravitelj g. Marinč, je deklica deklamirala priloznostno pesem, domači pevci pa so zapeli dve pesmi, eno na čast naših odličnih češnjebrusniških hrustavki. Pred otvoritvijo lepo urejene razstave po načelniku g. inž. Podgorniku so se vršili govori, ki so poudarjali velik pomen takih razstav in izzvenili v slavospev naši brusniški hrustavki. Kupčija e češnjami je bila zelo živahna. Češnje so bile zares krasne in so se prodajale po večini po 5 Din. Prodana je bila vsa razstavljena zaloga, ki je znašala okoli 1000 kg. Radi bi bili ustregli vsem številnim naročilom, a dež in deloma tudi toča sta to preprečili. Hvala banski upravi za podporo. Vsem obiskovalcem pa kličemo: Hvala za obisk in prihodnje leto spet na svidenje v dolini češnji!

KINO IDEAL

Paul Hörbiger, Willy Forst,

Hell Finkenzeller

V FILMSKI OPERETI

Kraljevi valček

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

* **Sprejem novih učencev v obrtno šolo** pri glavni železniški delavnici v Mariboru. V obrtno šolo pri glavni železniški delavnici bo za šolsko leto 1937/38 sprejetih v izučiteljski 220 novih učencev. Od teh bo sprejetih v obrtno šolo pri delavnici državnih železnic v Mariboru 40 učencev in sicer: 32 ključavničarskih, 2 strgarska, 2 elektrifikarska, 3 mizarski in 1 tapetniški. Obrtna šola traja 4 leta. Ob koncu četrtega leta dobijo učenci spravečevalo o končani železniški obrtni šoli in izkazo, da so položili izpit za pomočnika. Rang železniške obrtne šole je enak 4 razredom srednje šole z malo maturo ali z završnim izpitom. Za časa šolanja dobivajo učenci plačo in to: v prvem in drugem letu po din 12.—, v tretjem letu po din

14.— in v četrtem letu po din 16.— za vsak delovni dan. Učenci so zavarovani za slučaj bolezni pri železniškem bolnišničnem fondu. Pogoji za sprejem so: da je kandidat jug. državljan, duševno in telesno zdrav, da ni mlajši od 14 in ne starejši od 16 let in 8 mesecev na dan 1. IX. 1937; da ima najmanj dva z uspehom dovršena razreda gimnazije ali katere druge srednje šole in da je lepega vedenja. Kandidati morajo predložiti upravi šole (delavnice) v Mariboru pismeno (lastnoročno pisano) prošnjo, kolkovano z din 10 in z dokumenti: državljanska izkaznica, (ne domovnica), rojstni ali krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, odobrenje in obvezo roditeljev ali varuha, overjeno od policije ali od občinske oblasti, tele vsebine: »Dovoljujem svojemu sinu (varovanou) N. N...., da vstopi kot učenec v obrtno šolo pri glavni železniški delavnici v Mariboru. Hkrati se obvezujem, da bo moj sin po uspešno končanem šolanju — v

Nastop Sokola

v škojfi Loki

danes ob 15.30

Vojaška godba. Zabava!

slučaju zahteve železniške uprave — ostal v službi najmanj 3 leta. Če bi pred potekom tega roka zapustil delo, se zavzemajo plačati brez sodnega spora vse stroške, ki jih je imela železniška uprava zaradi njegovega šolanja. »Naravstveno izpričevalo je potrebno samo v slučaju, če kandidat ne pride neposredno iz šole. Prošnje morajo kandidati predati osebno upravi šole (delavnice) v Mariboru ali poslati priporočeno s pošto najpozneje do 1. avgusta. V prošnji mora kandidat navesti točen naslov in najbližnjo železniško postajo. Kandidate, ki bodo izpolnjevali vse pogoje, bo uprava s posebnim pozivom poklicala k sprejemnemu izpitu in k zdravniškemu pregledu. Poslala jim bo tudi brezplačno karto za vožnjo v Maribor in nazaj. Odločilno za sprejem bo šolsko izpričevalo in rezultat sprejemnega (psihotehničnega) izpita, pri katerem se bo ugotovila obrtna sposobnost ter zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata. Pri enakih sprejemnih ocenah bodo imeli prednost sinovi železničarjev in vojni invalidov. Prošnje kandidatov, ki ne bodo vložene pravočasno ali ne bodo opremljene z vsemi zahtevanimi listinami, bo uprava takoj vrnila prosiilem. Kandidati, ki na poziv ne bodo v določenem času prišli k sprejemnemu izpitu, se bodo smatrali, da so odstopili.

* **Najdba starih španskih kovancev.** Na svoji njivi v Gornjem Seberu v okolici Banjaluke je našel kmet Mato Stožič, ko je okopal koruzo, večje število srebrnih kovancev. Na dobro ohranjenem denarju se vidi španski grb in letnica 1634. Takrat je vladal v Španiji kralj Filip IV. Za najdbo kmeta Stožiča se že zanimajo mnogi numizmatiki.

Pred noge Vam položim najboljše, »Eucerit«

NIVEA CREME

EUCERIT je krepljeno sredstvo za kožo, ki zvišuje njeno naravno odpornost. Samo NIVEA vsebuje Eucerit in zato ne morete dobiti ničesar, kar bi bilo »enako dobro« ali »boljše«. NIVEA zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin in daje Vaši koži hitro lepo rjavco barvo.

Zahvala

Podpisana se najiskrenjeje zahvaljujem g. dr. STANU LUTMANU, asistentu medicinskega oddelka mariborske bolnice, ki mi je s svojo veliko roko in požrtvovalnim trudom otežil življenje. Obenem izrekam toplo zahvalo tudi g. dr. Milku Bedjanicu, zdravniku iste bolnice in č. sestram za veliko skrb in ljubeznjivo, požrtvovalno nego v dobi moje bolezni.

V Mariboru, dne 4. julija 1937.

BAVČER TEREZJA

DANES

prilčne izhajati naš novi tekoči roman R. SABATINI: »Morski kragulj«

Glej 8. stran

* Gasilska veselica v Krški vasi nad Višnjo goro. Gasilsko društvo v Krški vasi nad Višnjo goro priredi danes popoldne na vrtu g. Franca Erjavca veselico, ki je njen čisti dobiček namenjen odplačilu dolga za motorno brigolano. Naj bo bo gasilca in prijatelje gasilstva v okoliških krajih, ki bi ne pobilali danes v Krško vas, da po svojih močeh podpre marljivo, toda gromotno žal prebisko gasilsko društvo. Pa tudi gasilce čete iz oddaljenih krajev naj bi se odzvale vabilu in tako posvedočile, da znajo ceniti požrtvovalno delo vsake gasilske družine, pa naj bo še tako majhna. V slovi je tudi gasilska moč. Od Višnje gore do Krške vasi je peš dobre pol ure, lahko se pa priprejete tja tudi z avtomobilom, motociklom, kolecom ali vozom po lepi novi cesti, ki se odcepi od državne ceste na Peščeniku nad Višnjo goro desno.

* Babiška šola v Ljubljani. V prilogi službenega lista dravske banovine z dne 30. junija je objavljen natečaj za sprejem učenk v redni učni tečaj za babice, ki se začne 1. septembra. Iz natečaja so razvidni sprejemni pogoji in drugi podatki za vlaganje prošnje.

* Državna bolnišnica za ženske bolezni v Ljubljani je iz gospodarskih in zdravstvenih razlogov prisiljena izdatno omejiti sprejem bolnic, nosečih in porodnic. V zvezi s sprejemajo le one bolnice, ki jim je potrebna nujna operacija, in le one porodnice, pri katerih sprejemni zdravnik ugotovi za življenje neposredno nevarne komplikacije. Zdravniku naj torej ne pošilja v žensko bolnišnico bolnic z vnetljivimi procesi, z nekomplikiranimi splavi in z drugimi boleznimi, pri katerih ni potrebna nujna operacija, in normalnih nosečih in porodnic. Ženske naj se ravnajo po teh navodilih, da si približajo stroške in druge neprijetnosti, če jih sprejemni zdravnik ne bo mogel sprejeti v bolnišnico. Te za naše žensko trdo in težko omejitve ostanje v veljavi toliko časa, dokler se ne posreči gospodarsko in s tem tudi zdravstveno sanirati ženske bolnišnice.

FROTIRKE ?
POTEM SAMO
»PATENT« FROTIRKE
BELE . . . DIN 18.—
BARVASTE DIN 20.—
MANUFAKTURA
F.K.S. SOUVAN
MESTNI TRG 24

* Pustolovščine sleparskega dobavitelja Talba so bile v »Jutru« nekajkrat opisane, bilo pa je nekoliko napak navedenih, da je bil zaslepar v Sorci. V resnici pa so ga zajeli v Selcih nad škofjo Loko, kjer se je več dni skrival pri raznih svojih »poslovnih« tovarših. V zvezi z njegovo afero so zaprli v Selcih tudi nekoga Ivana Klopčevca, ki pa je bil pozneje proti kavgiji izpuščen. Slepar Talb je v preiskovalnem zaporu ljubljanskega okrožnega sodišča in se bo o njegovih pustolovčinah gotovo še nekajkrat razpravljalo, ter bo pri tem dovolj priložnosti, da se osvetlijo tudi njegove poslovne zveze v Selcih.

* Društvo za pobijanje nemorale je bilo ustanovljeno te dni v Banjaluki. Organizator in ustanovitelj društva ter tudi njegov prvi predsednik je neki upokojeni občinski uslužbenec. Novo društvo si je dodelo ime »Omladinac«. Izdalo je proglas, s katerim poziva prebivalstvo, naj podpira društvo moralno in gromotno. V proglasu je tudi navedeno, da bo društvo organiziralo takozvane letiške oddelke, ki bodo kontrolirali vse ulice in tudi razne lokale ter skrbno registrirali vse, kar nasprotuje morali. Člani teh oddelkov bodo imeli posebne znake. Ustanovitev društva za pobijanje nemorale se po mestu komentira na najrazličnejše načine.

NAGRADNO STRELJANJE
danes v nedeljo pri Sv. Katarini, vabljeni lovci in ljubitelji divjadi.

BAUERHEIM P.

* O prekupčevanju z mamilji v Poljanski doljini je izšel v petek v našem listu članek, ki je navajal, da je bil v to afero zapleten tudi železničar Alojzij Maček s svojega ženo. Zdaj smo dobili zanesljive informacije, iz katerih je razvidno, da g. Maček s to afero ni prav v nobeni zvezi. Domnevnih kupcev mamil ni pričakoval in se tudi ni s njimi pogajal. Takrat, ko so prišli v hišo policijci, ozani in se njegovih ženi, da bi razkrili vse tihotapeške zveze, predstavljal kot kupci, se je on v drugi sobi has pripravil za odhod v službo. Z dozdavnimi kupci ni ničesar govoril in niti slutiti ni, da je bila njegova žena na kakršen koli način zapletena v trgovanje z mamilji. To je jasno, zakaj on kot železničar prihaja domov le na kratek počitek po svoji naporni službi in nima nobene možnosti, da bi kontroliral, kaj se dogaja doma v njegovi odsotnosti. G. Alojzij Maček pa je poleg tega nudi še dovolj dokazov, da ne trpi in ne odobrava nobenih nezakonitosti, kaj šele, da bi jih sam zagrešil. Te negotovosti radi objavljamo, ker nečemo, da bi se komu po neosnovanem sumničenju spričo raznih naključij godila krivica.

* Spet požar v parnem mlinu. V Bački je v kratkem času pogorel že tretji parni mlin. Zdaj je gorelo v parnem mlinu podjetnika Draha v vasi Paragovci ob železniki proti Novi Sadi—Somboru. Ogenj je izbruhnil ponoči ter uničil eno poslopje podjetja, do čem so drugo večje poslopje, v katerem so dragovalni stroji, rešili domači in okoliški gasilci. Skodo cenijo na 600.000 din.

* Gospa! Kuhanje je tudi v tej veliki vročini ugodno, če si nabavite patentirano kuhalo Triumph Petrolgas. Podrobnoosti v današnjem oglasu »Kuhalo Petrolgas«.

* Cenena »Putnikova« potovanja na pariško razstavo. Zanimiva potovanja pripravljajo zelo poceni »Putnike« za pariško razstavo do septembra. Prvi posebni vlak iz Beograda v Pariz bo odpoval 4. julija. Udeleženci izleta bodo poleg Pariza in vseh njegovih zanimivosti videli tudi versajski dvor in Benetke. Vse to je vračunano v ceni. Voznja, polna oskrba v Parizu za tri dni, obisk vseh zanimivosti in izleti bodo stali po programu za one, ki bodo potovali v III. razredu, 2.490 Din, v II. razredu pa 3.260 Din. Isti aranžman iz Zagreba stane 2.450 Din, odnosno 3.050 Din. Poleg vlakov v Pariz organizira »Putnike« tudi »kupinska« potovanja do Nice. Oni, ki se bodo udeležili teh potovanj, bodo poleg Pariza in Benek videli tudi Nice in Monte Carlo. To potovanje s poldnevim bivanjem v Parizu stane od Beograda do Pariza, Nice in nazaj 3.040, odnosno 3.870 Din za potovanje v II. razredu. Prijave sprejemajo že zdaj vsi »Putnikovi« uradi, kjer se dobe tudi vsa pojasnila. Kdor se obrne na »Putnike« v Beogradu, dobi brezplačno prospekt vseh potovanj, ki bo gotov te dni.

* Spored »Putnikovi« izletov z modernimi avtomobili: 4. julija: v Sv. Lovrenca na Pohorju, 1 dan, 38 din; 7. t. m. v Gradcu, mednarodna akvaristična razstava, vključno vizum 1 dan, 100 din; 10.—12. t. m. v Postojno, Trst, Gorico, polna aranžman, 3 dni, 580 din; z izletom na Brioni 690 din; 11. t. m. v Halozu Ptuj, 1 dan, 65 din; 14.—15. t. m. v Mariboru, vključno vizum, 2 dni 200 din; 17.—18. t. m. na Bled — Robinjsko jezero, 2 dni, 190 din; 18. t. m. v Rogoško Slatino, Rimske Toplice, Laško, Celje, 1 dan, 85 din; 25. t. m. na Vrbovo jezero, 1 dan, 150 din; 25. t. m. okoli Pohorja, 1 dan, 75 din; 1. avgusta v Slovenske gorice, 1 dan, 75 din; 7.—9. avg. na Grossglockner, polna aranžman, 3 dni, 850 din; 14.—15. avg. v Mariboru, vključno vizum, 2 dni, 200 din; 15.—21. avg. v Viseke Tatre (Bratislava, Novi Smokovec, Píšťan, Brno), 7 dni, polna aranžman, 2.000 din; 22. avg. v Rogoško Slatino, Rimske Toplice, Laško, Celje, 1 dan, 85 din; 22.—25. avg. Grossglockner — Salzburg, polna aranžman, 4 dni, 1.000 din. Prospekti, informacije in prijave »PUTNIK« Maribor — Celje.

* Vse izlete raznim društvom najceneje organizira in prevoz po tu in inozemstvu, izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telef. št. 26 — 45.

* Moško ali žensko kolo dobi zastoj, kdor si naroči list »Rece« malih živalic, ljubljana, Karanova ul. 10 in ugotovi razpis, objavljenem v 7—8 številki, ki izide 10. t. m.

* Žikine higienične krušne drobtine, iz najfinjšega, posebnega pečiva so absolutno snagne, okusne in zdrave. Dobite jih v ličnem četrtkolonjskem zavodu v vsaki špecerijski trgovini.

* Najbolj naravna prehrana za dojenčke je žični specialni zdrob za dojenčke in bolnike. Je tako fin, da ga že šestletni dojenček jede iz steklenice in z lahko prebavi. Dobite ga v vsaki špecerijski trgovini.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite naravno Franc Jožefovo grenčico.

Iz Ljubljane

u—Steklina je bila 2. t. m. uradno ugotovljena pri psu nekoga posestnika na Cesti dveh cesarjev. Zaradi tega je odrejen pasji kontumec. V območju mestnega poglavarstva morajo biti psi priklenjeni oziroma morajo biti zavarovani z zanesljivimi nagobčniki, ki zabranjujejo vsako grizenje. Prepovedano je voditi pse v javne prostore, kakor trgovine, mesnice, gostilne, kavarnе itd. Iz kontumcačnega okoliša se smejo psi odpeljati le z dovoljenjem mestnega poglavarstva, to pa le tedaj, če se spoznajo po uradnem živinozdravniku, da niso sumljivi stekline. Vsakdo mora svojega psa, ki je prišel v dotik s steklim ali stekline sumljivim psom, oddati takoj mestnemu konjaču ali ga pa tako zavarovati, da ni nevarnosti za okolico. Tak primer se mora takoj javiti mestnemu poglavarstvu odnosno mestnemu veterinarskemu uradu. Krekov trg št. 10 ahi pa upravi policije. Prijaviti je tudi vsak pogin sumljivih psov. Vse mačke morajo biti varno zaprte. Psi in mačke, ki bodo zaloteni, da niso zavarovani po odredbah, bodo odvzeti in pobiti, lastniki pa strogo kaznovani.

Spomenike - grobnice - kapele - stavbna dela - obloge v marmorjih - izberete po nizki ceni pri kamnoseško-kiparskem podjetju

FRANJO KUNOVAR, pokopališče Sv. Križ — Ljubljana

u—Prireditev Hrvatskega kulturnega društva »Napredak«, ki je bila napovedana za danes v Frankopanskem dvoru, je preložena na prihodnjo nedeljo 11. t. m. ob 15. z enakim sporedom. Koncert bo ob vsakem vremenu s sodelovanjem tamburaškega zbora NSZ, Ljubljana.

Sole plahte kože se Vam lupijo na hrbtno po selanju. — Uporabljajte TSEHAMBIA PILI, pa si te prihranite. Drogerija Gregorič dr. s o. s. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

NAJBOLJŠI SLADOLED izdelate s PETTINA praškom, stekljanskega izvora. Glavno zastopstvo »EXPORT-IMPORT« — Ljubljana, Gospodarska c. 8.

Od 20 do 40%

amo znižali cene blagu. — Posebna ugodnost kopalne potrebnosti

K. Soss, Mestni trg

u—Smrt uglednega podjetnika. V Linzu ob Dunavu je umrl 1. t. m. v visoki starosti 95 let Ivan Jax, starejši tovarnar šivalnih strojev, ustanovitelj tovarne v Linzu in ljubljanske tvrdke Ivan Jax in sin. Sedanjí generaciji v Ljubljani ni več znan, saj so vsi, ki so ga poznali, že davno pod zemljo. Rajniki je bil markantna osebnost v podjetniških krogih druge polovice 19. st. Bil je potomec trdnje kmečke rodbine na Tirolekem in z lastno močjo se je uvrstil med podjetnike. Dičila ga je zgledna dobrotljivost, o čemer zgornjo pričajo stanovanjske hiše, ki jih je pri vsakem svojem podjetju gradil za delavce in namestence. Lastnika ljubljanske tvrdke sta že dolga leta Ivan Jax, mlajši, in pokojnikov vnuk inž. Karel Jax. Pokojniku blag spomin, ugledni rodbini iskreno sožalje!

Dr. Kramarič Alojzij

šef-zdravnik sanit. slajmarjev dom ne ordinira od 4. do 26. julija t. l. V njegovi odsotnosti ga zastopa gosp. primarij dr. Guzelj

u—Seja mestnega sveta ljubljanskega bo v torek 6. t. m. ob 17. v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva. Dnevni red: Naznanila predsedstva, odobritev zapisnika zadnje seje poročilo o rednem pregledu blagajne in poročilo f inanečnega, obrtno indust., gradbenega, olepševalnega in personalno pravnega odbora. Po javni seji bo tajna seja, ki bo obravnavala prošnje za priznanje pokojnin in razne manjše osebnosti zadeve.

Dr. POLENEŠEK MARIJAN, ordinarij moške bolnice in banovinski zdravnik, NE ORDINIRA od 4. julija do 3. avgusta 1937.

u—Prireditve društva »Taborac« se preloži na nedeljo 11. t. m.

Najboljši češki kozarec za vkuhanje sadja

znamke »FRUTA«

dobite pri generalnem zastopniku STAKLO B. TOBER, St. Vid nad Ljubljano, v Ljubljani pa pri tvrdki ČEHOŠTAKLO, B. Lisek, Komenskega ulica.

u—Zadružna razstava Nabavilajnih za drug, za katero se v veliki meri zanima prebivalstvo mesta in okolice, bo odprta še danes ves dan in jutri popoldne do 19. Obiščite jo, da se prepričate o velikih uspehih in o koristih smotrnega združništva.

Živalski vrtič v Tivoliju

tik velesajma! Vstopnina din 2.—, otroci — dijaki — vojaki din 1.—

u—Sadjarska podružnica šiška. Tečaj za vkuhanje sadja oziroma povrtin priredi v drugem tednu tega meseca ter vabimo člane zlasti gospodinje, naj se prijavijo za tečaj do 12. t. m. Prijave sprejemajo: Martinšek Alojzja, Verovškova 51, Kumar Terezija, Srbska ul. 13. v Sp. šiški, Stupica Ivan, Zg. šiška 144 in Dobovšek Mihael, Zg. šiška 210. Čas in nadaljnja pojasnila za vkuhanje dobijo zainteresirani pri omenjenih. Tečaj bo pod vodstvom predsednika podružnice g. Karola, ki bo poljudno tolmačil delo. Tečaj bo v višji gospodinski šoli v Zg. šiški.

Dr. POMPE JANKO

specialist za bolezni ušes, nosa in grla ne ordinira do 18. julija

u—Člane Jezdnega oddelka ljubljanskega Sekola pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo danes okrožnega sekolskega zla v St. Vidu. Zato morajo biti vsi jahači točn ob 12. uri pred artiljerijsko vojašnico in sicer v kroju. Odbor.

Dr. Zdenka Tominšek

ne ordinira do 18. julija

u—Ponavljalni tečaj za srednješolce s ponavljalnimi izpiti se vrši pri prof. dr. Rožmanu, Ljubljana, Bleiweisova cesta 5. Prijave do 10. t. m. ob 10. do 12. ure. Cene zmerne, uspeh zagarčen.

u—Československa obec v Ljubli usporád v utorý, dne 6. července t. r. o deváté hodině večerní v restauracích mistnostech »Zvezdy« oslavu památky Mistra Jana Husi a zve vřele všechno členstvo k účasti na této významné oslavě. Začátek přesně o 9. hod.

Dr. FINKOVA ne ordinira do 24. julija

u—Putnik Ljubljana priredi od 10. do 11. izlet z avtobusi do Trsta in od Trsta s prekomorsko mornoro ladjo »Neptunio« na Brione. Informacije v vseh biletarnicah »Putnik«.

u—Cenjeno obsejstvo se v ljudno obvešča, da bo Bonboniere v Ljubljani julija in avgusta ob nedeljah skozi ves dan zaprte.

u—Zobozdravnik dr. Milan Perko od 5. do 11. t. m. ne bo ordiniral.

Iz Radovljice

ZDRAVNIK

Dr. JANEZ GANTAR SE JE PRESELIL V RADOVLJICO in sprejema v novi Bulovčevi hiši.

Iz Celja

u—Gasilska slavnost in župni zlet v Celju nista odpovedana. Na razna vprašanja sporočamo, da proslava 25-letnice gasilske čete v Gaberju pri Celju, združena z žletom celjske gasilske župe, ni odpovedana, marveč bo danes, kakor je bilo določeno, in po sporedu, ki smo ga objavili včeraj.

u—Ciril-Metodov kres bosta žgali moška in ženska podružnica CMD v Celju drevi na Starem gradu. Kres bo združen z umetnim ognjem, ki ga bo oskrbel lastnik celjske »Pyrote« g. Janko Bova. Po prihodu večernega vlaka z Zidanega mosta bo pela celjska »Oljka« pred kolodvorom. Nabiralna akcija, ki je bila uvedena te dni, gre v glavnem v prid centrali v Ljubljani, ne pa predvsem za stroške kresa. H kresovanju je vabljeno vse narodno občinstvo.

u—Upokojeno učitelstvo iz Celja in okolice bo imelo svoj sešestanek v četrtek 8. t. m. v Rogoški Slatini. Odhod iz Celja z vlakom ob 7.41 zjutraj.

Najboljši češki kozarec za vkuhanje sadja

znamke »FRUTA«

dobite pri generalnem zastopniku STAKLO B. TOBER, St. Vid nad Ljubljano, v Celju pa pri tvrdki Fr. Strupi, trg. stekla.

u—Trgovska nadaljevalna šola v Celju je v torek slovesno zaključila šolsko leto ob navzočnosti vsega učiteljskega zbora, predstavnikov Združenja trgovcev za mesto Celje ter učencev in učenk. Šola je imela v preteklem šolskem letu v treh razredih z eno paralelo 95 učencev in učenk. Popravni izpit iz enega ali dveh predmetov ima 26 učencev in učenk. 7 jih je pa padlo. Po nagovorih upravitelja šole g. ravnatelja Marinko in podpredsednika Združenja trgovcev, g. Jagodiča in po državni himni so bile razdeljene nagrade, ki jih vsako leto daruje Združenje trgovcev najboljšim učencem in učenkam. Prvo nagrado po 200 Din so prejeli: Božo Višenski pri tvrdki Loibner, Stefan Vengust pri tv. Golob in Franc Medved pri tv. Oblihar; drugo nagrado po 100 Din: Stanko Stožir pri tv. Bornšek, Ladislav Ložar pri tv. Franzl, Avgust Deržek pri tv. Stermecki in Albin Fidler pri tv. Weren; tretjo nagrado po 50 Din: Nевenka Rožančeva pri tv. Kolbezen, Ciril Bregar pri tv. Plavec, Marija Javornikova pri Slomškovi tiskovni zadrugi in Stanislav Pečnik pri tv. Pšeničnik. V imenu obdarovancev se je absovent III. letnika Franc Medved zahvalil Združenju trgovcev in učiteljskemu zboru za naklonjenost in trud.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 14. uri matinejo »NEPRIJATELJ DRŽAVE St. 1« — Ob 16.15, 18.15 in 20.30 »DUSICA-ROZAMARILJA«. Jutri ob 16.15, 18.15 in 20.30 repriza varijetjskega filma »TRUXA«.

u—Gradnja železobetonskega mostu v škofji vasi. V soboto 17. t. m. ob 11. bo v prostorih tehnične razdelka na sreskem načelstvu v Celju II. pisarna ponudbena licitacija za gradnjo železobetonskega mostu čez Hudinjo v Škofji vasi pri Celju. Poračun znaša 478.949 Din, upoštevala pa se bodo le one ponudbe, ki bodo nižje od vsote 462.185,78 Din.

u—Stavbna zadruga drž. uslužbencev v Celju bo proslavila danes ob 16. skupno z Nabavilajno in Kreditno zadrugo v prostorih zadružne restavracije v Celju mednarodni zadržni dan. Vabljeni vsi člani!

u—Umril je v petek Za kresijo 16 v starosti 60 let podpredsednik finančne kontrole v p. g. Franc Marš, istega dne pa je umrl na Zg. Hudinji 98-letni kleparski pomočnik Franc Komerički.

u—Težka nesreča pri igri. Ko se je triletni Jože Spiljak, sinček dinarice v Lembergu pri Smarju, igral v četrtke pri sosedu, mu je soeredov smček po nesreči odskal s sekuro kazalec, sredinec in prstanec na desni roki. Deček se zdravi v celjski bolnišnici.

u—Srečke drž. razredne loterije za IV. razred so prišlele. Obnove srečke najpозnejše do 10. t. m. v podružnici »Jutra« v Celju!

u—Kino Union. Danes ob 14. veseлим »Črna senca« z Myrno Loy. Danes in jutri ob 16.15, 18.30 in 20.30 komedija »Planinec« z Otonom Wallburgom in tednik.

Iz Maribora

u—Tragična smrt pekovskega mojstra. Na Polzežu, na Aleksandrovi cesti 4, so našli obešenega in mrtvega 34letnega pekovega mojstra Josipa Völkerja. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

Poslano!

Nekateri meni neznaní ljudje razširjajo po Mariboru govorice, da sem se udeležil demonstracij ob priliki zborovanja JNS v hotelu Orel v Mariboru s tem, da sem jaz metal kamenje v šipe hotela Orel, dalje, da sem nato z okna hotela pljuval za odhajajočimi zborovalci. Ker so te govorice podla izmišljotina, bom izplačal nagrado Din 1.000.— onemu, ki mi lahko imenuje enega takega razširjevalca in mi poda dokaze proti njemu, da ga bom lahko tožil pred rednim sodiščem.

V Mariboru, 3. julija 1937.

KAUDEK ALONZ, dijak trg. akademije v Mariboru, hotel Orel.

u—Zaključni izpiti na enoletnem trg. teč. Hermes v Mariboru. Pod predsedstvom odposlanca banke uprave g. inšpektorja M. Presla so se od 12. jun. do 2. jul. vršili zaključni izpiti. Uvod k izpitu so bile tekme iz stenografije in strojepsja, pri katerih sta dosegli prvo mesto Ogrizek Dušan in Brunčlik Frida. Izpitu so prisostvovali tudi člani Slov. trg. društva, pod katerega okriljem se vrši pouk. Uspeh je bil zelo ugoden, 8 gojencev je napravilo izpit z odliko, 14 s prav dobrim, vsi ostali pa z dobrim uspehom. Vpisovanje za naslednje leto je dnevno od 10. do 11. ure na Zrinjskega trgu 1.

u—Naiveč Avstrijec. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru 1742 tujcev s 5768 nočninami. Med 799 izomci je bilo največ Avstrijcev, in sicer 351, drugo mesto zavzemajo Čehoslovaki s 164.

Obiščite

VI. mariborski teden

od 31. julija do 8. avgusta 1937.

50% popusta na železnica od 29. julija do 10. avgusta 1937.)

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVUIJA!

Industrija — Tekstil — Obrt — Trgovina — Kmetijska razstava — Prva fitopatološka razstava — Pokušnja vin — Zgodovina — Umetnost — Grafična razstava — Tujski promet — Modna revija — Akvaristična — Kuncerejska — Golobarska razstava — Razstava malih živali — Kongresi — Koncerti — Gledališke predstave na prostem — Sport — Veselični park na razstavšču.

MARIBORSKI OTOK, NAJLEPŠE KOPALISCE V JUGOSLAVIJI, ZELENO, ROMANTICNO POHORJE, GOSTOLJUBNI, LEPI MARIBOR.

VAS VABIJO!

u—Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminil v 56. letu starosti upokojeni kazniški paznik Mihael Tintla, ki je bil tudi razmašalec »Jutra«. Bil je vrl mož in zaveden narodnjak. V Gozdni ulici 6 je umrl v cvetu mladosti, star komaj 25 let. sodarski mojster Mirko Ledinek. Zalujočim naše toplo sožitje!

KINO UNION

Divna ljubzenska balada

VELIKI IN MALI SVET

v glavnih vlogah: Viktor de Kowa, Heinrich George, Adela Sandrock

Predstave danes ob 17., 19. in 21. uri

u—Zaključek pouka na enoletnem trgovskem tečaju Kovač v Mariboru. Dne 28. junija je bil zaključen »Enoletni trgovski« tečaj zasebnega učilišča Kovač. Prav do bri učni uspehi so zopet potrdili odlični glas tega starega zavoda. Z velikim zadovoljstvom je g. ravnatelj Kovač ugotovil, da je bilo do 30. junija 1937 namestnih že 16 absolventov zavoda. Z odličnim odnosno s prav dobrim uspehom, so zapustili zavod naslednje gospodinje in gospodje: Borštnar, Bouvir, Bračko, Breznik, Glaser, Jonke, Jovan, Klep, Kozolek, Landler, Leitinger, Mandel, Mažera, Mörl, Pahor, Pessler, Petek, Repolusk, Rozman, Sabaly, Skralovnik, Savli, Šlibar, Teichter, Velce, Visočnik, Vivat, Zagožen, Zohar. Ostali absolventje z dobrim učenim uspehom, do čim dva udeležence nista bila redovana.

Najboljši češki kozarec za vkuhanje sadja

znamke »FRUTA«

dobite pri generalnem zastopniku STAKLO B. TOBER, St. Vid nad Ljubljano, v Mariboru pa pri tvrdki Ivan Kovačič, trgovina stekla.

u—Pojav malarije na Dravskem polju. Na Pragerskem in zlasti v Račah so se pojavili primeri malarije. V Račah je do slej nad 20 primerov. Najbolj je razširjena med otroci od 3 do 5 mesecev.

u—20.000 dinarjev škode trpi posestnica Marjeta Colnarčičeva iz Rač, ki ji je ogenj uničil gospodarsko poslopje.

u—Strašna smrt triletnega deklice. Na Pohorski cesti 4 je doletela usodna nezgoda 3 in pol letno Hedviko Smolecovo, hčerko ključavničarja drž. žel. Njena mati je prala perilo in postavila na hodnik 18litrski lonec z zavrelo vodo. V času trenotne materine odsotnosti se je pojavila na hodniku 3 in pol letna hčerka Hedvika, ki se je pravkar vračala iz dvorane, kamor je bila šla po materinem naročilu po polano. Pri tem je mala Hedvika po nesrečnem naključju treščila v lonec in dobila tako hude opekline po hrbtu, da je kmalu zatem podlegla poškodbam.

Iz Ptuja

u—Kino Ptuj. Danes »Ulica do raja«. V glavni vlogi Moser.

Pariško pismo

II.

Petek smo začeli z razgledovanjem Luxembourga. Najpoprej parke, vodnjake in umetna jezera. Potem pa skozi spalnje kipov in stebrišč v galeriji moderne umetnosti. V Luxembourgu namreč stoji in vise izbrana dela sodobnih in polpreteklih umetniških velikanov in čakajo izvestno do 20, 30 ali 40 let, da jim tudi nova generacija prizna božansko nesmrtnost, potem se le jih pa selijo v Louvre med izbrane nesmrtnike.

Pariz: Pantheon

Po kosilu pa nas je že čakala razkošna avtokara, naša ljuba znanca in vedno ljubozni in neustrašni naš vodilci g. prof. dr. Janko Pretnar nas je skrbno prešel, če se mu ni katera ovčica izgubila. Ko je bilo vse v redu smo oddrli v gradšč Malmalson. Ta gradšč je bila dala zgraditi Josefine, žena Napoleonova, tu sta dostikrat skupaj stanovala in se je tudi vanj umaknila, ko jo je Napoleon zapustil. Gradšč nima nikakršne arhitektonske vrednosti, kakor je to gotovo največje važnosti pri vseh drugih stavbah, toda je njegova vsebina polna zgodovinskih spominov. Napoleonova soba, kraljevska spalnica, v sosednji sobi pa njegova skromna postelja in mizica, kar je vlačil s seboj po bojiščih ter se skromnejša postelja z otoka Sv. Helene, na kateri je izdihnil ta veliki in izredni, a vedno nemirni duh Evrope. Njegove cesarske obleke o priliki kronanja, svilene, z zlatom vezane nogavice, a tudi težki nerodni škornji z vojnih pohodov po Rusiji in Egiptu. Razkošje je pohištvo, ornamentiki, gobelinih. Kaj bi bilo, da so že takrat poznali elektriko in ne samo borne sveče, a v toliko bolj razkošnih svečnikih in lestencih.

Pri izhodu smo si ogledali še tedanje kočije za parade in one skromne za bojne pohode ter Napoleonova sedla. Kaj je taka stara kočija dandanašnji v primeri z našo avtokaro?! Kakšen mojster je čas!

Iz Versailles smo v nekaj minutah prispeli v Versailles. Pred nami, za nami in okrog nas same grupe tujcev. Nepristno sem opozarjal Pepeta naj pazi, da se ne bo pomešal med tujce. Angleško, češko, nemško, italijansko, poljsko, holandsko, dansko, arabsko in bog kaj še vse govore poedine grupe med seboj. Versailles je kraj razkošja. Arhitektonsko, kiparsko in slikarsko. Zidalo ga je več kraljev v najrazkošnejši dobi francoskega kraljstva. Božanstveni parki, brezštevilna umetna jezera, ki črpajo vodo bogve odkod. Med razkošnimi kraljevskimi apartmaji so vzbujali naše zanimanje zlasti prostori, v katerih je živel nesrečna avstrijska princesa Marija Antoinetta, kje se je kopala, kje je imela zalogo barok, kje so ji telesno stražo zmasakrirali in kje so njo vjeli revolucionarji. Vse velike dvorane pa so polne bojnih slik. Skoro vsako večjo bitko v francoski zgodovini oveko-veča po ena večja slika.

Visek zanimanja vsakega obiskovalca pa predstavlja ogromna dvorana, v kateri so Prusi leta 1871. proglasili nemško cesarstvo in v kateri so morali leta 1919 podpisati mirovno pogodbo, s katero se odstavljata nemška dandanašnja. Za Nemce gotovo največje ponižanje, za Francoze največje zadoščenje.

Iz Versailles smo šli v Trianon. Tu so bile nekdanje kraljevske farme. Tudi tu smo našli mnogo znamenitosti. Trianon je lep spomenik, kako se človeška narava po vseh zablodah vedno in vedno vrača k materi zemlji. Tudi francoski dvori so sredi največjega razkošja in uživanja občutili potrebo odpočitka v prvotnosti narode. Tu se vidijo še hlevi, kjer so se Marija Antoinetta in druge kraljeve bavile z mlekarstvom in kokošerejo. Škoda, da so to potrebo občutili le v utrujenosti razkošja!

Soboto popoldne smo imeli »prosto«. Boljša in večja polovica izletnikov iz okoliš ZKD v Magazine in okolje Lafayette. Tu je treba opazovati žensko. To je njen element, kakor ribi voda. Jaz pa sem se neprestano držal vodiča. Ogledal si v njegovem spremstvu tržnice. Tu mi marsikaj ni dopadlo. Grozen dirndaj, kar je razumljivo pri vsakodnevni skrbi za skoro tri milijone domačih žolodcev in nekoliko stotisočev tujih dnevnov. Brezštevilne pošiljke odpravljajo kar na ulici in na stopnicah znašajo samo robo, omote, ovitke, košare, papir, leseno volno in drugo pa mečejo kar na ulico in se tega nabere toliko, da je okrog 11. ure prava umetnost preplezati te kupe. Poleg sadja in zelenjave prevladujejo riba in teletina, dasi je tudi mnogo ovčjega in govejega mesa, a silno malo prašičjega. Govedina je od stare živine, črna in rumenega loja. Jé se je jako malo, ker Francozi niso »uharjeji. Lepa in interesantna pa je teletina. Koljejo nad 8 mesecev stara teleta in vendar je teletina bela in mehka kakor v Ljubljani od 6—7 tednov starega teleta. Na moje začudenje sem dobil pojasnilo, da dobiva takšno tele mleka od dveh in treh krav in za pribojšek še faica ter da se skrbno pazi, da ne pride nikoli do sena. Seveda ima potem takšno tele nad 100 kg čiste teletine.

Soboto popoldne pa je zopet bila razstava na vrsti. Če je kdo kaj »izpustil« ali »pregledal« ali bi celo rad dvakrat videl. Zbirališče pa je za izgubljene ovčice vselej pod Eifflo. To je večna in najsigurnejša

orientacijska točka. Sobota ob 10. zvečer pa je vsakotedenska razsvetljava. V pyrotehniko so Francozi mojstri; Eifflov stolp in vodne orglje na Seini in njih vodomete so pretvorili v nebeški ogenj. Zeleni stolp žari nekaj minut v mehko zeleni luči, nekaj minut izgleda pa kakor da ga je kovač razgrel v ognju. Z njegovih galerij pa bruha na tisoče in tisoče raket, enblemov, monogramov in grbov, da se človeku vrti v glavi in veličastvene slike ne bo vse življenje pozabil. Kar se je dalo, smo hiteli domov. Vzeli smo celo takšije, kar je v Parizu resnično cena stvar. Toda, ko sem se v postelji še ozrl na uro, je bila že dva. Tako mineva čas v tem modernem Babilonu!

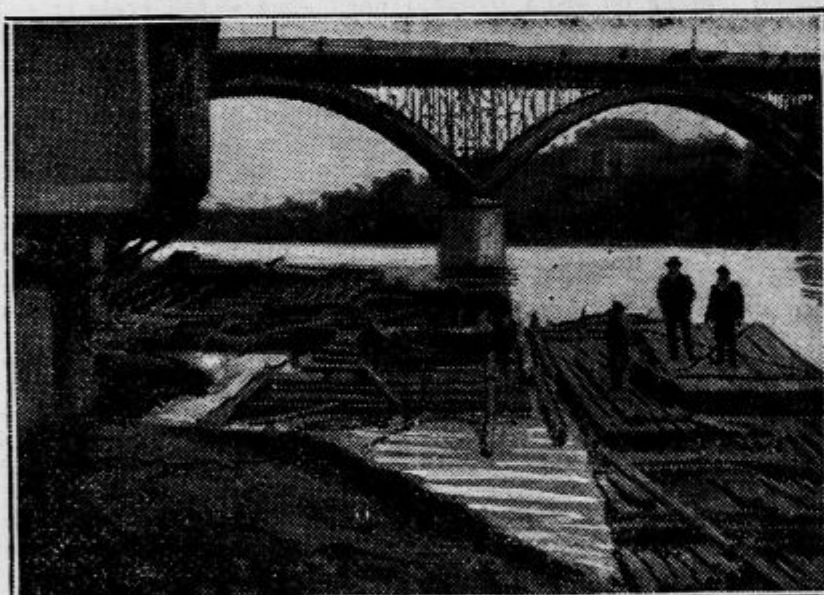
Nedelja, izlet v Havre. Vlak drvi s francosko naglico in udobnostjo. Zapuščamo Pariz, predmestja, bližnje okolice. Drvimo ob reki. Ob vodi vse polno šotorov, v bližnji senci avto. Cela družina je prišla ribe loviti, najlepši užitek vsakega Parizana. Drvimo zapadno po Normandiji. Lice pokrajine se malo menja. Mesto vinogradov sadni vrtovi, ogromna množina jabolk. Pokrajina mošta — razlaga naš neutrudni mentor dr. Pretnar, Pepe pa se kisel drži in ponavlja obljubo, da bo ostal pri vinu.

Polja tudi na to stran niso boljše obdelovana, kakor pri nas. Živina ob progi brez sledu o kakšni selekciji. Travniki zanemarjeni. Premišljal sem kako je to mogoče. Pa sem našel ključ v kolonijah. Narodi s plodnimi in bogatimi kolonijami žive po večini od njih. Cenejše, komednejše! Toda kaj bo, kadar se bodo kolonije naveličale biti kolonije?! Ob progresivnem napredku civilizacije in kulture se dá tudi ta rok približno predvideti.

Le Havre stara atlantska trgovska luka, meni že davno znana. Ima 167.000 prebivalcev in vse vrline in vse napake bogatega primorskega mesta. Tu smo kosili. Mesto vina mošt in mesto Papetovega smehljanja kisel obraz.

Po kosilu pa z ladjo v Trouville. Tam so nebeške plaže. Dva kilometra globoke in brezkončne dolge. Na tisoče kopalcev. Bile so ta dan tudi kongske dirke in vse v zastavah. Od tu smo šli čez most v Deauville, kjer se plaže nadaljujejo v brezkončnost. Nekateri naši so odšli v vodo. Ob petih pa smo šli na vlak in izstopili v Lisieux. Mestec Lisieux je bodoča božja pot na grob Sv. Male Terezije, ki postaja močna konkurenca Lourdu. Bazilika je veličastna stavba na malem izravnem gričku nad postajo samo. Ni še gotova. Tudi kupolo še le pokriva, kripta pa je že izdelana in se v njej vršijo službe božje. Tukaj je grob male Terezije in na njem vedno goril več sto sveč, ki jih prižigajo njeni častilci. Kripta je kolosalno umetniško delo. Stranski oltarji imajo samo medaljon dotičnega svetnika in dve sveči. Jako prepošto ali res elegantno. Pred vhomod v kripto je propagandni oddelek. V velikih mizah, ki so s steklom pokrite sem našel med več ko petdesetimi jeziki tudi: »Pravilnik Pisma bi. Terezije Lisieuske iz Somborac«, dalje »Glasnik Sv. Terezije Maloga Isusa, Dubrovnik, God. 4. Sljčanj 1931.« ter celo slovensko drobno knjižico: »Rože sv. Male Terezije, II. zvezek«. Za

Življenje in pota dravskih splavarjev

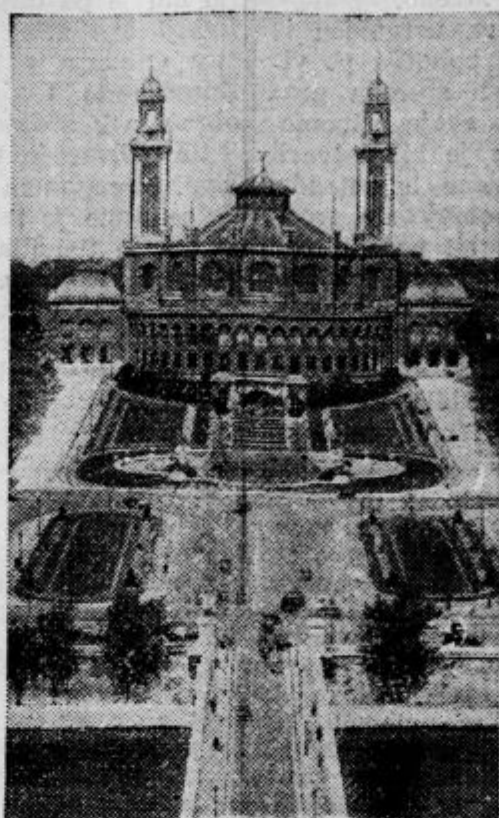
V Mariboru, štajerski metropoli, ki ji pravijo tudi jugoslovanski Meran, je na pomlad še posebno lepo. Živahno mesto ob široki, nekam kalni Dravi, je polno zelenja, saj je ni skoraj ulice, ki ne bi imela na obeh straneh vrsto kosatih kostanjev, ki cveto. Belo in rdeče. Vsenaokrog se vzpenjajo griči, le ptujska stran je odprta, tam daleč zadaj so Haloze, spredaj vohod v prelepe Slovenske gorice za desnim bregom Drave pa se pričnajo pohorski hribi. Kadar je ozračje čisto, se zabeli skozi vejevje bohotnih gozdov, tih pod vrhom najvišjega grebena bela zidina razpadajoče starinske cerkvice, Sv. Bolfenk. In prav na vrhu komaj opazna igla štrli pod nebo — to je Mariborski razgledni stolp. Čudovit razgled se odpira očem s stolpa, zlasti v jutru ali še bolj v večeru, ko sonce zahaja na koroško stran, odkoder se iz vtesnjenih dolin vije in razliva motna Drava.

Tam na začetku dravske soteske leži Člaca. Tri ure hoda od Maribora. Mimo starodavne Kamnice, idilične vasi sredi devredov, kamor zahajajo mariborski purger-

baziliko pobirajo po celem svetu in nihče ni znal odgovoriti, koliko bo večjala. Ob devetih smo vožnjo nadaljevali in pol dvanajstih prišli nazaj v Pariz.

Danes ponedeljek pa je zadnji dan Pariza. Kar je ženskega seveda spet v magazine. Skoro vsi se na razstavo. Nekatere še »na svojo roko« ali previdno: s listkom, »na kateremu je naslov hotela, da ga avtotaksi pripelje v varno zavetje v slučaju, da izgubi orientacijo.

Po večerji pa na kolodvor. Tu smo se zopet našli z ostalimi skupami iz Beograda in Zagreba, s katerimi se nismo videli ves teden. Dobro smo naloženi s steklenicami, pastetami in pol kubičnega metra dobrega pariškega kruha; vsa pravočasna in ljubezniva skrb našega neutrudnega mentorja profesorja dr. Pretnarja. Druge

Pariz: Trocadero

grupe tega niso imele in še marsičesa drugega ne, kar je bilo nam iz okrilja ZKD dodeljeno po zaslugi našega dobrega vodiča. Zato smo se v resnični hvaležnosti le težko ločili od njega na lionskem kolodvoru. Bodi mu tudi na tem mestu izrečena naša topla zahvala za vso skrb in vse napore, ki jih je imel vseh sedem dni z nami in za pariška tla precejšnjo našo nerodnostjo.

(Pripis v Ljubljani)

V Milanu nismo mogli v mesto, zaradi pičlo odmerjenega časa, v Benetkah pa smo večerjali in si ogledali skoro vse. V sredo zjutraj pa nas je zopet Ljubljana sprejela v svoje naročje, nekatere poslala takoj spat, druge pa z jutranjimi vlaki na svoje domove.

Nikomur ni bilo žal ne denarja ne napovor.

Tistim pa, ki se še pripravljajo na pot, svetujemo: Potujte v majhnih skupinah, po 20—30 največ. Zaupajte se le dobremu in večjemu vodstvu, da vam ne bo žal časa in denarja! F. F.

pač nezlomljivi. Tukaj je doma vsemogočna tehnika. Železniki tiri, žerjavi, tehnične naprave, ki te spominjajo na industrije največjega formata in žice, vsepovsod žice na vse strani, daljnovidni, transformatorske hišice. Napisi: Ne približaj se! Smrtno nevarno! Spričo ogromne kapacitete je smrtno opasno samo približati se na polmetersko razdaljo, kaj šele dotakniti!... Z jezika pada voda na turbine, 12 metrov globoko pod zemljo. Sedem orjaških turbin, ki teko noč in dan. In nad zemljo, v velikanski dvorani, ki izpolnjuje osrednje poslopje, sedem generatorjev. Silni orjaki, vdelani v tlak, enakomerno brne. Nevarno se jim je približati. Opazuješ jih lahko zviška, z galerij. Živi roboti, ki so neizrabljivi. Mogočna koleša, ki jih podi v blazno vrtenje neizmerna energija. V marmornih stenah v ozadju so številci, rdeče, zelene, modre luči, regulatorjev, zamotana mašinerija vzmeti, ventilov, ročk. Človek se počuti tu kakor vladar. Zastaviš ročko, zavreš, odpreš ventil, kazalci na frekvenčnih urah nihajo in se vrte. Napetosti do 80.000 voltov! V sekundi prekinješ tok, v sekundi spet spustiš električno strujo. Na vse strani, kamor kažejo napisi posameznih kalorij-skih central. Varaždin, Laško, Maribor, Ruška tovarna. In po daljnovodih do Lepoglave na vzhod, do Murske Sobotne na sever, do Zagorja ob Savi na jug. Govore, da bodo omrežje še razširili. Saj ga lahko. Fala je skoro neizčrpna. Drava ne bo nikoli usahnula, falska elektrika prav tako ne. In vso to ogromno tovarno elektrike vodi in upravlja stiriideset ljudi. Inženjerjev in delavcev. Stiriideset ljudi doli tisočem in deset-tisočem luči in pogonsko silo tovarnam sto kilometrov naokrog.

Zopet na jezu. Človek se kar ne more načuditi ob pogledu na spenjeno vodovje, ki v silovitih slapovih drvi čez jez. Kdor bi padel v njihov objem, tega bi pač požrl nenasitni valovi za zmerom. Oddaleč se bliža jezu splav. Šest moč, na vsakem koncu trije, udarjajo z vso močjo z vesli. Saj res! Kaj pa s flosi? Pot jim je vendar zaprta. Na drobne kose bi se zdrobil splav če bi zdrvel preko. Toda tudi za te je preskrbljeno. Na kraju jezov vodi ozek betoniran kanal v širini splava. Na vsaki strani visoke zatvornice. Tla v kanalu so v višini spodnjega toka. Tod spuščajo splave. Najprej zapro spodnjo zatvornico in odpro zgornjo, da napolni voda kanal do višine zgornjega toka. Zdad spuste splav v kanal. Potem zapro spet zgornjo zatvornico in odpro spodnjo. Voda odteče in splav obtiči na spodnjem nivoju. Zdad mu je odprta prosta pot. Nič se ne obotavljajo flosarji. Kar hitro naprej. Vsak na svoj prostor in vesla v roke. Splav je prostoren, štiri me-

Žegnanje na Razkrižju

Sobota, julija.

— Prosim lepo, mrti bi malo kruhka...

— Zdrava Marija! milosti puna...

Ljudje spuščajo pare in dinarje v nastavljenе klobuke. Klobuki leže ob lesenih nogah, ali jih drže deformirane roke. Ob cesti, po kateri se pomika procesija proti cerkvi in »ringlispilom«. Kolesarji zvonijo. Ob »ringlispilu« igra godba.

— A moj Mile lego je da spava...

Za šotori sede ljudje okrog dolgih miz in se krepčajo. Klobase, pivo, žemlje. Dekleta izbirajo na stojnicah izločene dragocenosti: lasnice, glavnike, broše. Nogavice, čisto poceni. Na hrib k cerkvi vodijo stopnice.

— Zdrava bojdj Marija...

Vidite samo nogo, veliko, ogromno nogo, vso omotano v canje. In slušate globok glas, ki od zgodnjega jutra tu ob stopnicah ponavlja zdravomarijo za zdravomarijo.

Na trati pred cerkvijo sede romarji. Dvignjena krila. Bose noge. Cule, v katerih so mašne knjige, malo južne in par dinarjev za spominčke.

Atrakcija — voščene figure, ki jih prodajajo v zakristiji. Tu je gneča. Vas boli noga? Imenito: V tem predalu imajo miniaturne voščene noge. Samo dva dinarja kos. Po kolenih greste s figuro okrog oltarja. Na drugi strani jo poljubite in položite na oltar. In vaša noga bo ozdravela. Zagarantirano. Voščene figure so blagoslovljene.

Vam je bolela krava, svinja? V onem predalu dobite voščeno figuro krave, svinje. Dva dinarja kos. Po kolenih okrog oltarja. In vaši kravi ne bo treba nobenih zdravil.

V kotu zakristije sedi duhovnik. Nad njegovo uho se sklanja ženska in se polglasno izpoveduje vsakdanjih grehov: skrbi in težav.

Le hitro, da pridejo še druge na vrsto! Duhovnik vdano posluša in deli nauke. V cerkvi na prižnici mlad frater patetično pridiga v madžarščini — o svetem Ivanu, o Jezusovem krstu v Jordanu in o njegovem vzhodnem življenju.

Trgovina v zakristiji se živahno razvija. Ob predalih s figurami se gnetejo ljudje.

— Sto dečka prosim? —

— Meni dečka! —

— Meni roko prosim: dva dinarja? —

— Kravo! —

— Dečki so zmanjkali. Takoj jih dobimo več! —

— Dva moškva meni. —

— Noga. Koliko? —

— Két! Két dinár! — dopoveduje nekdo v madžarščini.

— Dajte mi, prosim, celo telo. —

— Zensko? —

— Ja. —

— Skozi odprta vrata zakristije se sliši vpitje od zunaj. Tudi tam trgujejo vse križem:

— Pola dinara! Pola dinara! Pola dinara!

Osvetlite svoj nasmeh s KOLYNOS-om!

KOLYNOS naredi zobe lepe in bele. On je antiseptičen. Njegova pena se vleže tudi v najmanjše oline in najbolj skrite dele ugonablajoč opasne klice, povzročitelje madežev in pokvarjenih zob. Poskusite KOLYNOS, navdušeni boste!

tre počez in osem do deset metrov vzdolž. Ni šala obračati ga po muhastih valovih. Hor-ruk! Hor-ruk! Že plovejo mimo Ruš, Drava se širi, hitrost se veča. Kmalu bodo v Mariboru. Pod širokimi loki državnega mostu je njihovo postajališče. Tu čakajo, da se jih zbere več skupaj. Na flosu so postavili zasloni utico iz desk za prenočišče. Tudi na čoln niso pozabili za vsak slučaj. Dosti flosov se je že razbilo in marsikdo je že plačal z življenjem flosarskih kruh. Lepo je njihovo življenje, ampak tudi nevarno. »Ljudje vidijo samo dobro plat, ne vedo pa, koliko garanja je treba, da st zaslužimo, kar nam gre.« pripoveduje star flosar. Vleče pipo in zraven prepricavalno pljuva v Dravo. Ta gre še stotič na pot. Iz Dravograda do Pančeva potrebuje 10 dni, včasih tudi manj. Nazaj pa z železnico. Letos je še kar dosti prometa. Lesa nam pač ne bo tako kmalu konec.

Zdad odhajajo. Dva, štirje, šest splavov. Drug za drugim se počasi uvrščajo v sredino Drave. Vesla udarjajo enakomerno. Hor-ruk! Hor-ruk! Kmalu bo tudi Maribor za njimi in Drava jih bo ponesla v nove, daljne kraje. Hor-ruk! Hor-ruk! Zbogom flosarji! Srečno pot in na veselo svidenje!

Ladislav Kiauta.

— Kise!i, slatki, žarki! Sve žene okoli menel...

— Friška, mrzla, samo ranjšil! —

— Sladole! Sladole! —

Frater na prižnici včasih zneža glas v šepet. Razume se samo beseda Kristus. Potem mu glas zraste, jokaje roti svoje poslušalce, naj se odrešijo grehov, naj že obrnejo svoje oči od pozemelskih reči. Ali vam ni Kristus zapustil zgleda?

Kupček figur na koncu oltarja raste. Ko je dovolj velik, odnesejo figure v zakristijo. Človek, ki jih odnaša, pobožno upogne koleno. Potem se zadovoljno nasmeje proti zakristiji. Prav tako se smehljajo rejeni, gladko obrniti fratri in goši, baročni angeli na oltarju. A procesija nepretrgoma drsa po kolenih okrog oltarja. Starke, moški dekleta in otroci. Z voščeniimi figurami v rokah molijo za svoje zdravje in za zdravje družine in živine.

— Dva dinarja? —

Iztegnjena roka se umika. Oči žalostno gledajo v predal.

Nekdo malomarno daje štiri dinarje za nogo. Drugi previdno jemljejo iz žepov in odmotavajo iz robocev uboge dinarje, jih dolgo predejavajo iz roke v roko, izbirajo figure.

Na hrupavi moški dlani leži par dinarjev. Okrog prstov je ovit molek. Stoji na pragu zakristije in presteva dinarje. Potem jih spravlja v žep in s težavo pokleka. Na drugem koncu se pobira jetična ženska. Njena dolga, prosojna roka je zama dala dva dinarja za voščeno žensko figuro. V njenih ustnicah ni niti kapljice krvi. Koščena roka smrti že grabi po tem okostenem telesu.

Desetič, stotič pobirajo figure iz oltarja in stotič prodajajo iste figure — po dva dinarja kos.

Frater je končal s pridigo in zdaj molli vsa cerkev za njim zdravomarijo v madžarščini. Na oltarju prižigajo vse sveče. Sveče med svečimi venci in šopki.

Pred vhomod v cerkev prodajajo različne vence, svete podobne in drobne knjižice.

Tam dalje prodajajo črešnje. Črne rdeče, sladke, daleč okoli znane mazkričke črešnje.

Katarina Špur.

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

PRVI DEL

STR OLIVER TRESSILIAN

Prvo poglavje

Branjevec

Sir Oliver Tressilian je zložno sedel v zračni obednici krasnega gosposkega dvorca v Penarowu, za katerega je bil dolžnik podjetnosti svoje- ga očeta, moža obžalovanega in obžalovanja vred- nega spomina, ter umetnosti in iznajdljivosti ita- lijskega stavbenika Bagnola, ki je bil pred pol stoletja kot pomočnik slavnega Torrigianija prišel na Angleško.

Bagnolo, čigar znamenita umetniška nadarjenost se je družila s prepirljivim in vzklipljivim duhom, je bil pri nekem beziškem spopadu v londonskem starem mestu tako nesrečen, da je ubil človeka. Z brezglavo naglico je bil pobegnil iz mesta in se ustavljal šele na skrajni meji Anglije. Po kakšnem naključju se je seznanil s Tressilianom starejšim, se ne ve; gotovo je le toliko, da je bilo to srečanje obema zelo dobro došlo. Ralph Tressilian — zvest član bratovštine kopovov vseh veroizpovedi — je

dal beguncu streho in zavetje, in Bagnolo je po- plačal to uslugo s predlogom, da prezida penar- rowski dvorec, ki je že razpadel.

Z navdušenjem pravega umetnika se je lotil dela in ustvaril svojemu zaščitniku bivališče, ki je bilo za tisto surovo dobo in za tak oddaljen kraj pravo čudo sijaja. Pod nadzorstvom nadarjenega stavbe- nika je zrastle iz tal plemenito dvonadstropno po- slopje iz rdeče opeke, polno svetlobe in solnce, z visokimi okobanimi okni, ki so segala od tal pa malone do stropa s stebri okrašenega pročelja. Glavni vhod, nad katerim je štrlel zajeten pomol, je bil v posebnem predzidku, in celoto je krasila, naslonjena na stebrenike, prepleta čelna stran, ki jo je zdaj deloma že pokrivala zelena odeja vzpe- njalk. Težki vijugasti dimniki so se v kipečem ve- ličestju dvigali nad rdečo opečnato streho.

Toda slava Penarowa je bil vrt, ustvarjen iz nepredirne divjine, ki se je nekdanj bohotila po vi- šinah penarrowskega polotoka okoli starega gra- du. Čas in narava sta bila vsak po svoje pripomo- gla k Bagnolovemu delu. Italijan je bil ustvaril krasne senčnice in mično razčlenjene balustrade, ki so s svojimi širokimi stopnicami omejevale troji- ko teras; iz njegovega duha se je bil porodil na- črt vodnjaka, in s svojo lastno roko je bil izklesal granitnega favna, kraljujočega vodometu in dese- torici nimf in satirov, ki so se belo svetlikali med temnim zelenjem. Toda čas in narava sta bila iz- premenila trate v žamet; storila sta bila, da so se zelenikove seči povečale in da so temni, sulicasti

topoli, ki so dopolnjevali italijanski dojem tega cornskega selskega dvorca, poglani visoko v zrak.

Sir Oliver je mirno opazoval krasno sliko, ki se je širila pred njim na blagem septemberskem soln- cu; vse se mu je zdelo lepo, da nikoli tega in živ- ljenja na vso mogoče vredno, da ga človek živi. Za to je imel pa tudi nemalo razlogov. Prvi, ki se ga sicer menda ni zavedal, je bila njegova mladost, združena z bogastvom in dobro prebavo; drugi- se je bil na španskem morju in o priliki najvpej- ših roparskih podjetij nezmagljive »armade« — morda bi boljše rekli: pri oplenitvi nekdanje ne- zmagljive armade — oženčal s slavo in častjo, za katere dejanja ga je deviška kraljica v petindvaj- setem letu njegovega življenja povzdignila v vite- ški stan. Tretji in najvažnejši vzrok za dobro vo- ljo mu je pa dal bog Amor, ki se je bil pokazal zadnji čas zelo naklonjenega in storil, da se je sira Oliverja potezanje za plemenito gospodično Rozamundo Godolphinovo, kakor je bilo videti, obračalo k srečnemu koncu.

Sir Oliver je torej zložno sedel v svojem viso- kem, izrezljanem naslanjaču; jopič je imel razpet, dolge noge je iztezal od sebe, in odločne ustnice, ki jih je temnila šele tenka senčica brkov, mu je preglab zamaščen smehljaj. Bilo je okoli polдне, in kakor so pričale sklade, krušne drobtinice in na pol izpraznjeni vrč na postrežni mizi zraven njega, je bil vitez pravkar poobedoval. Zamaščen je vle- kel iz dolge pipe in sanjari o svoji gospodarici. Iz vsega srca je hvalil usodo, ki mu je bila dala, da je

mogel položiti s njenim nogam precejšnjo slavo in imeniten naslov.

Sir Oliver je bil po naravi zvit dečko — »preve- jan kakor dvajset vragov«, je rekel lord Henry, njegov letopisec — in si je bil mimo tega pridobil korenito znanje. A niti zdrava pamet niti knjižna učenost mu nista bili dali spoznanja, da je izmed vseh bogov, kar jih vodi usodo ljudi, najporednej- ši in najhudoobnejši Baš Kupidon, ki mu je ta mah kadalil iz svoje pipe. Se zdaj, ko so se njegove jasne, zasanjane oči smehljale solncu, kije onkraj viso- kih, s stebri podprtih oken preplavaljo teraso, in je po svetlobi mahoma zdrknila senca, ni niti v sanjah slutil, da je to znamenje druge temnejše sence, ki bo kmalu legla na upe njegovega življe- nja.

Senci je sledila resničnost — vitka in živo se iskareča pod širokokrajnim španskim klobukom s krvavordčo perjanico. Pomembno kakor usoda je stopala mimo oken, vihteč dolgo palico, ozaljšano s trakovi.

Smehljaj na ustnicah sira Oliverja je zamr- t. Njegov zagoreli obraz je postal prečeh, temne obr- vi so se mu zgrbančile, tako, da jih je ločila le še ena, globoka gruba. Nato se je smehljaj počasi vr- nil, in je zdaj ni bil več tako zamaščen in prijazen kakor prej. Izpremenil se je bil v smehljaj odlo- nosti in trde volje, v smehljaj, ki je togo napenjal ustnice, še potem, ko se je čelo spet zravnilo in so dobile zamaščenosti oči posmehljivo lokav, malone hudoben blesk.

Nekaj o Fincih, velikih sportnikih

Mali finski narod že dolga leta zadavlja svet s svojimi nedoseženimi sportnimi uspehi

Ves svet pozna danes slavne finske sportnike, Nurmija in neštete druge, ki so zadavili svet s svojimi sportnimi uspe- hi. Mali finski narod, ki v svetovni politiki sploh ne pride do izraza, pošilja na mednarodne sportne konkurence takšne moči, da se vsakdo nehoče vpraša, odkod dobiva to neznatno severnjaško plemo si- le, s katerimi se na sportnem polju z lah- koto meri z najmočnejšimi narodi na sve- tu. Finci nastopajo razen tega za konku- renco prav v disciplinah, za katere je tre- ba največ vztrajnosti in odpora.

Velika množica finskih sportnikov iz- vira iz preprostejšega naroda, ki živi prav spartansko, kar velja v precejšnji meri tudi za mestne prebivalce, ki imajo sicer prav srednjeevropske nazore. V glavnem pa je vendar podeželsko ljudstvo ono, ki daje glavni kader slavim finskih imen med sportniki. To so večinoma kmetje in ribiči, oni skromni ljudje, ki žive po vzgle- dih svojih prednikov, strogo po svojih po- dedovanih običajih, po katerih si vse, kar posedujejo, izdelujejo sami. Teh ljudi je več kot polovica v deželi. Prav od njih iz- vira naraščaj za razvijajočo se industrijo in za sport, ki je proslavil mlado finko republiko po vsem svetu.

Prav za prav so običaji in šege v tej deželi jezer splošno malo znani, Finska je celo na glasu, da marsikdo sploh ne ve zanj. Gore, gozdovi in vode so njeni se- stavni deli. Že samo njenih 35.000 jezer je posebnost, ki je gotovo nima nobena de- zela na svetu. Na vsej ploskvi, ki je samo za četrtno manjša od Nemčije, živi 3 in pol milijona ljudi, raztresenih po zelo od- daljenih naseljih. Nerodovitna tla ne mu- dajo mnogo zaslužka in Finci so večinoma ribiči, splavarji in delavci po gozdovih.

Ti ljudje so od vseh početkov vajeni tr- dega dela; vsak dan je zanje dan neiz- protnega boja za vsakdanji kruh. Prav to izredno težavno in skromno življenje Fin- ce v nedotaknjeni severni naravi je najbr- že dalo zdravo podlago za ohranitev ljud- skega zdravja in ga vzgojilo v žilavega sportnika, kakršnih ne more pokazati no- bena država na svetu.

Kako pa žive prav za prav ti čudni lju- dije gori na mrzlem severu?

Gospodinja je na nogah prva, poletje že ob 3. junij. Ko je zakurila ogenj in pri- pravila testo za kruh, gre zopet počivati za uro ali dve, da potem vstane skupaj z ostalo družino. Kruh pečejo na Finskem vsak dan sproti; seveda ne belega, tem- več iz debelozrnate ržene mčke. Pšenica je draga in sploh ne uspeva, tako da po- znajo bel kruh na Finskem le ob največ- jih praznikih.

Umivanje — kot pri nar, kadar človek vstane iz postelje — tamkaj ne pozna. Za zajtrk imajo Finci ržen kruh (od prej- šnjega dne) in čaj; ta finski čaj je topla vodica, v kateri se je kuhalo malo cimeta. Po tem obilnem okrepčilu gre vse na delo; mladina opravlja domače posle. Fin- ci se bavijo z živinorejo zaradi mleka in ma- sti; za delo na polju imajo majhne, ze- lo vztrajne in z malim zadovoljen konji- čke, ki jim pozimi vlačijo iz globoko za- sneženih gozdov ogromna debla na za- mrzle reke in jezera. To delo je za člove- ka in živino zelo naporno.

Moški gredo na čelo na polje, v gozdo- ve ali na ribolov, ženske pa čuvajo domo- ve. Ker moških včasih ni do večera do- mov, si jemljejo obed s seboj. V nahrbtni- kih iz bezgovega lubja jim naprtijo žene kruha, slanine in posebno priljubljene močnate jedi »kalakukos«, neke vrste ribje specialitete. Razen tega nosi vsak Fince s seboj leseno steklenico »vina«, neke vr- ste kislega mleka, ki je sploh najbolj pri- ljubljena pijača.

Okoli polnočnega obeda jedo vsi ostali Evropejci. Za člane, ki so na delu doma ali v bližnji okolici je pripravljen močnik iz rženega zdroba z kuhanim grahom ali reno. Ta jed je navadno pripravljena zelo gosto, tako da bi nam skoraj ne teknila. Kot »prikuhek« jedo Finci okisan ržen kruh in pijejo kislo mleko. Zunanji delav- ci si kuhajo obed sami, in sicer kot glav- no jed steklenico »neke vrste cmokov iz ržene mčke. Ko moka v slani vodi dobro prevre, jo jemljejo v manjših množinah na roko, iztisnejo vodo in jedo tako nasta- le cmoke z največjim užitkom. Pravijo, da niti za naš okus niso neužitni.

Po obedu si privoščijo močje po dve uri odmora, ženske pa opravljajo hišna dela. Okoli 2. postrežijo s kavo, rženim kru- hom in surovim maslom. Nato gre vse na delo do 6. ure »večer«. Ko končajo delo, gredo vsi v »sauno«, ono svojevrstno finko kopalnico, ki je običajno nekoliko v- stran od stanovanja, toda če le mogoče, ob jezeru ali reki. Saj je skoraj ni hiše, ki bi ne imela kopališča blizu vode. Tej »sauni« se morajo Finci zahvaliti za svojo zdravo telesno konstitucijo. Značilno pa je, da čistijo in negujejo svoje telo šele po končanem delu.

Predstavljamo si nizek od dima oka- jon prostor. Stene so kamenite, na tleh

je nizko ognjišče iz ogromnih kamnov, ob- steni pa je lesena ograda, do katere vodi nekaj stopnc. K opremiti te čumnatu spa- da še klop ali par nizkih stolčkov in po- soda za toplo vodo. Vrata so nizka; prag se zdi zaradi visokih tal zelo visok. Tudi so zelo majhna, da bi skozi nje ne uhajalo preveč toplega zraka. Vsaka »sauna« ima še majhen prostor za slačenje in ohlajenje. Za dim je napravljena odprtina na sleme- nu, ki pa je napolnjen z dimom, kar pa odganja množice komarjev in mušic. Če ga je preveč, vlijeajo Finci vodo na se- greto kamenje in dim se pomeša s paro, ki prej sila na prostu.

Za kopanje v tej finski kopalnici je tre- ba vzeti s seboj psgodo mrzle vode, ko- rec za zajemanje in snop brezovih šib, 40 do 50 cm dolgih. Temperatura v tej kol- bi je zaradi stalnega ognja že itak visoka; jasno je, da se naglo drga, ko začnejo razgreti kamenje polivati z mrzlo vodo. Čim več kdo hoče pare, tem bolj pčiva kamenje z vodo! Kdor hoče vzdržati ves ta pritisk, mora imeti že precej utrjen or- ganizem; Finci kažejo v tem oziru never- jetne stvari.

Izbirajte izlete na Kočevskem!

Nekaj koristnih nasvetov za letošnje počitnice

Sedaj, ko smo že na počitnicah in sredi vročega poletja in ko si pripravljate načrte za letošnje izlete, uvrstite v svoj program tudi našo tako že malo poznano Kočevsko, pa pohitite tja dokl v to našo slovensko de- želico, da obiščete naše rojake, ki še žive, vendar se po naši lastni krivdi utapljajo v nemško misletem ljudstvu. Obiščite jih, ponesite vere, upanja in ljubezni tem na- šim pozabljenim rojakom; saj vsega troj- nega tako, tako težko pričakujejo. Na dru- gi strani pa boste ob enem spoznali vse krasote, ki se skrivajo, kakor bajna bitja v na- ših onih prostranih gozdovih, med vi- sokimi kočevskimi planinami, ki se vle- čejo vse od Ribnice in se spuščajo s svojimi strmimi stenami skoro navpično do same Kolpe, prehajajoč v Gorski Kotar, ki veže našo ožjo domovino že z našim Jadranom, kamor lahko nadaljujete pot.

Bodimo v spoznavanju tega pozabljen- ga kotička slovenske zemlje nekoliko na- prednejši kakor tujci, ki prihajajo v te »vo- je« kraje leto za letom, a katerih žilbojci Slovenci po večini ne poznamo, saj se za premožne konča Slovenija že z Ribnico. Kaj je tja naprej za onimi hribi, o tem malo mislimo in vemo.

Mnogo bi se dalo napisati o raznih te- go- bah, zapostavljanju našega življa, jezika, veri in šolah, pa to boste vse spoznali sa- mi, ko obiščete te kraje naše Slovenije. G. Lojze Zupanc je nedavno v »Jutru« na- vedel že nekaj izletov po našem sloven- skem Kočevskem, jaz pa hočem v bežnem orisu nadaljevati popis in vam da nekaj predlogov in nasvetov. Da pridete v pra- vo središče naše slovenske Švice vas po- pelje iz Ljubljane kar deset vzporednih cest. Gornja Krka daje skrajno vzhodno, cesta z Rakeka preko Bloka in Loškega po- toka pa skrajno zahodno smer. Iz Ribnice mimo Stare cerkve v Kočevje in dalje skozi Livold v Stalercje vas privede v osrčje naše Švice dosti lepa pot. Druga smer po- tovanja na bi bila: Ribnica — Dolenja vas — Grčarica — Golenica — Kočevska Reka. Ta druga pot vodi skozi zanimivo Bloško — Rakitiško planoto in dalje skozi nepregledno Kočevske gozdove, a vmes vidite zelo prijazne vase. Onkraj Grčari- ce se soteska razširi in na obeh straneh se v neposredni bližini pozdravijo na donski Goleniška gora z najvišjim vrhom Goleniškim Snežnikom, kamor se povzpnete z lahkoto iz vasi Golenice, a na levo se vleče Fridrištajnski gozd tja do Stalercjev. Po prijazni in uvoženi cesti smo po dobrih 4 urah iz Ribnice v Kočevski Reki, kjer je prvo večje slovensko naselje. Od tu sta možna dva izleta, eden v smeri: Nove la- zi — Stalercje — Morava — Kostel. Drugi pa v Borovce, od koder je spel več lepih izletov v več smeri.

Po slikoviti in romantični gozdni soteski nas po 6 km lepi široki avtomobilski cesti pripelje pot v prijazno slovensko naselje Borovce s slovensko šolo, ki nas takoj pozdra- vi poleg stare cerkve. Že pot sama iz Kočevske Reke do Borovca, ki se dvigne do 670 m in od koder se nudi diven razgled po vsej dolini do Stalercjev in še dalje, je vredna obiska. Iz Borovca se v dobrih ¼ ure vzpnemo po položnem hribu na vrh Krempe, odkoder imas na eni strani ka- kor na dani naša kočevska naselja z ro- bovi Roba v ozadju in celo naših gorenj- skih planin, na drugi strani pa se strmo sproščajo grebeni Borovske gore v sotesko Kolpe, koder opazimo prijazne hrvaške slovenske vase, a na drugi strani reke se dvigajo v obliki teras in platojev gozdovi in Gorski Kotar z Rieniakom, Snežnikom in Klekom nad Ogulinom. Preko sedla Krempe se vzpnemo po 800 stopnicah, ki so jih napravili nemški študenti iz raj- la lanske počitnice na vrh Krokara in naprej na Moša ter po grebenu vse do znamenit-

Nato se prične masaža kože z brezovi- mi šibami, tako dolgo, dokler ni koža na vsem telesu živordeča in se že zunaj vidi, kako je kri prodrla v zgornje odprtine. Nato se Fince nekaj časa obiva s toplo ali mrzlo vodo in skoči takoj za tem v je- zero, pozimi pa se povalja po snegu. Ker je kri v polnem obtoku, je nemogoče, da bi se prehladil. Neverjetno je, da more tako utrjeni organizem prenašati 80 stop- njin razlike v temperaturi, pozimi na pr. je zunaj 30 stopinj pod ničlo, v kolibi za kopanje pa do 60 stopinj toplotne. Ravno zaradi treniranja v teh toplotnih razlikah oboli na Finskem zelo malo ljudi na re- vmatičnih obolenjih. Sicer pa pravijo o fin- skem kmetu, da si zgradi prvo leto, ko se osamosvoji »sauno« in šele pozneje sta- novanjsko poslopje.

Goll — z obleko na rokah — hito nato vsi člani družine iz kopalnice v hišo, kjer si oblečejo sveže perilo. Kako važna je vloga te kopalnice kaže tudi dejstvo, da matere ob porodih stalno bivajo tamkaj.

Nurmi in ves njegov rod je že večkrat presenetil svet z rekordi, ki jih ostali na- rodi, dasi imajo mnogo ugodnejše pogoje, še vedno niso mogli ponoviti. Mali finski narod jemlje svoje velike sile v sportu iz prvega vira, od same narave in zato so tudi neusahljive.

lega Knezovega repa nad Kolpo. Pripomi- njam, da je v maju vse vnožje do sedla Krempe in proti vzhodu preko Borča in Kapča polno narais, ki jih prihajajo trgat Kočevjarji iz vse Kočevske. Le naših Slo- vencev prihaja zelo malo.

Iz Borovca vas popelje dobro urejana gozdna pot skozi čisto slovenske vase Rave proti Dragi, od tam pa od sedla Drage po serpentinah Goleniškega snežnika v do- line Belce akozi naše vasi Papeži, Zurge in Črno prst do Čabra k izviru Cabranke, na- zaj pa po lepi vozni cesti ob slapovih Ca- branke nizdol skozi mešane hrvaške slo- venske vase: Mandli, Plešče do Osilnice, od koder pridete ob romantični dolini in tes- ni Kolpe v 3 urah k bajnemu izviru reke Kolpe, tu se okrepčate in naučijete skritih krasot. Iz Osilnice gremo skozi naselja Ribick, Turke, Bosljiva loka, od koder se ali vzpnemo po serpentinah na sedlo Krem- pe in naprej v Borovce, ali pa nadaljujemo pot ob Kolpi do Gašparcev, od tam pa pre- ko Sv. Ane na Rake ter preko Kapča do Dolenje Brige, ki je na vzhodu naše Kočevske spet čista slovenska vas. Iz Gašper- cev lahko nadaljujemo pot po divni Kol- pini soteski do Kužija, naprej v Brod, od koder je že vstop v Gorski Kotar, in dalje skozi Delnice na Sušak. Iz Borovca je le- pa pot preko Krempe, Borča in Kapča po grebenih Borovske gore vse do Dolenje Brige, od koder pridemo v dobri uri v Ba- njo Loko, ki je nekako kulturno in gos- poudsko središče naše Kočevske deželice. Tod žive do Broda naseljeni potomci Uko- kov svoje svojevrstno življenje. Iz Banje- loke pridemo v ¼ ure v »trg« — vas Ko- stel, nad katero se dvigajo razvaline sta- rega Kostelskega gradu. Tik nad Kolpo se vzpenjajo te neme priče našega robovanja; danes kažejo mlademu rodu le še sivo ska- lovine, vredno kamere in obiska. Krasna je vsa ta pokrajina ob Kolpi, ki tvori s svo- jo romantiko, z visokimi, navpično v njo padajočimi skalami pač neposipno sliko.

Iz Banje Loke se vračamo po sušinski ce- sti akozi vas Moravo do Stalercjev, kjer zapustimo našo Švico in preko Stalercske- ga hriba smo v dobri uri že v Kočevju na kolodvoru.

Tako, dragi izletniki Slovenci, tu imate zopet na razpolago nekaj izletov, ki jih uvrstite v letošnji načrt.

Pripominjam, da so konca maja posetili Krempe. Krokarija in ta del Švice člani osrednjega vodstva SPD v Ljubljani z g. dr. Brilejem na čelu, z njimi na so bili tu- di nekateri člani in članice AT »Jadrana«, ki so objubilili, da pridejo letos taborit v te kraje.

Naši planinski organizatorji bi imeli tu še dovolj dela, saj so še te naše gore malo poznane našim planincem, med tem ko o njih ve danes že premožne Nemce.

Več naše propagande za te naše kraje in hribe! Sem gori uprte slovenske izletniki in planinci oči, pridite, pogledite to lepoto, pa potem s slikami in besedo ovekovčite za vekomaj te kraje, da bo tako naša slo- venska Kočevska tudi na ta način priklju- čena ostali Sloveniji, kjer je njeno mesto že od nekdaj. Slovenci, izletniki, planinci, obiščite slovensko Kočevsko. — ar.

Ant. Adamič:

Lepe Malajke

Fotografija v travji pod drevjem ležeče, na pol oblačne drobne lepotic je šla iz rok v roke. »Kdo pa je to?« Stalno omizje. »Pod tto« se je danes spet po svoje izviv- ljalo.

Ko so sliko vrnili Lisjaku, gospodu s šmaricami pod nosom, je povzel Kuštrinj: »Nikdar ne pozabim, kako sem pred osemnajstimi leti kuupal neke prav take,

toda še veliko bolj mikavne slike.«

»Bom še jaz prej vprašal, mu je segel v besedo Lisjak. »Kaj res ne poznate te oee- be na sliko? Ali je res tako zapeljiva?«

»Ne poznamo je«, je odgovoril njegov so- sed.

»Prav čedna je; kar je res, je res!«

»Da, dale mu je pritegnil Lisjak. »Pa bo- di dovolj šale. Vediti, vi stari poznavalci ženske, da bitje na tej sliki, ki ima tako lepo razpletene lase po hrbtu, sploh ni ženska, ampak je deček, Stanko, bravec Kosa sin je, ki si je bil nataknil ženske lasuljo. Gospod Kos naj pove, če ni res.«

»Mož sin Stanko je«, se je udaril Kos po kolienih.

Ko so se sprijaznili z nedolžno šalo, si je Kuštrinj pogledil srebrneče lase in jel pri- povedovati, kako je kot dobrovoljec potoval s češko legijo preko Sibirije; kako so sedli v Vladivostoku na ameriško ladjo, ki jih je potem vozila v domovino. Spotoma so se ustavili tudi v mestu Kolumbu na oto- ku Cejlonu.

»V Kolumbu me ni zanimal evropski del mesta, pač pa vršič in truš v mravljinski domaćinov — netivs, Indij, Kinezi, Singalezi, Judje, Grki so se kričeli prerivali po ulicah. Vse je pritikalo v pristanišče, kjer sklepa- jo z ljudmi z morja najboljšje kupčije. Glej mohamedanca s siljasto, svileno čepico na ostrženi glavi! V šatunji prodaja bisere, drage kamne, pristne in ponarejene, vse pomešane med seboj. Še bujši gošuf je Jud v dolgem, belem krilu s pajtesli, ki mu kakor sajaste vrvice bingljajo po vratu. Naj- boljši trgovci je pa rumenoheli Armenec, ki ima pod vsako pazduho kratke palice iz bambusa. Armenca se še nihče pretenal, kajti to je največji lopov in prevarant na svetu. Pri igri je pokleni slepar, a tudi ne- varnen zvodnik, ki ti za dobro nagrado po- rine nož med rebra. Vrh vsega so ti ljudje izvrstni poznavalci človeka. Zal da so me poučili o tem šele potem, ko je bilo že pre- poznno.

Armenec se ti približa in že ti bere na nosu, česa si želi tvoje srce. V bambusovih palicah ima specialitete, kakor nojeva pera- sa, naravna pa tudi: pobarvana, in slike; v drugi palici Budo, v tretji ščudovito lepe po- krajine, slike svetišč in slike golih žensk, fotografije kar celih skupin, naravni posnetki, da ti diha kar zastaja. In tak dedec je tu- di mene spazil, pa mi je kar zastavil pot. Vrag je nekaj bral v mojih očeh, nemara pohotnost, pohlep po pustolovinah, kaj li. Dolge mesece smo se možki pitali zgolj s euhim mesom in preperečem, da Pa ti že privleče iz palice fotografijo mlade, v raju se ljubeče dvojice, nad katero bi imel vsak pošten kristjan svoje veselje. Slika je hitro zopet skril, položil prst na usta in mi šep- nal na uho: »Pst, polleimen!« Namignil mi je naj grem za njim. Sel sem. Vidim sem, da se boji stražnika, ki mora bučno bedeti nad moralo tudi na tem kraju sveta. He — de- narja pa sem imel, saj ga spotoma, posebno še na dolgi vožnji po euhim in po vodi še zapraviti nisem mogel. Zakaj bi si ne pri- voščil malo neolžnega razvedrila!

Sel sem torej za njim, ki je hitel pred menoj ves sključen in skrivnosten. Plaho se je oziral na vse strani. »Polleimen!« se je zo- pet vznemiril in jo ubral v stransko uma- zano in neobljudeno ulico; jaz za njim. In potem zopet v drugo, čisto samotno ulico. Bal se nisem, kajti tiščal sem v žepu samok- res; tudi sem se potipal za pas, kjer sem imel skrito ostro, japonsko bodalec. Na koncu ulice — žive duše ni bilo nikjer — skočil cigan v neko hišo. Postal sem. Zo- pet se je pokazal izza vrat ter mi namignil, naj grem za njim. Stopil sem za njim v mra- kotno, nizko, po mrhovini srndečo vežo. Po- stavil sem se tako, da je soj iz ulice osvet- ljeval njegovo grdo lice. Pretkanec me je lokavo premočil od nog do glave. Prezir- ljivo se je posmešnil, odložil palice na tla, obilnil kazalec levece ter segel za podlogo umazane kratke kovačke. Za prst debel in prav tako dolg zavečaje je imel na vna- nji strani naslikano lepo, malo Malajko.

Barantala sva. S prsti je pokazal, da hoče za zavoj 50 dolarjev. (Večel je, da se vo- zimo z ameriško ladjo; izdajala me je oble- ka.) Ponudil sem mu jih pet. Armenec je kar pobral palice, da bi šel. Ker pa sem etike vsekakor hotel imeti, sem mu jih na- posled ponudil pet in dvaset. Vdal se je, a je hotel najprej denar. Ko sem mu ga odštel, je poljubil zolo deklico na zavoji ter mi s satanskim nasmehom izročil pod- bice. Globoko se je poklonil pred menoj — potem pa, kakor da se mi hoče poznati med noge. Joj, denar je opazil pri meni! Olsko- čil sem, naperil nanj nabito cev. Armenec pa se je mirno zravnil, presenečen in užal- jen je z roko pokazal na vzgata, ilovnata tla, potem pa je dostojanstveno kakor ma- haradža odkorakal iz veže in potem dalje, višje gori po ulici.

Radovednost me je gnala, da bi že na ulici raztrgal zavoj, a premagal sem se. S težavo sem se prerinil skozi bazar. Ko sem prišel v pristanišče, sem šel takoj na svojo ladjo in se zaprl v kabinu, da bi si nemo- tno ogledal tako drago kuunjeno Malajko.

Toda, kako naj vam popišem svoje raz- očaranje, ki mi iz odrevenelih rok zdrknejo na tla, ne mične elike dražestnih Malajk, ampak čisto navadne — kvarte za marjaš. In celih net in dvajset zlatih dolarjev sem dal zanj!

RADIO

Nedelja 4. julija

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.40: Naše misli o proslavi za- družnega dne (dr. J. Basaj). — 9: Cas, poročila, spored. — 9.15: Zvočna slika za otroke. — 9.40: Verski govor (g. F. Ter- čelj). — 10: Prenos slov. labora iz Sloveni- gradea. — 12.15: Plošče. — 13: Cas. spored, obvestila. — 13.15: Koncert mladinskega pevskega zbora iz Žiž. — 17: Kmet. ura: Mleko, neizrabljeni zaklad našega kmetijstva (g. Alojzij Obersnel). — 17.30: Fagot solo s spremljevanjem Radio orke- stra (g. Vili Hauck). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Na- ura: Aleksander I. Ruski in pokreti bal- kaneških kristjanov (g. Dušan Nikolajevič). — 19.50: Slovenska ura: a) Sekstet iz Brnce (plošče); b) Ob slovenskih koroških jezer- rih (g. Janko Mikl). — 20.30: Koncert. So- delujejo: gg. Jože Goslić, prof. Marjan Li- povšek in Radio orkester. — 22: Cas, vre- me, poročila, spored. — 22.15: Za krajši čas: Cimermanov trio.

Ponedeljek 5. julija:

Ljubljana, 12.00: Glasbene slike tujih dežel (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. 13.00: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Raz- igrani zvoki (plošče). — 14.00: Vreme, bor- za. — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Na- ura: Pomen strel- skih zadrug (g. Dušan Sinobad). — 19.50: Zdravstvena ura (dr. Ivan Matko). — 20.00: Nekaj citraskih točk (plošče). — 20.10: Zanimivosti. — 20.30: Instrumenta- len koncert za harfo (ga. Liana Pasquali) s spremljevanjem godalnega orkestra. — 21.30: Zvoki za odih (Radio orkester). — 22.00: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvoki za odih (Radio orkester). Beograd: 17.20: Koncert orkestra. — 18.20: Narodne melodije. — 18.50: Plošče. — 19.50: Pesmi. 20.10: Violinske skladbe. 20.50: Zborovski petje. — 21.20: Orkestra- len koncert. 22.15: Lahka in plesna muzi- ka s plošč. — Zagreb: 18.15: Koncert so- listov. — 21.00: Koncert godbe na pihala. — 22.20: Plesna muzika. — Praga: 19.05: Husova proslava. — 20.10: Orkestralen koncert. — 21.10: Žichov oktet v F-molu. — 22.25: Lahka glasba s plošč. — Varšava: 20.00: Koncert orkestra in solistov. — 21.00: Zelenkijevske skladbe. — Dunaj: 12.20: Koncert orkestra. — 20.00: Dueti (plošče). — 16.05: Plesi in melodije iz zvoč- nih filmov. — 17.00: Stara angleška gla- sba. — 17.20: Komorne skladbe. — 17.40: Klavirski koncert. — 19.25: Operna glasba od Rossinija do Puccinija. — 20.55: Voja- ška godba. — 21.40: Beethoven: Godalni kvartet v Es-duru, op. 74. — 22.20: Lahka godba orkestra. — 23.00: Nadaljevanje koncerta. — Berlin: 19.20: Plošče: Italijan- ski capriccio. — 20.10: Koncert vojaške godbe. — 21.00: Plesni or

Kraljestvo mode

Moda na kopališču

Počitnice brez kopanja — niso prave počitnice. Kamorkoli nas zanese poletni dopust, na morje ali v planine, vedno si bomo prizadevale, da najdemo ugoden kotiček ob vodi. Če pa je usoda odločila drugače, in moramo prebiti poletje v mestu, bomo tembolj stremeli za tem, da preživimo vsaj malo prostoro uro v kopališču, da se osvežimo in ohladimo. Okrog kopanja se torej vrti poletno življenje in zato ni čuda, da smo sečasoma dobile pravo kopalno modo, ki skrbi za vsako najmanjšo malenkost, ki jo ob vodi potrebujemo.

Razvila se je prava kopalna eleganca, ki zahteva, da je vsa naša kopalna garderoba

Nove kopalne obleke

Pri novih kopalnih oblekah je kraj večje važnosti. Ne samo, da mora dobro krojena kopalna obleka poudariti postavbo, popraviti mora tudi njene nedostatke. Zato so nove kopalne obleke zelo gosto in trdo pletene ali pa so celo izdelane iz lastne tkanine in bi torej prave za prav zaslužilo nov naziv in sicer: kopalni stezniki. Zgornji del takšne kopalne obleke v obliki nedrčka podpira prsa, spodnji del pa v tesnem, dobro premišljenem kroju stiska boka in trebuh. Novost so imprimirane kopalne obleke, natisnjene z večbarvnimi cvetličnim vzorcem.

Žene so zveste

Mogoče tega ni smatrati za absolutno resnico in za vse primere, toda one so sigurno zveste onemu, ki jim pomaga osvajati! Zgled: Neprimerljivo rdečilo »GUITARE« se čvrsto drži in se ne razmaže — omogoča poljubljeno tudi brez najmanjših sledov. Pojdite v parfumerijo in šli boste iz nje prepričane in zveste. Rdečilo »Guitare« — poljubljeno brez sledov — obstoji iz 8 prozornih in sijajnih njans. Cena: poskusni komad, zadosten za enomesečno uporabo, din 9.—, večji in luksuzni din 28.— in 45.— Labor. Valdor. Paris—France, generalni zastopnik Ljudevit Schön, oddelek 1), Zagreb, Jelačićev trg 1. Uspeh z najamcem, sicer se denar vrne.

Žrebanje

Jack je našel Doto Ingramovo na klubski verandi. Bila je naravnost privlačna v svojem ljubkem sportnem kostumu in njene oči so sijale kakor v vročini.

»Kaj pa se je zgodilo?« je vprašal Jack.

»Nekaj, je odvrnila Doto in pokazala Jacku stol, naj sede. »Bila sem pri Fairbanksovih.«

»Ali smem postreči z majhnim cocktailom?« je vprašal Jack in okrog usten mu je zaigral nasmehek. »Smem upati, da mi boste povedali, kako je bilo tam?«

»Bom«, je dejala Doto. »Kajti če se ne komu ne izpovem, se bojim, da mi bo razpočila glava. Saj niste čenčac?«

»Vsaj takrat ne, kadar imam nekoga rad...« je dejal Jack in nežno pogladil Doto roko. »Nu, kaj se je zgodilo pri Fairbanksovih?«

»Jaz... vsi, kar nas je bilo tam smo imeli nekakšno žrebanje...« je dejala Doto.

»Žrebanje?« je povzel Jack. »Upam, da ste dobili?«

Doto je strmelala predse.

»Dobitek, dragi Jack je bil... možki.«

Jack je ostro pogledal kvišku. Neill Fairbanks ni bil noben Adonis, toda njegov oče je zapustil sinu nekaj milijonov, katerih izvor je bil vsekal sumljiv, toda vendar... denar je bil tu.

»Če ste imeli v mislih Neilla, razumem vaše razburjenje«, je dejal Jack.

Doto pa je odkimala:

»Ne, jaz ne mislim na Neilla Fairban-

ksa, ampak na nekoga drugega... Na Jerryja Sloana.«

Jack ni osupnil. Saj mu ni bilo neznano, da je Doto imela vse poletje v mislih Jerryja Sloana. To je bil človek, ki je sicer imel izvrsten značaj, je bil tudi ljubeč, toda imel je zelo malo denarja...

»Nadaljujte!« je prosil Doto, ki je bila edina deklica iz njegovega kroga, katero bi bil rad dobil za ženo.

»Veste, deževalo je, pa nismo mogli igrati tenisa. Sedeli smo nekaj časa v sobi in smo se dolgočasili. Tedajci je Helena Maysova predlagala, naj bi igrali igro, o kateri je čitala v nekem listu...«

»Helena Maysova?« je povzel Jack. Ta trenutek se je domislil, da je to ženska, ki je zelo ugajala Jerryju. Imela pa je oboje: lepoto in denar. Zato je dejal naravnost: »Ljubko dekle!«

»Da«, je nadaljevala Doto. »Ideja je bila privlačna. In potem se je zarišala na njenem obrazu poteza trpkosti: »Domenili smo se, da bo vsak možki napisal na listek ime deklice, ki jo ljubi. Potem smo te listke zvrili. Dekleta so storila isto. Napisala so na listke imena možkih, ki jih imajo rade. Zvrile listke smo potem vrzli v vazo in začeli žrebati. Listki, ki so se vjavili, smo na glas prečitali, ostale pa zavržili. Seveda je moral vsakdo obljubiti s častno besedo, da bo molčal o tem, kar se bo zgodilo. Ko je Helena Maysova predlagala to igro, sem si bila takoj na jasnem, kaj ima za bregom.«

biti elegantna v kopalni opremi, če imamo le količjak okusa in dobre volje.

Moderna kopalna garderoba pa ni samo elegantna, tudi praktična mora biti, kajti kopanje na prostem je sport, ki zahteva prav tako smotrna in udobna oblačila, kakor vsi drugi sporti.

Pot skozi mesto v kopališče lahko n. pr. napravimo v kopalni obleki. Kako udobno je to, ker ni treba nositi s seboj nobene torbe, nobenih zavojev! Seveda bi nas soljudje malo čudno pogledali, če bi se podale na pot v sami kopalni obleki, zato si pripomočki okoli pasu kopalko krilo iz platna ali podobnega pralnega tvoriva, ki je po vsej dolžini zapeto z gumbi. Izrezani zgornji del kopalne obleke zakrijemo z malim bolerom. Vsekakor je to praktičen in eleganten kopalni komplet, zlasti če ga okrasimo z barvnimi učinkin. Na našem modelu so n. pr. pas, ovratnik, žepki in manšeti iz živobarvno karastega tvoriva (1. skica).

V izrazito kopaliških krajih se na poti v kopališče oblečemo še bolj ležerno. Tu nam pride prav originalna in mladostna obleka — short — to je obleka, ki ima namesto krila kratke hlače. vendar tako široko ukrojene, da bolj sličejo krilcu, kakor hlačam. Takšen dres je tudi zelo pripraven za tenis in ker je v celem, ga zelo udobno nosimo. Zamisljamo si ga iz široko karastega tvoriva, sestavljenega v različnih smereh (2. skica).

Obleka za sončenje še ni izgubila svojega slovesa. Zaradi svoje diskretne oblike se poda vsaki postavi, v zvezi z malo jopico, ki ji zakrije izrezani hrbet pa jo lahko nosimo tudi v mestu. Je torej nekakšno splošno veljavno oblačilo — za debele in za vitke, in bo gotovo ostala še dolgo časa v modi. Enobarvne naramnice našega modela obrobijo globoki hrbtni izrez, ki ga pod pasom zapnemo s tremi gumbi. Od tod izhajata tudi dve globoki gubi, ki zadaj razširjata krilo (3. skica).

Kratke hlače »shorts« lahko kombiniramo z različnimi žvotki in rutami za sončenje. Na naši skici je takšna ruta za sončenje, ki jo spredaj upognjena in pritrjena z živobarvnimi naramnicami (4. skica).

Doživljamo novo priljubljenost plaščev, ki so jih toliko časa izpodirali razni paletoji. Zato ni čudno, če je tudi kopalni plašč zopet v modi. Posebno modeni so tisti kopalni plašči, ki v kroju posnemajo dolge in bogato zvončaste večerne plašče, bolj praktični pa so ravni plašči iz frotjeja, ki se v njih po kopanju zares dobro posušijo. Naš model je zavezan ob vratu in ob pasu z enobarvnimi trakovi in ima ljubko malo kapuco (zadnja skica).

O znojenju

V človeški koži nahajamo v glavnem 2 vrsti žlez in sicer žleze znojnice in žleze lojnice. Produkt teh žlez je znoj, ki predstavlja brezbarvno tekočino, kislostnega vonja, ki diši več ali manj neprijetno. Interesantno je, da moramo zaduhati v znoju nekatere začimbe n. pr. česen. Vonj znoja se ravna tudi po rasah. Tako imajo n. pr. črnci svojevrsen duh. Z vohom lahko tudi razlikujemo znoj pri raznih boleznih n. pr. jetiki, revmatizmu i. t. d.

Cemu se človek znoji? Znojenje, je eden izmed procesov, s katerim človek regulira svojo telesno toploto, ki znaša normalno 37°. Znoj hlapi, pri čemer odvzema telesu toploto. Ako je to izhlapevanje, na en all pa na drug način onemogočeno, n. pr. vsled neprikladne obleke, pride do težkih pojavov, ki končajo lahko tudi s smrtjo.

Ze v normalnih razmerah se ponašajo ljudje v pogledu znojenja zelo različno. Nekateri se znoje že pri vsakem najmanjšem telesnem ali duševnem naporu, kakor tudi, če je malo bolj toplo. Drugi zopet se v podobnih prilikah sploh ne znoje. Povprečno znojenje opažamo pri raznih boleznih n. pr. jetiki in revmatizmu.

V vročem letnem času, se poti običajno človek po celem telesu. Zelo nadležno pa je znojenje samo nekaterih delov telesa n. pr. pazduhe in nog. Koža na teh mestih je vedno vlažna in hladna in se pogosto vname. Znoj se namreč pomeša z gornjimi plastmi kože, ker se vse skupaj razkaja. Posledica je, kot rečeno, vnetje in večinoma neznošen smrad in srbež.

Dočim opažamo prekomerno znojenje cellega telesa večinoma samo poleti, opažamo znojenje nog, razen v prav hudi zimi skoro vedno.

Proti temu nadležnemu pojavu obstoja cela vrsta zdravil n. pr.: 2% salic, alkohol, formalin, salicilni puder. Kot skrajno sredstvo, pride končno v poštev obsevanje z röntgenovimi žarki.

Zdravniška posvetovalnica

M. G. K.: Kot posnemam iz vašega pisma, imate vi dve bolezni, katere zahtevajo vsaka za sebe posebnega zdravljenja. — Zdravljenje te vrste črevesnih zajedalcev kot jih imate vi, je zelo dolgotrajna zadeva. Poleg specialnega zdravljenja (tu mislim razna zdravila) je predvsem potrebna skrajna čistost. Po vsakem iztrebljenju si morate temeljito umiti roke. Da se prepreči ponovno okuženje, ker se bolniki vsled nezmožnega srbenja praskajo, je najbolje obleči gumijaste spodnjice, ki jih morate obdržati na sebi tudi ponoči. Le na ta način je mogoče preprečiti ponovno okuženje, kajti vsaka druga stvarina razen gumija propušta jajčeca teh zajedalcev in je torej okuženje mogoče, dasi se bolnik ne praska po goli koži. Glede zdravil proti črevesnim zajedalcem se obrnite na vašega zdravnika.

Drugi znaki, ki jih navajate v vašem pismu; peridodno nastopajoče bolečine po jedi, nabrekli trebuh i. t. d. nastopajo običajno pri rani želodca, ali dvanaesnika. Zdravljenje je v prvi vrsti dietično (star kruh, surovo maslo, soljice, kompoti, jajca, mleko; prepovedano je meso, alkohol, prava kava ostre začimbe). Razen tega pridejo v poštev razne injekcije in končno, če se stanje vpljub najstrožji dieti in ostalim ukrepom ne izboljša, je potrebna operacija.

Nesrečna: Izvolite dvigniti pismo, pod gornjo šifro, pri upravi »Jutra«.

Radenska
prirodna mineralna voda

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO
z rdečimi srci!

»Kaj pa?« je vprašal Jack nedolžno. Doto je sočutno skomignila z rameni.

»Saj mora videti vsak slepec. Menda veste, da je zabubana v Jerryja. Ampak to tudi dobro ve, da je ne bo Jerry sam nikoli prosil za roko. Preveč ima pod palcem, da bi se ji upal približati. Jerry pa, kakor veste, ni denarolovec pri ženskah. Zato mu je hotela Helena dati priložnost, da bi se ji približal in se ji razkril... Vsega skupaj nas je bilo pri Fairbanksovih pet parov. Napisali smo na listke deset imen.«

»Če bi jaz bil zraven, bi bil napisal na svoj listek vaše ime«, je dahnil Jack.

Doto pa je govorila, kakor da ni slišala njegovih besed:

»Neill je čital imena ter izjavil, da ne sodita niti dva skupaj. Potem je vse listke raztrgal in jih vrzel v koš za papir.«

»Kaj?« je vzkrikel Jack. »Jerry se torej ni izjavil za Heleno? In tudi ona ne za njega?«

»Pač, pač! Ko je Neill prečital njeno ime, je postala Helena bleda kakor papir... Le pomislite! Jerry je volil neko drugo... Neill pa je videl njen listek z Jerryjevim imenom. Tisti Neill, ki jo je mesece in mesece zasledoval s svojimi poudabi. Rekel je samo: »škoda, da nisem mogel jaz glasovati za vas, Helena! Če bi smel napisati ime po srčni želji, bi bil to prav gotovo storil.«

Helena je odgovorila: »Soglasam Neill!«

»Upajmo, da bosta srečen par!« je dejal Jack, ki ni Dotinega ogorčenja niti oddaleč slutil.

»Jack, ali se vam ne svita, katero je vo-

ŠAH

Rogaška Slatina, 1. julija.

Zadnjih pet kol se je le še v nekaterih ozirih bistveno izpremenila situacija na turnirski tabeli. Najdorff je sicer tesno obdržal svojo pozicijo, Samsich in Foltys pa sta radi utrujenosti nekoliko popustila tako da sem dobil jaz še možnost, da ju dohitim. Izmed naših mojstrov sva edino Kostić in jaz igrala finish bolje, dr. Trifunović, Bröder in S. Vuković pa so neprimerno močno odpadli. Edino tako je bilo mogoče, da sem se še mogel na koncu plasirati 1½ točke pred našimi ostalimi mojstri, čeravno sem ob polovici turnirja stal še na 9. mestu.

Končno stanje v turnirju je bilo: 1. Najdorff 9½ iz 14 (nagrada 4000 Din), 2.—4. Foltys, Piro in Samsich 9 (po 2166 Din), 5.—9. Bröder, Gereben, Kostić, dr. Trifunović, S. Vuković 7½ (po 560 Din). Slede König, Matvejev, Schreiber 6½, Tomović 5, Nedeljković 3½, dr. Kalabar 3.

Ze pred turnirjem smo vedeli, da bo mlad varšavski prvak Najdorff eden najresnejših tekmecev za prvo mesto. Najdorff je brez dvoma mojster prvega reda, zlasti v taktični in kombinacijski igri. Rogaska Slatina mu je prinesla doslej največji uspeh. Končal je turnir edini brez poraza.

V drugi polovici turnirja je spretno s solidno igro znal zadržati svoje vodilno mesto. Tudi za Samsicha, ki je zadnja leta imel na turnirjih slabše rezultate, je drugo mesto uspeh, čeravno je imel nekaj časa realne izgleda celo na zmago v turnirju. Kakor Najdorff, je tudi Samsich odlični taktik, v nasprotju s Foltysom, ki je močan predvsem v mirni pozicijski igri. Foltysa ovira pred večjimi uspehi trenutno edino še dejstvo, da razmeroma hitro podleže utrujenosti. — Vsi trije inozemci so s svojo dobro igro dali marsikakšen koristen nauk našim mojstrom ter tako dobro pri pomogli tudi k treningu našega olimpijskega moštva.

Meni se je z boljšo igro v drugi polovici turnirja posrečilo, da si zopet zasigram naslov državnega prvaka. Za še boljše mesto v turnirju je bil pač slabi start in majhna utrujenost na koncu premočna ovira. Izmed ostalih naših mojstrov se je, — vsaj moralno — najbolje uveljavil Kostić, ki je po treh porazih na začetku zaigral zopet enkrat dobro in podjetno. Nesrečen slučaj v zadnjem kolu mu je odvzel pol točke: proti Bröderju je v dobljeni poziciji pomotoma trikrat ponovil pozicijo, naker je morala partija po mednarodnih pravilih biti proglašena kot remis. Velik talent je pokazal Beograđanin Sava Vuković, ki je od turnirja v Novem Sadu kar neverjetno napredoval. V Rogaski Slatini je imel celo precej smole. Izgleda, da ima izmed mladših naših mojstrov sedaj on največ izgledov za mednarodne uspehe. Odpadel je nasprotno dr. Trifunović, ki je napram lanskiemu in predlanskemu turnirju očitno nazadoval ter dal z izjemo partije s Kostićem tudi kvalitativno slabo igro. Z nekoliko sreče je prišel med nagrajence tudi Bröder. Nekaj časa je stal sicer še bolje na tabeli, proti koncu pa je imel z močnejšimi nasprotniki manj uspeha. Madžar Gereben je v drugi polovici igral prav močno, lepo je porazil med drugim Samsicha in Königa ter imel tudi proti Najdorffu in Foltysu menda že dobljene pozicije.

Najodtnejši neuspeh je imel na turnirju Schreiber, ki je pokazal, da smo ga, slično kakor dr. Trifunovića, doslej nekoliko precenevali. Dobro se je uveljavil Matvejev, ki si je šele lani v Zemunu pridobil mojstrski naslov. Pod svojo običajno formo sta igrala König in zlasti beograđski prvak Tomović. Slednji igra za mednarodne turnirje še vedno preostro in prerikantno ter tako po nepotrebnem zapravi mnogo točk. Zaostala sta na tabeli edini Nedeljković in dr. Kalabar. Pa tudi ona dva sta igrala nekatere partije dobro. Nedeljkovića je očitno depimiral izstop dr. Drezge proti kateremu je ravno dan preje v dobrem stilu dobil partijo.

Najodtnejši neuspeh je imel na turnirju Schreiber, ki je pokazal, da smo ga, slično kakor dr. Trifunovića, doslej nekoliko precenevali. Dobro se je uveljavil Matvejev, ki si je šele lani v Zemunu pridobil mojstrski naslov. Pod svojo običajno formo sta igrala König in zlasti beograđski prvak Tomović. Slednji igra za mednarodne turnirje še vedno preostro in prerikantno ter tako po nepotrebnem zapravi mnogo točk. Zaostala sta na tabeli edini Nedeljković in dr. Kalabar. Pa tudi ona dva sta igrala nekatere partije dobro. Nedeljkovića je očitno depimiral izstop dr. Drezge proti kateremu je ravno dan preje v dobrem stilu dobil partijo.

Kinematografija najdrobnejšega življenja

čudovite aparature, ki ponazarjajo življenje na platnu

Kot dodatni program kinematografij imajo ljudje posebno radi zoološke in biološke filme, saj dajejo vpogled v življenje, ki ga vide drugače samo včenjak. Poučnost in važnost takšnih filmov za splošno izobrazbo ljudi se ne da utajiti, pred vsem pa jih zbuja želja po naravo.

Tekoči film pa omogoča še več, omogoča tudi znanstveniku opazovanja in primerjanje, ki bi bile brez filma nemogoče. Že davno je vsem znano, kakšen pomen je imel film za naše spoznavanje mehanizma hitrih

Turnir je imel bolj enakomerno in po možnosti izenačeno zasedbo nego dosedajšnji naši nacionalni mojstrski turnirji. O tem pričajo zelo nizki procent zmagovalca (dobil je samo 5 partij), majhne razlike v točkah med večino udeležencev, kakor tudi veliko število remijev.

Udeleženci so bili got gostje zdravilišča deželni izredno lepega gostoljubja. Težko in nevhvalno nalogo turnirskega vodstva so vestno in požrvalno opravljali gg. mojstra V. Vuković ter dr. Astalos in tajnik J.S.S. g. Funderle.

Na podlagi rezultata turnirja bo naša reprezentanca za bližnjo olimpiado v Stockholmu izgledala najbrž takole: Pirc, Kostić, dr. Trifunović, S. Vuković in Bröder. Toden vrstni red razen prve deske še ni določen.

Specialno nagrado za najlepšo partijo na turnirju je dobila naslednja partija:

ŠPANSKA OTVORITEV.

Beli: Dr. Trifunović Črni: Kostić
(Rogaška Slatina, 11. kolo 24. junija t. l.)
1) e2—e4 e7—e5
2) Sg1—f3 Sb8—c6
3) Lf1—b5 f7—f5?!

Zelo riskanten gambit, ki ga dandanes v turnirjih pač nihče več ne igra. Kostić pa je hotel partijo igrati za vsako ceno na zmago in se zato spuščal v komplikacije.

4) Sb1—c3 Najmočnejši odgovor.

4) . . . f5 : e4

Sicer postane d4 premočno. Lf8—e7

Doslej se je tu navadno igralo Sf6 ali d5, vendar so analize obe ti potezi že davno ovrgle. Poteza v partiji je novost ki pa se tudi ne obnese.

6) d2—d4!

Beli hoče seveda hitro odpreti linije, da pride čim prej do napada na oslabiljeno pozicijo črnega kralja in zato rade volje žrtvuje kmeta.

6) . . . e5 : d4

7) 0—0—0 Sg8—f6

8) Se4 : f6+ Le7 : f6

9) Tf1—e1+ Sc6—e7

To potezo beli v partiji prepričevalno ovzre. Črni pa bi stal zelo slabo tudi, če bi se s Kf8 odrekal rohadi.

10) Sf3—g5!

Grozil tudi Se6!

10) . . . 0—0—0

11) Sg5 : h7

Zelo lepa in popolnoma korektna žrtve figure, ki vodi do zmagovitega napada.

11) . . . Kg8 : h7

12) Dd1—h5+ Kh7—g8

13) Lb5—d3 Tf8—e8

Edina poteza. Na Tf7 pride Ld4! Dh7+, Kf8, 15) Dh8+, Sg8, 16) Lh7 ter mat, na g6 pa 14) Sg6+, Sg6+, 15) Dg6+, Lg7 16) Lg5 itd.

14) g2—g4!

Samo s to »tih« potezo lahko beli prodre. Grozil seveda predvsem g5.

14) . . . D7—d6

Črni mora že vrniti figuro.

15) g4—g5 Lf6—e5

16) Ld3—h7+ Kg8—f8

17) Dh5—f3+ Se7—f5

18) Lh7 : f5 Kf8—g8

19) Lc1—d2

Beli napad se je samo za trenutek ustavil. Pozicija črnega kralja je še vedno obupna. Trenutno je črni grozil Lh2+ ter Tel:

19) . . . g7—g6

Sicer igra beli g5—g6. Seveda je tudi sedaj črni kralj brez obrambe.

20) Lf5 : g6 Te8—e7

21) Df3—h5 Le8—d7

22) f2—f4

Sedaj pridejo še beli kmetje do veljava. Konec je lahko razumljiv.

22) . . . Le6—h8

23) f4—f5 Ld7—e8

24) f5—f6 Te7—f7

25) Tel : e8+! Dd8 : e8

26) Ta1—e1 De8—d7

27) Lg6 : f7+! Dd7 : f7

28) g5—g6 Df7 : f6

29) Dh5—h7+ Kg8—f8

30) Ld2—h6+ Lh8—g7

31) Dh7—h8 mat.

Vasja Pirc

gibanj, kakor gibanja dirajočih konj, letečih ptic, izstreljenih krogel i. t. d. Če je bilo mogoče spoznati podrobnosti tega gibanja s pomočjo priprav, ki raztegujejo čas, tedaj je bilo po drugi strani mogoče s stisnjanim časom opazovati najbolj počasna gibanja, kakor rast rastlin, odpiranje popkov in razcvet kakšnega cveta. Oba pripomočka pa sta še bolj važna za kinematografijo najbolj drobnega življenja, za proučevanje mikroorganizmov, ki so človeku deloma prijatelji, deloma pa tudi najbolj nevarni sovražniki.

Čudovite aparature so že izumili za takšne namene, kamere s popolnoma samodelnim tekom, z najbolj preveljanimi dodatnimi pripravami za stiskanje in raztegovanje časa. Posnetki, ki jih delajo na ta način in ki jih je mogoče gledati po potrebi tudi kot stojne posnetke, dajejo možnost za opazovanja in ugotovitve, ki jih s samim mikroskopom, tudi najbolj spretni opazovalec nikoli ne bi mogel dočeti.

Divji jak

Bolj znan nego divji jak je udomačeni, vsaj po imenu in po potopisih iz Tibeta in Mongolske. Jaki so vrsta govedi, ki jo v tistih krajih uporabljajo kot tovorno živalno. Divji jaki so čisti močnejši od udomačenih. Biki dosežejo tudi višino 2 metrov, v dolžino pa do 3 m in pol.

Na zunaj že zbuja žival vtis, da spada v predpotopno dobo. Kakor druge takšne živali, tudi ta polagoma izumira. Filchner in drugi raziskovalci so divjega jaka v povirju Jalunga in Hoanghoja našli še v velikih čredah, Schäfer, ki je bil pozneje tam, pa ga je ob priliki druge Brooke-Dolanove ekspedicije komaj še srečal. Se le ob izvirnih rekah Jangcekianga ga je spet dobil. V drugih ozemljih dobič danes samo še velike množine zbledelih lobanj divjega jaka. Ta žival je žrtev lovskih ekspedicij, ki jih prirejuje tibetaki nomadi vsako zimo. Najti jo je samo v puštnjah, ki ležijo v višini okrog 4700 m. Tja nomači še niso prišli.

Verjetni konec sveta?

Sončni sistem pred katastrofo, seveda ne takojšnja — Skrivnost atomskih jeder in elektronov — Plinaste oble, ki se krčijo v pogledu prostornine, a naraščajo po notranji temperaturi

V bližini Sirija so odkrili ogromni teleskop modernih opazovalnic

neznatno zvezdico,

ki je z neoboroženim očesom nikoli ne bi videli. Ta zvezdica je za naše vesoljstvo pomembnejša, nego bi si mislili. Naznanja nam namreč verjetni konec sveta, konec, ki je bolj neopredeljen nego vse, kar je človeštvo v tisočletjih pričakovalo.

Ta konec sveta je po naziranjih slavnega zvezdoslovca Jamesa Jeansa naravnost

neposredno pred nami.

Seveda je treba vedeti, kaj si astronomi predstavljajo pod besedo »neposredno«. Za nekoliko milijonov let sem ali tja tu ne gre in tako se nam te katastrofe še za mnogo pokolenj res ni treba bati.

Toda tisti spremljevalci Sirija je tu in zgodba, ki bi jo lahko pripovedoval o sebi, je zelo nenavadna. Natačne meritve so pokazale, da ima ta zvezdica maso z neverjetno

visoko specifično težo.

Ta masa je 4000-krat bolj gosta od vode. Kubični centimeter Sirijevega spremljevalca tehta kakšnih 2000 kg!

Toda kakšen popravek ima to z usodo našega vesoljstva?

Nu, astrofiziki pravijo, da ni ta zvezdica nič drugega nego žalostni

preostanek sonca,

ki je bilo nekoč mogoče prav tolikšno kakor naše sonce, in če je sedaj takšna, kakršna pač je, tedaj je sklepati, da se bo tudi naše sonce nekoč stisnilo do takšne neznatne, žalostne zvezdice. To bo pa pomnilo konec našega sveta.

Da bi to bolje razumeli, se moramo po baviti za kratek čas z modernimi nazori

o strukturi atomov.

Po teh naziranjih sestoji, kakor znano, vsak atom iz »atomskega jedra« in enega ali več elektronov, ki krožijo okrog jedra. Atom je tedaj neskončno majhen model kakšnega sončnega sistema. Jedro predstavlja sonce, elektroni pa planete. V določenih okoliščinah, z ogromno toploto in silnim pritiskom je mogoče prostornino atoma bolj in bolj zmanjšati, dokler se tako rekoč

ne zruši vase

in ostane samo atomsko jedro.

Isto pa se dogaja, vsaj po teoriji Jamesa Jeansa, z zvezdami. To so plinaste oble, ki se pod vplivom težnosti čedalje bolj stiskajo. V isti meri, kakor se manjša njih prostornina, narašča njih

notranja temperatura,

na zadnje pa se struktura njih atomov pod vplivom silne vročine in silovitega pritiska vda, atomi se zrušijo vase. Ostanejo samo atomska jedra, masa iz atomskih jeder pa je neprimerno bolj gosta, tako gosta pač, kakor je gosta masa Sirijevega spremljevalca, ki je dosti manjši od našega sonca, a se po svoji teži vendarle lahko pomeni s tem.

Neka znamenja pa kažejo, da stoji tudi naše sonce »neposredno« pred takšno zrušitvijo svojih atomov. Tedaj bo postalo tudi sonce majhno in neznatno, njegovo

žarenje bo ugasnilo,

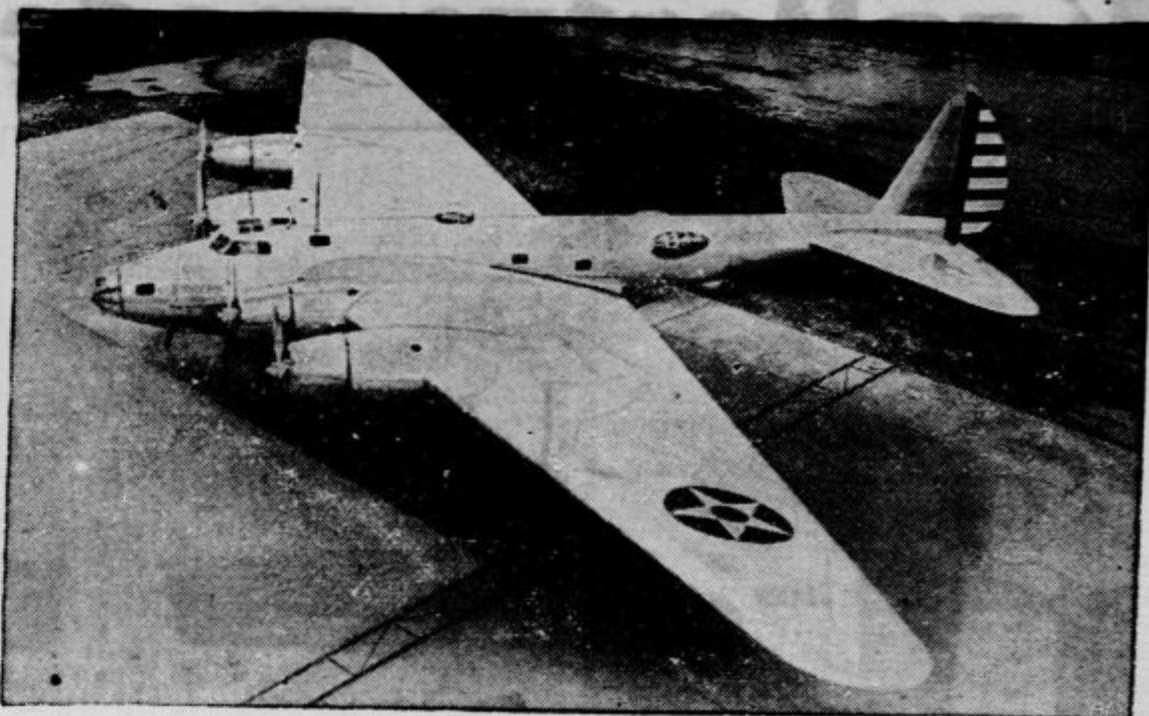
ostalo bo za »nekaj« časa samo še moten, belkast sij.

Ta zrušitev našega sonca se lahko prične vsak trenutek, pravi Jeans, in ko se bo to zgodilo, pa naj bo »jutri ali čez bilijon let, tedaj se bo sonce skrčilo na tridesetino svoje sedanje velikosti. Njegova površina in svetilnost bosta znašali komaj

tisočinko sedanje površine in svetilnosti.

Ni treba na dolgo govoriti o tem, kakšne posledice bi imel takšen dogodek za vse življenje na zemlji. Pomenil bi kratkoročno konec vsega življenja na naši premočnici.

Letala tedajjava oborožena Američke

Amerika se pripravlja na vse eventualnosti z novimi bombardirji. Najnovejši tip takšnega letala prikazuje ta slika

Zastrupljanje s soljo

Organske in presnovne motnje zaradi soli

Kuhinjska sol med zdravniki ni na dobrem glasu, od kar se je izkazalo, da izvira cela vrsta organskih, presnovnih in drugih motenj iz relativno neznatnih količin te snovi, ki jih porabimo vsak dan z normalno hrano. Ker dela preprosto kuhinjske soli v mnogih takšnih primerih prave čudeže, so iz tega sklepali, da je sol tudi eden izmed bolezenskih vzrokov in so govorili o splošnem zastrupljanju s soljo, kakor govorijo o zastrupljanju kulturnega človeka s alkoholom, nikotinom in drugimi dražili, ki jih ljudje uživajo v prevelikih množinah. Drugi zdravniki in biologi pa menijo, da povzroča kuhinjska sol bolezenske znake le tedaj, če je organizem že pokvarjen. Poslušajte le motnje, ki že obsto-

je. Zdravo telo ima naravno potrebo po soli in to se kaže posebno pri pretežno rastlinski prehrani, ki dovaja telesu le malo natrija.

Da učinkuje dodatna kuhinjska sol posebno ob rastlinski prehrani, na presnovo zdravega človeka v resnici ugodno, za to je zbral nove dokaze göttingenski profesor Hans Glatzel. S svojimi poskusi je dosegel, da se škrob po slini v navzočnosti normalnih količin kuhinjske soli lažje razčlenja. S tem se pospeši spreminjanje škroba v sladkor. Nadalje je Glatzel dosegel, da ojačuje sol učinek inzulina, prepričan pa je, da ima bistven delež tudi pri drugih presnovnih dogajanjih.

Letala v Španiji

Uničevanje velemest iz zraka ni lahka stvar ...

V berlinskem vojaškem tedniku poročajo znani polkovnik Rudolf Xyländer o izkušnjah z letali in protiletalskimi topovi v Španiji. Kot posebno navaja dejstvo, da so v svetovni vojni lovska letala glede brzine daleč prekašala bombnike, toda v Španiji se je stvar že močno spremenila. Če je bila brzina obeh letalskih tipov tedaj še v istem razmerju kakor 152:100, tedaj znaša današnje razmerje 118:100. Ker so se bombniki ojačili tudi, kar se tiče oborožitve, bojna (lovska) letala danes nimajo tiste učinkovitosti kakor nekoč. Večja brzina letal je v ostalem vplivala tudi glede sigurnosti zadetkov v zračnem boju. Ta sigurnost ni več tako velika.

Učinek zračnih napadov na Madrid je treba presojati tudi z upoštevanjem dejstva, da so nacionalni hoteli prestolnici kolikor toliko prizanesli. Če je bilo v tem mestu, kjer prebiva še na sto tisoče ljudi, mogoče pritižno normalno in deloma celo veselo življenje, tedaj gre zaslužiti za to na račun omejevanja zračnih napadov. Vendar se zdi, da uničevanje velemest iz zraka ni tako lahka in hitra stvar, kakor so nekateri menili.

V Madridu je bila dana prilika primerjati moralni učinek bombnih in topovskih napadov. Pri prvih je postopoma najprej nastala panika, kmalu pa so se ljudje pomirili, med tem ko je topniško obstreljevanje zavaljovalo svojega večjega trajanja učinkovalo dosti bolj porazno. Bombni napadi so trajali vedno malo časa, pri obstreljevanju s topovi pa niso nikoli vedeli, kdaj bo končalo. Pri napadih ni sodelovala nikoli velika množina letal, vsaka stranka jih je uporabila največ 30 na dan. Zepomanjkanje goriva je preprečevalo številnejšo uporabo letal, tudi če bi teh bilo dosti na razpolago. Največ pa primanjkuje sposobnega moštva in se je izkazalo, da je pridobivanje tega moštva najtežja stran oborožitve.

Nasveti za dolgo življenje

Pred nekim sodiščem v New Yorku imajo sedaj pravdo, pri kateri bodo morali ugotoviti, da-li je pokojni milijonar William Waldorf Astor l. 1919, dva meseca pred svojo smrtjo, lahko predvideval, da bo umrl.

Takrat je namreč svoje imetje, ki je znašalo 46 milijonov dolarjev še za življenje, zapisal svojemu vnuku in s tem je, kakor trdi fiskus, državo ocajnil za velikianske davke. Kot dokaz, da milijonar ni slutil svoje smrti, ki je izvršil to transakcijo, se je odvetnik družine Astorjevih skliceval na neko bolniško strežnico, ki je kot priča prečitala zanimivo pismo. To pismo je Astor tedaj napisal svojemu vnuku, ki je šel ob istem času deset let, in veli:

»Pij že od otroških let dalje mnogo vina, pojdi od časa do časa z velikim puranom in polnim sodom ostrig v samotno in pojej vse to. Popij pri obedu vedno steklenico šampanjca in kadi, kolikor te je volja. Še en recept imam za dolgo življenje: svojega doktorja bom enostavno zaklal.«

ZA POLETO VROČINO
bouret, domače platno, volnen "fresco" in tropical, lister itd.
Vam nudi
DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA, Aleksandrova c. št. 7
V zalogi vsakovrstne obleke ali se izdelajo na željo tudi po meri.

A NEKDOTA

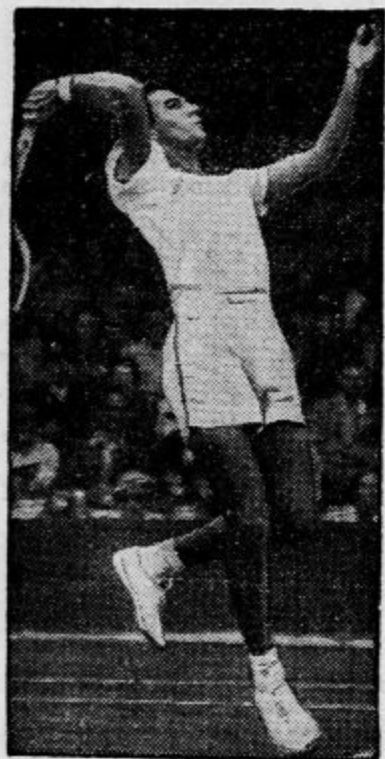
Debeli Chesterton in mršavi Shaw sta se sešla v neki družbi.
Chesterton je dejal: »Mr Shaw, vedno kadar vas vidim, se mi kar zdi, da boste vi tega krivi.«
Shaw mu je odvrnil: »To drži. Ampak kadar vas vidim, se mi kar zdi, da boste vi tega krivi.«

VSAK DAN ENA

Carinski pregled. »V žepih nima ničesar.«
»Dobro, zdaj mu pretipaj še brado!«
(Politikenc)

Amerika premagala Nemčijo

Na tenišču v Wimbledonu je Američan Parker premagal nemškega šampijona Henkla

I V E R I

Svet ne bi bil nič manj čudovit, čeprav bi obstajal iz enega samega peščenega zrna.

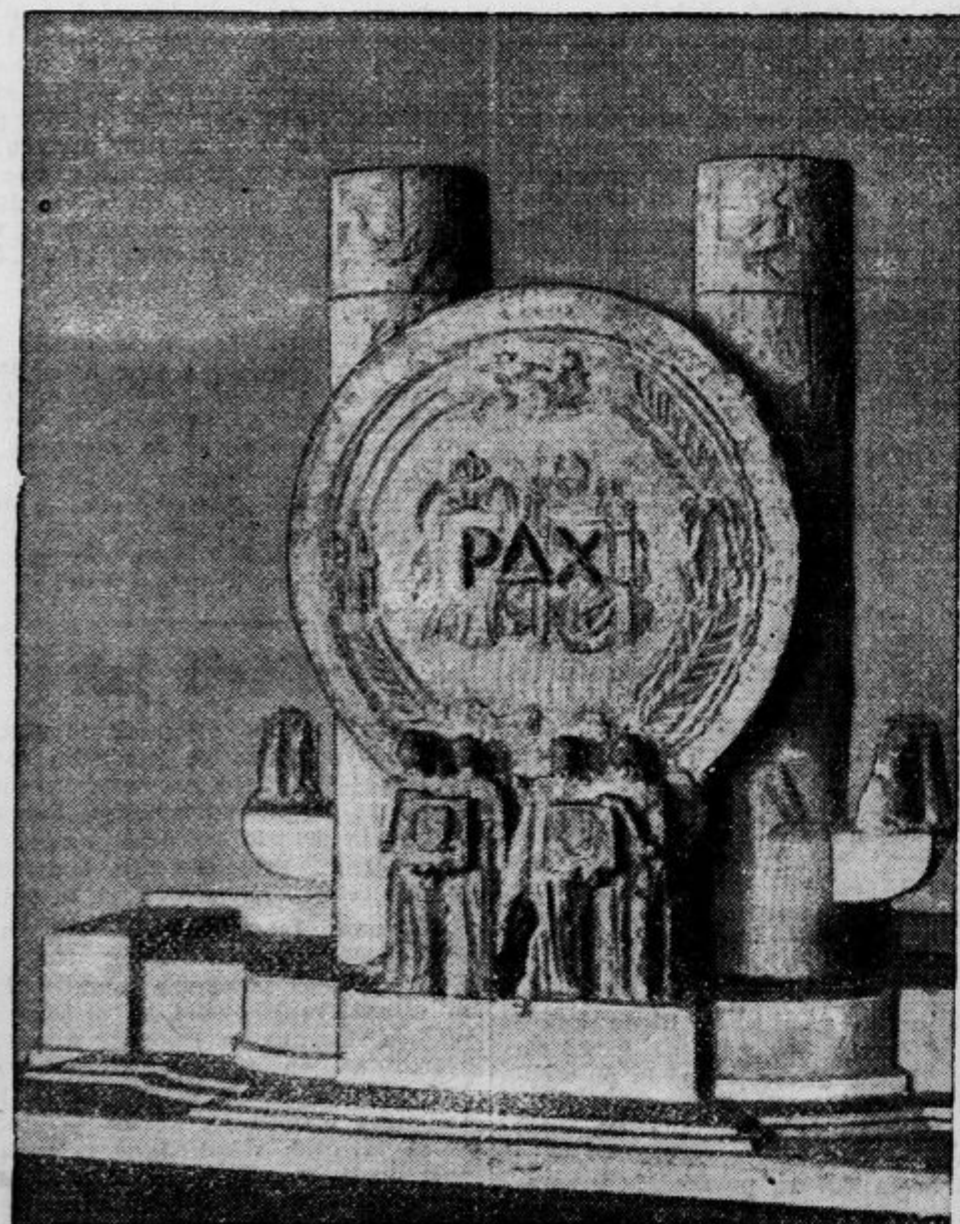
Kultura stremi na najvišji stopnji za tem, da bi postala spet narava.

Marsikakšna misel je slična umetnemu ognju, ki v njegovem soju ničesar ne vidiš.

Napačna vest ima kot laž kratke noge, ki pa tičijo v sedemmilijunskih škornjih.

Hubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

Spomenik kralju Aleksandru v Marseillen

V Marseillen, kjer je izkervavel blagopokojni kralj Aleksander, bodo postavili monumentalni spomenik, delo kiparjev Castela, Botinellyja, Sartaria in Veziana

Zapriseženi lažnivec

Izjave sodnega izvedenca iz zločinskih nagibov

V Belgiji zbujajo velikansko pozornost afera sodnega izvedenca prof. Daelsa, ki so ga prijeli pod obtožbo, da je iz zločinskih motivov dolga leta dajal namenoma napačna izvedeniška mnenja v poročilih, kjer je šlo za umore z zastrupitvijo. S tem je pripomogel k obsodbi cele vrste obtožencev in zavoljo tega se bodo vsi ti procesi, kar je pač edinstven primer v kriminalni zgodovini obnovili. Sreča je samo ta, da v Belgiji smrtni kazni ne poznajo, kajti drugače bi si bili danes tam svesti najmanj desetih justičnih umorov. Toda navzilec temu je bila usoda obtožena iz prvega procesa, ki ga bodo sedaj obnovili, dovolj bridka.

Castnik Henri de Mazières, ki stoji danes spet pred sodniki, je prebil 14 let v ječi

in je danes star mož. Tudi če ga bodo oprostili in to je gotovo, ne bo imela prostost ob njegovih 58 letih, kolikor jih danes šteje, nobenega mika več. Mazières je bil v svojem prejšnjem življenju napravil nekoliko neumnosti in zato je bil sodnikom pri odločnem procesu že v naprej sumljiv.

Po vojni se je bil poročil z mlado baronico, ki je umrla po dveh letih zakona. Moža so obtožili da jo je zastrupil. Prof. Daels je kot sodni izvedenec imel odločilno vlogo. Njegova izjava, da je našel v truplu pokojnice sledove strihnine, je Mazièresa pokopala. Zaman je prisegal, da žene ni umoril. Kakor pišejo bruseljski listi, je pričakovati še celo vrsto podobnih obnovljenih procesov.

Najlepše ljubezensko pismo

Trideset let trajajoč zakon v najlepši harmoniji

Na nedavni seji londonske literarne družbe so obravnavali med drugim tudi vprašanje »najlepšega ljubezenskega pisma«.

Ko so začeli ocenjevati zgodovinska ljubezenska pisma, ki jim je priznala literarna vrednost, je izjavil predsednik družbe, Maurice Healy, da je nanj napravilo največji vtis pismo, ki ga je mlad fant pred kakšnimi tridesetimi leti pisal »vremu dekletu iz kaznilnice v Corku na Irskem. Mladi mož je pisal:

»Daleč od mene je majhna zateza v verigi gričev, ki jim vzbuja namaka morje. In tja gledam ves dan, kajti za tistimi gri-

či si ti in ta pogled me spravlja še najbolj blizu tebe.«

Ko je tedajni sodnik Johnston, ki je moral jetnika obsoditi zaradi tatvine, ki jo je izvršil zavoljo pomanjkanja, to pismo bral, mu ni mogel odpustiti kazni, toda ko je fant kazen presedel, mu je daroval večjo vsoto, da si z njo ustvari novo eksistenco. Maurice Healy se je zanimal za nadaljnjo usodo obeh tedanjih zaljubljenec in ju je še pred kratkim obiskal. Tedaj se je mogel prepričati, da živita še danes po 30letnem zakonu v popolni harmoniji.

Postelja Mate Hari na javni dražbi

Zaradi podiranja pariške jetnišnice Saint Lazare

V bližnjih dneh bodo v Parizu na javni dražbi prodali posteljo prošule vohunke Mate Harijeve, in sicer z veliko množino drugih predmetov. Ne gre pa za čudno zbirko kakšnega Američana, temveč za opremo jetnišnice Saint Lazaire.

To jetnišnico ta čas podirajo. Je to ena najstarejših pariških jetnišnic in so njeni zidovi skrivali kos francoske zgodovine. Med tem ko so jo že rušili, je nje ravnatelj Legros poslednjič povelj skupino radovednežev po njenih zapuščenih prostorih. Opozoril je med drugim na celico, v kateri je »bival« pisatelj Beaumarchais, ko so ga na kraljevo povelje prijeli zavoljo njegove komedije »Zakon«. Celica je preprosta in nič drugačna nego vse druge, nič drugačna nego n. pr. Andreja Cheniera, ki je bila njegovo zadnje bivališče pred justifikacijo.

Med svetovno vojno so zapirali v Saint Lazaire vohunke in sem je prišla tudi Mata Hari, ko jo je francoska kontrašplonaža razkrinkala in prišla. Njena celica tudi ni bila nič drugačna od vseh drugih. Vse, kar je ostalo kot spomin na to prošulo vohunko, je železna postelja, ki pride sedaj z drugo opravo vred na dražbo.

Eden zadnjih portretov Mate Hari

Močnejša polovica

Kdo je močnejši v zakonu: On ali Ona?

Katera je močnejša polovica v hlačah in katera nosi, kakor pravimo, hlače: to je vprašanje, ki je zanimalo pariški list »Marie-Claire«. List ugotavlja sledeče:

Močnejša polovica je On:

... če ji more dopovedati, da je novi klobuk predrag in če gre ona potem res k modistki in si ga da zamenjati za cenejšega;

... če jo more prepričati, da ona s svojim nazorom o kakšnem političnem vprašanju nima prav, ker črpa svoje znanje od svojih prijateljic in na hitro prebranih dnevnikov;

... če jo more pripraviti do tega, da ne bo pri pospravljanju mešala njegovih papirjev v delovni sobi, in če ji dopove, da vse te papirje potrebuje;

... če more gledati zabav uveljaviti svoje želje: to se pravi, če jo pripravi na nogometno tekmo, ko bi rajši šla v gledališče, ali če jo spravi v muzej, ko bi se rada šetala;

... če more priti v kuhinjo in ostati tam več nego minuto, čeprav preizkuša ona svoj novi recept, a še prav posebno, če uspe, da sme obarbo pokusiti in dodati ji še malo soli.

Nasprotno pa je močnejša polovica Ona:

... če doseže, da pride on takoj po končanem delu v pisarno domov, ne da bi mu njegov šef nekoliko dni po tej njeni zmagi predpisal trikrat na teden »čezurno delo«;

... če ga pripravi do tega, da je špinača, ki njej tako ugaja, a se njemu zdi strašna; pri tem mora ona uporabiti izgovor, da je špinača zelo redilna in da je velika napaka z njegove strani, če je on noče jesti;

... če doseže, da povede on po jedi psa na sprehod, in sicer z utemeljitvijo, da je malo gibanja zdravo in da dela sosed (ki ga on ne more trpeti) v ostalem isto;

... če ga pripravi do tega, da jo pri nakupovanju v mestu spremlja in mu naripi vseh 36 paketov, pa mu ne dovoli, da bi vzel taksi, ker je cestna železnica vendar tako blizu;

... če ga pripravi do tega, da vzame dežnik s seboj, ker kaže na dež, in on potem zvečer dežnik res prinese domov, čeprav bi ga bil med dnevom lahko desetkrat izgubil ali pozabil.

S P O R T

Današnji nogomet

Na igrišču Hermes: ob 16.30 Svoboda jun.—Kranj jun., ob 17.30 Hašk—Ljubljana;
Na igrišču Most ob 16: Moste—Mladika, ob 17.30: Ljubljana—Slovan (finale pokalnega turnirja)

Avtomobilizem v sportni rubriki

Zakaj je na tem mestu tako redko govora o avtomobilistih?

Te dni smo prejeli iz Interlakena v Švici dopisnico, s katero nam sporoča g. ing. A. Struna, da je prevozil velike prelaze Gotthard, Furka in Grimsel in zdrav nadaljuje pot v Pariz. Vselej, kadar slišimo o našem avtomobilistu, ki se redke čase kadaj loti kakšne sportske naloge, se nam znova vsiljuje kopica neresenih vprašanj in perečih problemov, katerih rešitev čaka slej ali prej naš sportni avtomobilizem.

Dvakrat v dveh letih smo lahko o naših avtomobilistih nekaj zapisali v sportni rubriki, lani in letos po enkrat so trije ali štirje (med tisoč ljubiteljev in izvajalcev te sportne panoge) kot čisti amaterji šli v sportno avtomobilsko tekmo. Samo ta pečica je pokazala, da jugoslovanski avtomobilisti — sportniki, če bi posegli v mednarodno konkurenco v številnem in kakor voznem razmerju z ostalimi, ne bi igrali tako brezpomembne vloge kakor jo žal imajo še vedno, odkar so združeni pod lepo modro zastavo skupnega avtomobilskega kluba. V mislih imamo lanske olimpijske vožnje v Berlin, o kateri so si naši moštvoštevili vozači priborili zavidljive lavorike, kljub temu da so šli na takšno preskušnjo sploh prvič, in pa letošnji nastop na prebalkanskem rallyju Beograd-Radovana Sarajeva, ki je kot naš edini in obenem najstarejši tekmovalni zasedel med 30 močnimi nasprotniki prvo mesto v svoji kategoriji. Za široko javnost, za naše odlične ki upravljajo zdej v vseh smerah naše sportno udejstvovanje, sta ta dva dogodka minila neopazeno.

Toda zdi se, da bi morala biti vendarle skromno opozorilo, da se hoče postopoma uveljaviti in stopiti v krog ostalih narodov tudi naš sportni avtomobilizem. Daleč, daleč je še do tega, ko bomo pri nas (tomo pa morali, če bomo hoteli biti na enaki višini s sosedi okoli nas) imeli avtomobiliste dirkalnice in posebne avtomobilске ceste za dirke, predaleč je tudi še do tja, ko bodo naše ceste vsaj v glavnih smereh po državi avtomobilistom sportniku z doma in iz tujine nudile garancijo, da bo brez rizika zase in za vozilo prišel pokazati svoje

sposobnosti baš v Jugoslavijo. Najbližji je zaradi vsega tega torej termin, do katerega naj se med našimi avtomobilisti vzgoji toliko sportnega duha, da se bodo polagoma — seveda kot začetniki in outsi derji — uvrstili med avtomobiliste — sportnike ostalih držav ter začeli tudi na tem sportnem polju orati ledino. Brez pokroviteljstva velikih tvrdk, brez denarja svetlovalnih avtomobilskih znamk, samo zaradi čistega sportnega užitka in uspeha.

Pot do tega cilja je očitno še zelo dolga. Še posebej oteženo zaradi naših majhnih razmer, ki se menda nikjer ne obetajo tako hudo kvarno kakor v sportu. Kajti tu je treba vedno le žrtvati, tu je treba edinih delavcev in neutrudljivih aktivnih pionirjev, ki ne smejo nikoli vprašati za hvaloslovi in plačilo. Toda, če se spomnimo, s kakšnih početkov se je razvil naš nogomet, kako skromna je bila takoj po vojni naša lahka atletika, kako smo se šele nekaj let po vojni začeli učiti smučanja in smo lani že zadivili svet s svojimi najboljšimi v tej panogi, potem smo prav tako globoko prepričani, da bo slej ali prej tudi naš avtomobilizem dobil svoje »sportnike«. da bo v dogledni bodočnosti izšla iz mladih ljudi naša skupina vozačev, ki bo že položila temelje »sportnega avtomobilizma pri nas. Sličen je bil razvoj pri kolesarjih in motociklistih, ki so deloma že sploh udomačili, deloma pa še — pa že z lepimi uspehi — bijejo boj za obstoj in razvoj.

Ko bodo avtomobilisti — sportniki uveljavili svoje ime in bo javnost spoznala, da avtomobilist ni samo sportnik, ki povzroča prah in ropot po cestah ter poplavlja in jezo po naseljih, temveč prav tako sportnik, ki si v avtomobilskem sportu jekleni let in duha, tedaj se bo slednjič podrla ona viška stena, ki zdaj loči našega avtomobilista od našega mešana in kmela. Takrat bo avtomobilist čelo stopil v vrsto onih tisočev in zmerom novih tisočev mladih ljudi, ki ljubijo in gojijo sport — ne za zabavo in nadležno drugum, temveč zato, da bodo nekoč, ko bo borba za obstanek največ zahlevala od njih, zdravi, močni in vredni sinovi skupne domovine.

Takrat bomo lahko več pisali o njem v sportni rubriki!

Zagrebska Sparta v Kranju

Po daljšem presledku bodo imeli danes v Kranju v gostih odlično moštvo zagrebske Sparte, ki si je v nedavnih tekmah s Hermesom in Grafiko v Ljubljani pridobilo pri nas splošne simpatije. Po nedavni zmagi Kranja nad Mariborom sodeč, bo moštvo Kranja za goste dovolj trd oreh, tako da se pričakuje, da Sparta v Kranju ne bo mogla ponoviti ljubljanskih uspehov. Moštvo Kranja bo nastopilo v najmočnejši postavi, ima pa tudi to prednost, da bo igralo na svojem igrišču in pred domačo publiko.

Tekma se bo začela ob 17.30, po končani tekmi pa bo na vrhu hotela »Stare postice« sportna veselica. Prijatelji nogometa se vabijo, naj klub podpro s čim večjim obiskom, ker je tekma združena s precejšnjimi etroski.

Spet nekaj ni bilo v redu

Na poročilo »Pond. Jutrca« o tekmi med Muro in Radečani v Murski Soboti, v kateri je Mura zmagala s 7:0, so nam igralci SK Radeč in gledalci, ki so bili z njimi poročali daljši dopis, iz katerega povzemamo, naslednje:

Igralci SK Radeč so bili ob prihodu v Mursko Sobotu prijetno presenečeni nad lepim sprejemom ter so z obeh tekem odnesli najlepše spomine in najboljše vtiske. Vsi aktivni igralci SK Radeč se odobro SK Mure najlepše zahvaljujejo za lep sprejem.

Gledalci nedeljske tekme pa pišejo: Da bi Radečani popravili svoj zadnji neuspeh, so to nedeljo nastopili v najboljši postavi, kar pa jim tudi ni pomagalo. Videlo se je, da so zaigrali za voljo, članom in kazalo je, da bodo dosegli lešen rezultat, toda dvigala žal ni prišlo. Da se je tekma odigrala v dušnih okoliščinah, ima največji zaslug sodnik Turk, ki je prevzel funkcijo, dasti ni bil za to dovoljen od podsvetja. Sodnik je s svojimi odločitvami onemogočil vsako akcijo radečanske napada. Popolnoma nerazumljivo je, zakaj je izključil kar pet igralcev in morda je res edinstven primer, da je bilo v eni tekmi izven igre kar šest igralcev, ker je še eden moral zaradi blezure zapustiti igrišče. Kljub temu je radeško moštvo igralo nadaljevalo s petimi igralci.

Slednjič je treba čisto popraviti, da se je tudi prva igra vršila v Murski Soboti in da je bilo gledalcev precej manj kakor jih je navajalo naše poročilo, ki pa se niso zražali nad igro Radečanov, temveč le nad odločitvami nesposobnega vodnika.

Zvesti načelu, da je treba posebno pri nogometnih dvobojih vedno slišati tudi drugo plat zvona, objavljamo gornje ugotovitve prav radi za pristavkom, da je za naš razpravo o nedeljskih dogodkih na igrišču v Murski Soboti zaključena.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo je bila krožna kolesarska dirka, ki jo je na 15 km dolgi progi v okolici Novega mesta priredil kolesarski klub »Dolenje«. Dirka je potekala brez vsake negezdne in v najlepšem redu, pa tudi cesta je bila za prireditev kot nalašč. Prvi je privozil na cilj vozač »Dolenja« Slavko Lampe v času 27.30, drugi je bil njegov klubski tovariš Mežnaršič Alojzij v času 28.10, tretji pa član SK Kandije Miha Zupančič v času 29.20. Mnogo zaslug, da je bila prireditev tako dobro obiskana, imajo številne novomeške tvrdke, ki so prispevale lepa praktična darila. Klub pripravila za nedeljo 25. julija velike medklobske kolesarske dirke na 45 km dolgi progi Novo mesto — St. Jernej — Dobrava — Bela cerkev — St. Peter in nazaj v Novo me-

stev in atletov po mestu, ob 14.30 pričetek nogometnega brzega turnirja, ob 15.30 nogometna tekma SK Laško : SK Trgovci iz Zagreba, po lokalni zabavi na »Lavic«. Dne 11. t. m. zvečer bo iluminacija. ZSK Hermes — motociklacija, V. torek dne

6. t. m. ob 20. seetatek vsega članstva v hotelu Bellevue na terasi. Važno zaradi dirke za državno prvenstvo. Tajnik. SK Reka: Danes ob 9. igra komb. moštvo na igrišču Hermes. Postava je razvidna v garderobi.

Češkoslovaška dežela pokrajinske pestrosti, letovišče in zdravilišče

Privlačnost Češkoslovaške ne leži v močnatosti in veličju države, marveč v izredni pokrajinski pestrosti, ki jo zelo posebej dopolnjuje vse ono, kar je v stoletnih naporih ustvarilo nje pridno in nadarjeno prebivalstvo. Tako tudi Češkoslovaška ne samo prijatelju prirode mnogo prilike za občudovanje prirodnih krasot, marveč zadovoljuje v enaki meri prijatelje zgodovinskih spomenikov ter ljubitelje raznih lepih sportov.

Češkoslovaška gore sicer niso z večnim snegom pokrite orjaki, ki učinkujejo s svojo mrtvo krasoto, marveč so vsesokoli pokrite z gostim gozdom, ki mestoma prehaja naravnost v pragozd. Na zapadu tvorijo mejo države češki les, ki prehaja proti severu v Smrečine in Rudne gore. Vse ozemlje je prepreženo s krasnimi cestami in dobriimi poti, tako da so obiskovalcem dostopne tudi najbolj oddaljene znamenitosti in prirodne lepote. Ob saški meji se razprostira romantično Polabsko pešeno gorovje, imenovano češko-saška Svica. Na vzhodu zapirajo deželo Jizerska gore, severovzhod pa oblečujejo Krkonoši s Snež-

ko. Od Krkonošev dalje se vlečejo Jeseníki s Pradedom.

Še vzhodneje se razprostirajo Ačzkidi z bajeslovnim Radhostom, mejo proti Poljski pa tvorijo Visoka Tatra s svojim najvišjim vrhom Gerlovskim štitom. To gorovje je pravi raj za turiste. Prekrasni gozdovi, gorska jezera, — morska očesa — ter izvrstni hoteli, opremljeni z najmodernejšim udobjem. Vzporedno z Visoko Tatro gredo gorski hrtbi Nizke Tatre, Slovaškega Rudogorja, obeh Tater itd. Skarpatoruske meje se širijo Karpati s svojimi vrhovi Hoverlo in Pop-Ivanom. Njihovi travniki in pašniki spominjajo na najlepše predele Švice.

Zelo znamenita so načalje podzemeljske čudeše divlje Macche, voline v Demanovi, dalje ozemlje v Jasovu, Domici in Ajelici. Vse jame so lahko dostopne ter so zanimive tudi z arheološkega vidika. V to območje spada tudi ponikalnica Punkva, ki je ustvarila nebroj podzemeljskih krasot in ima podzemsko zvezo s slovito Maccho.

Poskušen požig Sokolskega doma v Mengšu

Mengš, 3. julija.

Jutri bo v Mengšu običajni letni nastop našega Sokolskega društva. Za prireditev vlada med domačini in v vsej okolici veliko zanimanje. Gotovo bo tudi udeležba zelo velika. Kmalu pa bi se bilo zgodilo, da se bi ta praznik, na katerega se članstvo z veseljem in požrtvovalnostjo pripravlja, spremenil v veliko žalovanje. V pretekli noči so namreč neznan zločinec skušali zažgati naš pomolni Sokolski dom.

Društveni načelnik Osredkar je prišel davi zarana s svojo soprogo na telovadišče ob domu, da bi nadaljevala priprave za nedeljski nastop. Opazila sta, da je bilo na pročelju eno okno razbito, drugo pa široko odprto, čeprav se okna vsak večer skrbno zapro. Mislila sta, da je kdo vliomil, ter sta o tem obvestila druge društvene funkcionarje in žandarmerijo. Ko pa so se ti zbrali in odšli Sokolski dom, so videli, da je bilo ob steni pri odprtih oknih zloženih na kup kakih sto stolov, ki so bili precej ožgani. Ugotovili so, da je neznan storilec polni stole s petrolejem in

jih podkuril z ječmenovo slamo. Ker pa so stoli iz trdega lesa, se petrolej bržčas ni dobro vplil v nje. Slama je bila zažgana z vžigalno vrvice, a bila je še slabo izsušena in ni dala dovolj velikega ognja. Zgoraj je pač sama, ni pa bilo zadostne vročine, da bi zgoreli tudi stoli. Ako bi se bilo to zgodilo, bil bi ogenj tako velik, da bi postal njegova žrtve ves Sokolski dom.

Storilec je pred svojim dejanjem zlezel tudi na podstrešje in tam prerezal električno napeljavno, najbrž zato, da se ne bi moglo prižgati luči, ako bi kdo slučajno prišel v dom.

Zandarmerija je uvedla strogo preiskavo. Vsa javnost upa in želi, da bi čim prej izsledila storilec.

Poročilo o poskušanem požigu je prinesel že »Slovenski Narod«. Ker pa je prejel poročilo telefonično iz Domžal, se je zgodila pomota, da je poročal o požigu v Domžalah, dotim se je zločin zgodil v uro oddaljenem Mengšu.

Velik praznik mirnskega sokolskega okrožja

Sokol v Mokronogu se je na svoj praznik 27. junija lepo pripravil. Za nekaj dni pred nastopom je bilo prav živahno na zlešču, kjer so se zgradili potrebni objekti. Pokazalo se je spet enkrat vzajemnost vsega okrožja. Zgleda je bila pomoč g. Kalina, tvorničarja v Mokronogu, in njegovega požrtvovalnega delavstva, ki je neumorno pomagalo članstvu. Posebno pa se je delavstvo izkazalo pri postavljanju težkih mlajev, darov br. Ivana Deva in poslance inž. Zupančiča.

Okrožni zlet je bil toliko svečanost, ker je bilo z njim združeno razvitej prapora deč mokronoškega Sokola. Na prejšnji večer se je izpred doma razvil močnejši sprevoj — baklada domačega članstva, naraščaja in deca po tgu, ki je bil slavnostno razsvetljen in okrašen z zastavami. Navdušena mladina je vzklikala domovini, kraju in Sokolu. Pred domom kumice dečje prapora načelnice s. Devove fanči se je sprevoj ustavil in je celotno članstvo zapelo »Pesem sokolskih legij« in »Sokolsko himno«. Še posebej je s. kumici zapel zbor pevcev Sokolov.

Krasno nedeljsko jutro je uzrlo lepo okrašeno telovadišče, ponosne mlaje in z državnimi zastavami odet trg. Sokolstvo se je zgrinjalo ob blizu in daleč in polnilo obširen trg. Dopoldne so se vršile okrožne tekme, ki jih je vodil s pomočjo sodniškega zbora br. okrožni načelnik. Tekmovale so 4 vrste članov in 2 vrste članic. Izid tekem je: Člani: I. vrsta Trebnje z 2847 točkami, II. vrsta St. Janž z 2696 točkami, III. vrsta Mokronog z 2470 točkami, IV. vrsta Žužemberk s 1985 točkami. Kot najboljši v okrožju so zasedli prva tri mesta nastopni bratje: I. Kobal Branko (Trebnje) s 589 točkami, 2. Serpan Janec (Trebnje) s 584 točkami, 3. Duki Zlatko (Mokronog) s 578 točkami. Članice: I. vrsta Žužemberk s 1688 točkami, II. vrsta Mokronog s 1597 točkami. Kot najboljši so zasedle prva tri mesta nastopne sestre: 1. Žerakova Anica (Trebnje) s 487 točkami, 2. Založnikova Nada s 351 točkami, 3. Bebarjeva Minka (Žužemberk) s 327 točkami. Tekme so se v redu dovršile, doseženi uspehi so lepi.

Godba Sokola I. iz Ljubljane je dopoldne priredila na trgu koncert.

Po skušnji dopoldne se je zbralo vse Sokolstvo na telovadišču, odkoder je odkorakal močnejši sprevoj na trg. Na čelu je jedrila sokolska konjenica, za njo so korakali zastavonoši s šestimi prapori. Za skupino narodnih noš, ki je zbužala veliko pozornost, so se razvrstili močnejši oddelki članstva, naraščaja in deca. Na trgu pred lepo okrašenim tribuno je bil zbor Sokolstva. Starosta br. dr. Skulj je pozdravil zbrane, govoril o sokolskih smotnih in pozval mladino, naj se zbira okoli svojega prapora, ki ga je razvil in izročil zastavonoši br. Cvetku Kladniku. Mladi br. zastavonoša dečje prapora, prvega v Mirni dolini in novomeški župi, je prevzel prapor, ga poljubil in objubil, da ga bo čuval. Kumica s. načelnica je pa pripela na prapor lep svilen trak in z vznemirjenimi besedami nagovorila vso veliko množico. Zupni starosta br. dr. Vasič je izrekel župne pozdrave in z lepim nagovorom navdušil vse prisotne. Med petjem »Pesmi sokolskih legij« so se prapori pobrili z novozastvitim praporom, nato pa je veličasten sprevoj krenil skozi trg in se razšel pred Sokolskim domom.

Javna telovadba se je začela s pozdravom državnih zastav in državnim himno. Kot prva je nastopila moška in ženska deca, po številu 124, pod vodstvom br. Lumačka, br. dr. Skulja in a. Križnikove. Deca je skladno in lepo izvedla proste vaje. Za njimi je prikorakala najmlajša deca mokronoškega So-

kola (21) pod vodstvom s. Renkove. Vaje je sestavila s. Kneiselova, besedilo pa a. Perkova. Deca je pela po napreju »Hajdemo mi Sokoli« in telovadila lepe simbolične vaje tako aršcano, da so se marsikomu orosile oči. Buren aplavz jih je nagradil. 82 ogorelih naraščajnikov in vitkih naraščajnic je nastopilo skupno v dveh kolonah pod vodstvom br. Dežarja, br. dr. Skulja in s. Devove. Za njimi je prikorakalo pod vodstvom s. Lazarinjeve in s. Devove 34 članic. Vaje so bile krasno izvedene. Sledila je krasna točka deca mokronoškega Sokola (14) pod vodstvom s. Križnikove. Močna struja članov (52) pod vodstvom br. Kuharja je zadivljala gledalce. Strumno so telovadili lepe vaje. Med telovaditvami smo opazili tudi župnega starosta br. dr. Vasiča. Orodnata telovadba je zaključila lepo uspešno telovadno nastop. Videli smo, da imamo v svoji sredi dobre telovadce, kar kaže, da se da tudi na deželi mnogo doseči z vztrajnim delom v telovadnici.

Po nastopu se je vršila animirana zabava s šaljivo pošto in plesom.

Bil je izredno lep sokolski praznik. Privabil je zares prave brate, ki si upajo vsak čas pokazati, da so Sokoli. Številni obisk starejših Sokolov in Sokolic je posebno razveseljeval, saj je v sedanjih časih, ko preživlja Sokolstvo v dravski banovini hudo borbno, potrebno, temo se strniti in pokazati moč Sokolstva onim, ki bi mu tako radi stoli krila. Ti nasprotniki so se lahko spet prepričali, da velja za vse Sokolstvo le geslo: Živi, bori se, ne kloni!

Vrtno sokolsko okrožje priredi danes 4. t. m. zlet na Vrtnem. Dopoldne bo telovadla deca, ob 11. bo koncert na trgu, ob 14. bo skušnje, ob pol 15. sprevoj. Ugodne avtobusne zveze z vlakom Vrtno društvo se udeležuje bratskih prireditev vedno v obilnem številu, zato pričakuje tudi številnega odziva.

Sokolsko območno okrožje vabi prijatelje sokolstva na svoj okrožni zlet, ki bo v Borovnici 11. t. m.

Iz življenja na deželi

Iz Gornje Radgone

— Zaganjanje davčnih odbojev pri davčni upravi v Gornji Radgoni se je končalo 2. t. m. Razpravam so prisostvovali številni obrtniki in trgovci, ker je bil predlog davčne uprave glede davčne osnove znatno višji od lanskega. Splošno se govori, da bodo davčne oremenitve trgovcev in obrtnikov to leto še večje kakor doslej. Da bo trgovci in obrtniki, ki topla plačala to leto več davkov, vsaj delno zvalila to breme na malega človeka, je razumljivo.

BLED. Zvočni kino bo predvajal od torika do četrta ob 21. uri »Koncert na dvoru«. Igrajo Marta Eggerthova in Johann Heesters.

DEVICA MARJA V POLJU. V nedeljo 26. t. m. je gori v proslavo Vidovega dne velik kres, okrog katerega so se zbrali prijatelji Sokola in članstvo v velikem številu, tako da je proslava prav lepo uspešla. Tudi za letni nastop, ki bo danes v nedeljo 4. t. m. popoldne se vse članstvo pridno pripravlja. Nastop in veselica bosta na ob širnem in lepo urejenem letnem telovadišču, ki ga je uredilo marljivo članstvo z br. gospodarjem na čelu s kulukom. Vabimo prijatelje Sokola in članstvo vseh sosednjih društev, da nas v čim večjem številu obiščejo!

Iz Julijske Krajine

Ukrepi proti gozdnim požarom. Po Krašu so se v poslednjih letih pojavljali zaradi poletne vročine posebno v bližini železnih prog pogosti gozdni požari, katerih gašenje je bilo v večini primerov kaj malo uspešno. Letos je tržaška prefektura izdala posebno uredbo, po kateri bodo morali posestniki svoje travnike in gozdove v bližini železnih prog dobro zavarovati pred požari. Zgraditi bodo morali zavarovalne zidove, jantke in druge take zaščitne naprave, posekati vse grmičevje v širini do 20 m na obeh straneh prog itd. Naredba je zelo stroga in določa tudi občutne globe za prekršitelje.

Novo šole. V kratkem nameravajo v območju idrijske občine zgraditi tri nova šolska poslopja: v Srednji Kanomliji, v Zavrčah in v Vrtniku. Prav tako bodo še letos zgradili novo šolsko poslopje tudi na Ravneh nad Grgarjem. Idrijska odnosno grgarska občina sta že nakupili potrebna stavbišča. Tudi goriški pokrajinski upravni odbor je te dni odobril vse potrebne izdatke in načrte za te šole.

Novi divizijski poveljniki v Gorici. Italijanski vojni list je te dni objavil ukaz o imenovanju dosežanega poveljnika videmskega vojaškega okrožja, brigadnega generala Franca Kolutija, za poveljnika soške pehotne divizije, ki ima svoj sedež v Gorici.

Akcija za gradnjo kmečkih hiš. Pred dvema letoma so italijanske oblasti začele sistematično akcijo za obnovo in izboljšanje kmečkih domov, ki so zlasti po južnih pokrajinah zelo nezadovoljivi. Akcija se je sedaj razširila tudi na Julijsko krajino. Vlada je to akcijo podprla na način, da je prevzela določen odstotek obresti za posojila, ki bi jih posamezni kmečki posestniki najeli pri raznih denarnih zavodih, takda bi se jim olajšala amortizacija dolgov. V tržaški pokrajini daje taka posojila tržaška hranilnica, ki je stavila v to svrhu na razpolago 1.000.000 lir. Iz tega fonda se bodo dajala posojila v razdobju prvih prihodnjih pet let po 4% obresti. Posojila bodo znašala po 3000 do 6000 lir.

Jugoslovanski železnice. Ki so zadnje dni kot gostje svojih francoskih tovarišev potovali po Franciji, so se med potjo v domovino ustavili tudi v Trstu. V ponedeljek so jih tam sprejeli zastopniki italijanskih železnice. V torek so se dopolne odpravili na nekdanja soška bojišča, popoldne so si ogledali mesto, zvečer pa so jih tržaški železnice pogostili v svojih društvenih prostorih.

V Gorici se je mudila preteklo soboto skupina izletnikov s Sušaka. Bilo jih je okrog 30. Prispeli so preko Reke in Trsta. Iz Gorice so nadaljevali svoj izlet z udobnimi avtobusi do Trbiča.

Fašistične mladinske počitniške kolonije. Letos namerava tržaška pokrajinska fašistična zveza poslati v počitniške kolonije okrog 7500 otrok. Razmestili jih bodo v 29 kolonij na deželi in ob morju. Letos je bilo na novo ustanovljenih 14 takih počitniških postojank. Otroci bodo pod vodstvom učiteljev. V poslednjih letih je število otrok, ki prebijejo vsaj mesec dni v skupnih počitniških kolonijah, zelo naraslo tudi na Tržaškem in Goriškem.

Pred goriškimi sodiščem se bo vršil sredi tega meseca proces proti 28 let staremu Franju Silhu iz Mirne pri Gorici, ki je bil pred nekaj tedni aretiran, ker se ni prijavil k naboru. Silhu bi bil moral pred 2 leti v Abesinijo.

Pred raznimi sodišči v Julijski krajini se pogosto vršijo procesi zaradi bega čez mejo. Tako je bil predvčerajšnjim Stanislav Sirk iz Brd iz tega razloga obsojen na tri mesece zapore in 2000 lir denarne kazni. V kratkem pa se bodo vršili slični procesi proti 26-letnemu Josipu Arčonu iz St. Petra pri Gorici, 38-letnemu Francetu Droletu iz Grabovega in 33-letni Kristini Kogojci iz Laze pri Cerknem.

V Cerknem je bil zadnji ponedeljek odstavljen tajnik tamkajšnje krajevne fašistične organizacije Rudolf Rossi. Začasnega komisarja organizacije je bil imenovan Furlan Umberto Zennier.

Abesinska kava v Trstu. Iz Abesinije so pričeli uvažati v Italijo prve množine kave, pridlane letos v abesinskih deželah. Doselej je bilo uvoženih pet tisoč ton kave. Porazdelili so jo na večja italijanska mesta. Tudi na Trst je odpadlo nekaj stotov abesinske kave, ki je bodo prodajali na debelo po 3400 lir za stot. Oblasti so je pozvale trgovce, naj si jo naročijo po omenjeni ceni. Znakrat se ni znano, po čem jo bodo smeli trgovci prodajati na drobno.

Kateri konj je zmagal

Pri neki dirki sodelujejo trije konji: How, Sonny boy in Juanita. Njihovi lastniki so (v drugem vrstnem redu): Lewis, Bell in Smith.

V začetku dirke si je How zlomil nogo. Smith je lastnik črnega konja, ki je tri leta star.

Sonny boy je že prinesel svojemu gospodarju 20.000 funtov nagrad.

Bell je že izgubil precejšnjo vsoto denarja, čeprav je bil njegov konj premagan le za dolžino glave.

Konj, ki je dobil dirko, je črn. Lewisov konj je dirkal prvič.

Kateri konj je v dirki zmagal?

Dobro premislite vse te podatke. Po njih boste z lahkoto dobili logičen odgovor na vprašanja. Rešitve pošljite do petke na uredništvo »Jutrca« Strie Matije je zanje pripravil spet nekaj lepih nagrad.

Kje je napaka

Na našo zadnjo uganko smo dobili precej odgovorov in tudi pravilni so bili po večini. Sicer pa naloga ni bila težavna. Zgodba pripoveduje, kaj je letalec, ki se je vračal iznad sovražniških jarkov, premisljeval. Kako pa je mogel to kdo vedeti, če je bil letalec takrat, ko so ga dobili že mrtve?

Med reševalce je razdelil stric Matije spet lepo število knjižnih nagrad. Dobe jih naslednji:

Jožef Gionetti, Mirna na Dolenjem, dobi knjigo »Pater Kajetan«.

Ildvik Kastelic, Ljubljana, Dolenjska c. 28., dobi knjigo »Rdeča megla«.

O. Schrey, ravatelj, Trst, Via Vico degli Scaglietti 261, villa Perotti, dobi roman »Zelenja cesta«.

Milan Suhanek, Kričica, 56, pri Kranju, dobi roman »Tigrovi zobje«.

Anton Bojce, akademik, Ljubljana, Majgajeva ulica, dobi roman »Lucifere«.

Mirko Viska, Mekine 37 pri Kamniku.

Anton Zvan, žel. uradnik, Nomenj, p. Boh.

Bistrica in I. Šumer, Ljubljana, Grobarjeva 2/II, pa dobe po eno knjigo revije »Zlato in sreča«.

CENE MALIM OGLASOM

Fe 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbina Din 2.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo eni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni za šifro ali dajanje naslovov plačajo drugi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Val ostali oglas se zaračunava po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbina Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Malim oglasi

Ponudbam na šifro ne prilagajate znamki La, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem s naročilom, ali pa po poštni polovnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljalati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Letoviščarjem
se priporoča »Gostilna Tavcar«, Poljane nad Škofjo Loko. Celodnevna oskrba 30 Din s stanovanjem vred. 13651-38

Bohinj
krasno letovišče, penzion 40-50 Din. Turistovske sobe 10 Din. Hotel TRIGLAV. 14663-38

»Prodnik«
Stahovica
na čistem planinskem zraku, nudijo krasno gor. sk. izprehajališča, naravno kopališče, avtopostajališče in izborni kuhinjo. Pension od 30 din dalje. 16691-38

Letovišče
in kopališče
IVO ŠORLI se priporoča. Gorenja vas, Poljanska dolina. 226-38

Letoviščarjem
rudim dobro domačo hrano s udobnimi sobami. Informacije v gozdn. st. Sajo, Cerklje na Gorenjskem. 17194-38

Počitnice na kmetiji
za 20 Din dnevno in ceneje. Sprejem tudi otroke. Interesanti dajanje naslovov na ogl. odd. Jutra pod »Dolenjski vinogradi, voda iz gozdov, vrt«. 17143-38

Rekonvalescent
išče na Gorenjskem mirno sobo s popolno oskrbo za daljši čas, mogoče tudi čez zimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sonce in vrta«. 17145-38

Letoviščarje, ki nameravajo v Split
opozarjam, da imam lepe sobe oddati, s vso oskrbo ali brez. Cene nizke. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. Bon-38

Nova gostilna in letovišče »Grič«
Mara Oset pri Mariboru. Letoviščarji se sprejemajo. Avtocesta. Telefon 2807. 17343-38

Za gospode
letoviščarje
s sobe s 6 posteljami a Din 20, dnevno, izprehodi, dreved, smrekovi gozdovi — odda — Marija Kehl v Mengšu. 17370-38

G. Th. Rothman:
VRTISMRČEK in ŠILONOSKA
Nove pustolovščine

Hinko odskoče iz kuhinje, držeč se za eno nogo, in še spotoma tako neznanosko javka, da se nam nazadnje res zamisli. Na srečo menda ne misli, da bi mu bila to nalašč storila. Skozi stranska vrata izgine v spalnico. Midva sva v tem prilezla iz svojih skrivališč in z utripajočim srcem čakava, kaj bo.

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Domače
ocvrte piške
ter dobro plažo v hladnem senčnatem vrtu — vam nudijo restavracija »Štrelšček« Podrobnosti na ogl. odd. Jutra pod »Zdravica«. 17176-18

Danes vsi na Rakovnik
v gostilno pod gozdom dobite na ražnju pečene prelička, pohane piške in vse vrste pripravljenih vin. Se priporoča: Omahen. 17192-18

POZOR
Val na velozno vrtno veselico, ki jo priredi nova gasilnica četa Vel. Miševci pri Grosupljem v nedeljo 11. julija 37, v prostorih g. barona Lazzerini, grajska Bena. Občinstvo ima krasen razgled na doljnsko okolico in lep pogled starodavnih grajskih prostorov. Trčijo se pristna grajska vina in praviški na ražnju. K obitni udeležbi vabi — odbor. 17130-18

Za vse tiste, ki nimajo časa
in ne prilike ki na poletne počitnice, jim nudijo gostilna pri »PANJU«, vedno dosti razvedila in enene zabave, nato pridite in pripravite se. — Toči se izborni cvetki, fina štajerska vina, razna topla in mrzla jedila vrt, balinšč, biljard, vsak dan in vsak večer igranje na klavir, petje itd. Vas vlijudno vabi in se priporoča TONE HUČ, Vegova 10, Ljubljana. 17245-18

K Angelci
Danes ve na vrtno veselico Šmartinska cesta. gostilna Čotič. 17301-18

Danes pečen prašiček
na ražnju. Se priporoča Marija Prepeluh gostilna Hradskega cesta 76. 17317-38

Službo dobi
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisarniško moč
tenako, potrebujemo takoj, do konca septembra s snanjem strojeplja in knjigovodstva. Ponudbe »Zdravica« ali restavracija Dobrna pri Celju. 16954-1

Dva čevljarska pomočnika
sprejme takoj Odar, — Bled. 17022-1

Hlapec
zmožen samostojno opravljanje živino, kmetijske dela in hmelj se sprejme takoj ali pozneje. Petrovč št. 4. 16996-1

Uradnika(co)
z znanjem nemške korespondence, daktilografije, knjigovodstva, zanesljivega ekspeditivnega prevzema imajo pozna. Oferte pošljite: Lončarjevič, Beograd, Terasije št. 32. 16953-1

Frizerko
prvovrstno moč sprejme v službo, eventualno tudi kot družabnik dobro vpejano, izredno pozna. Na pod. Jutra v Mariboru pod »Prvovrstna moč«. 17094-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Tehnično podjetje
sprejme administrativno za razna dela z vloga 15.000 Din. Ključavničarji ali slično imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobne«. 17210-1

Prodajalka

dobra moč, ki je popolnoma vzdržana v manufakturni dobli mesto. Ponudbe s prepisli apričeval in zahtevno plače na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturna«. 17062-1

Trgovski pomočnik
mešane stroka, ki je vajen tudi usnja, dobli mesto. Ponudbe s prepisli apričeval na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva in dobra moč«. 17083-1

Iščem frizerko
s mojskim izpitom takoj za letoviški kraj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Letovišče«. 16880-1

Prodajalka
vešč vodstva prodaje mlečnih izdelkov in delikatesnega oddelka, sprejem za pribl. 20. juhi. Ponudbe s zahtevno plačo, referencami in sliki: Kolonijalna delikatesna radnja Drago Krizaj, Niš. 16963-1

Gozdni paznik
in lovski čuvaj z zadostno prakso se sprejme na veleposrestvo. Samo sposobni in delavljivi naj vpošleji ponudbe s podrobnimi podatki na ogl. odd. Jutra pod »Paznik«. 14616-1

Vikerja
(Wicker) na cotsone dolžine in Pina-stroje takoj sprejemamo. Ponudbe pod »K-4084 na Intermarka, Zagreb, — Masarykova 28. 16801-1

Postrežnica
sprejemam proti brezplačnemu stanovanju. — Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Dobra«. 17215-1

Šivilja
na dom se išče, zglaši. ti se na Cankarjevem nabrežju 9-1. 17244-1

Dve služkinji
sprejemam za vsa hišna dela. Obrnite se na Danica, Maksimovič — gospodarica Roma Srem, Kr. Petra 190. 17021-1

Sprejem delavke
za pletenje nogavic, — Zagreb, Knežija 27. 17008-1

Absolvent strojne delovodske šole
izkušen železo ali kovino strugar, vojašine prost dobi stalno mesto. Ponudbe s navedbo dosežanih služb pošljite na oglasni odd. Jutra pod »Sposobne«. 17018-1

Dva čevljarska pomočnika
sprejme takoj Odar, — Bled. 17022-1

Hlapec
zmožen samostojno opravljanje živino, kmetijske dela in hmelj se sprejme takoj ali pozneje. Petrovč št. 4. 16996-1

Uradnika(co)
z znanjem nemške korespondence, daktilografije, knjigovodstva, zanesljivega ekspeditivnega prevzema imajo pozna. Oferte pošljite: Lončarjevič, Beograd, Terasije št. 32. 16953-1

Frizerko
prvovrstno moč sprejme v službo, eventualno tudi kot družabnik dobro vpejano, izredno pozna. Na pod. Jutra v Mariboru pod »Prvovrstna moč«. 17094-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme v stalno službo. Pintar Ernest, Pokopališka ul. 4, Ljubljana. — Moete. 17177-1

Dva mizarska pomočnika

sprejme Franco Kregar in Comp., Vižmarje. 17188-1

Malod prodajalko
simpatično, ki se sprejme bi tudi vodila gospodinjstvo sprejemam. Ponudbe s sliki na ogl. odd. Jutra pod »Trajno«. 17147-1

Trgovska hiša
sprejme takoj v službo kuharico, staro do 35 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravica«. 17183-1

Mlinarski pomočnik
dobi službo, Milin, Ljubljana — Vič. 17309-1

Služkinjo
zanesljivo, zmnožno vseh hišnih del išče zdravniška obitelj. Dopolne na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Dežela«. 17102-1

Prodajalka
mlajša, popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom, dobli takoj službo. Ponudbe na Karel Koželj, nasl., Triglavska 11. 17110-1

Boljšo gospodinjico
zdravo in zanesljivo, ev. s znanjem nemščine, iščem k litemu otroku. Naslov v vseh pol. Jutra. 17087-1

Hišnik
ki se razume na bencinski motor in zna delati na vrtu, neozelenjen, vojašine prost, dobi mesto pri baronu Frideriku Bornu, Sv. Ana pri Trzinu. 17109-1

Krojaškega pomočnika
izurjenega za boljša dela sprejme Anton Medvešek, Trbovlje. 17115-1

Čevljarski mojster
neozelenjen dobi mesto, takoj. Prednost imajo mlajši s najnovjšimi tečaji. Ponudbe na pod. Jutra v Trbovljah pod šifro »4«. 17114-1

Žagarja
akordanta, vajenega vsa dela, ki jih mora, išče moč za stalno delo. Pon. pošljite pod »Vesten in sposobne na ogl. odd. Jutra«. 17111-1

Gospodinjico
z znanjem nemščine — sprejme drogerija kot praktikantino. Pon. na oglas. odd. Jutra s sliki pod »Zdravica«. 17118-1

Dobro kuharico
iščem za večji obrat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. Slika zaželjena. 17340-1

Pomočnico in učenko
akoj sprejme salon »NI-ES«, Knafljeva 1. 17247-1

Samostojna moč
radio mehanik, se išče za stalno s fiksnim plačom. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Mehanik«. 17274-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Absolventka
išče službo kot začelnica v boljši hiši. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fridina in vestna«. 17073-1

Brivski pomočnik
za dame s inozemsko prakso, išče službo. Nastopi takoj kjerkoli. — Adolf Šuš, Maribor, Kacjanerjeva ulica 17. 17093-2

Absolventka
išče službo kot začelnica v boljši hiši. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fridina in vestna«. 17073-1

Kuharica
restavracijska ali privatna, zmnožno tudi gospodinjstva, išče službo. — Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Prvovrstna kuharica«. 17237-2

Trgovski pomočnik
mlad spicerist, nekakšen, trezen, tudi s znanjem nemščine išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »Zanesljive«. 17000-2

Pridno dekle
Slovenka, št. 1. avgusta nastopiti službo gospodinjstva za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. — Pletarna, Slovenska 26. Maribor. 17346-1

Izurjeno pletiljo
nogavic in fazon sprejemam za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. — Pletarna, Slovenska 26. Maribor. 17346-1

Hišnika
pridnega, očenjenega, sprejemam na svoje posrestvo. Vajen, mora biti konj iz vrnarskega dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Pošten hišnik«. 17376-1

Izurjeno pletiljo
in učenko, sprejme »Mila«, Mesini trg 17. 17363-1

Pisarniška moč
s trgovsko prakso, perfektno slovensko in nemško korespondenco ter knjigovodstva, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Samostojna in zanesljiva moč«. 17366-1

Pleskarja
samostojnega, za poboštvo, sprejemam. — Informacije se dobe na Miklošičevi 6, pri »Sava«. 17333-1

Šiviljske pomočnice
za izdelavo damskih plaščev in kostumov, sprejemam. Metelkova ul. 13. I nadst. (Potnik). 17327-1

Natakarico
do 25 let staro, vajeno nemškega jezika in vsajeno hišnega dela sprejemam. Prednost — znanje šivanja. Ponudbe s točno navedbo dosežanih služb, pod »Marija v natakarice na ogl. odd. Jutra v Mariboru«. 17350-1

Pisarniški praktikant
z dovršeno 4 razredno meščansko šolo se takoj sprejme Ponudbe na pod. Jutra v Celju pod »Trgovsko podjetje Celje«. 17352-1

Frizersko pomočnico
sprejemam. Plača po kolektivni pogodbi, pa tudi več. Frizerski salon Kirilnič, Jernejeva c. 1, Ljubljana VII. 17358-1

Šiviljo in učenko
(šiviljo izurjeno), sprejme pletilsko podjetje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17307-1

Tapetniškega pomočnika
samca, mlajšega, sprejemam. Peter Kobal, Kranj. 17374-1

Praktikanta
(absolventa trgovske šole) sprejme s takojšnjim nastopom savarovalnica DUNAY. 17341-1

Perfektno šiviljo
s prepisli »Krem« ki bi bila pripravljena sodelovati pri samostojnem stajenju. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »iščem firmo«. Slika zaželjena. 17339-1

Dobro kuharico
iščem za večji obrat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra plača«. Slika zaželjena. 17340-1

Inteligentna
mlada, simpatična gospodinjica, ki je poleg delovnega mesta tudi nemščina bi bila k starejši fini dami kot družabnica ali k starejšim otrokom, event. išče tak prijatelj v kakem letovišču. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Panislin«. 17169-1

Brivski pomočnik
35 let star, popolnoma samostojen, hiter delavec, — provizoren buhtist, s fiksnim nastopom, želi nastopiti dobro službo. Ponudbe na Anton Herbst, salon Bratstva, Marenberg. 17333-1

Vrtnar
z večletno prakso išče stalno službo za takoj. Ponudbe pod vrtnar na oglasni oddelček »Jutra«. 17155-2

Natakarica
stara 24 let, vajena gostinstva in vse ostale kraje. Kdor prihoži za vzorec 5 Din, ima prednost. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Velik zaslužek«. 17051-3

Tisoč dinarjev
in več zaslužke mesečno s delom doma. Posiljam material prevzema gotovo blago. Mal kapital potreben. Zahtevajte prospekte, priložite znamko za odgovor. Mihajlo Henig, Pančev-Br. Jovanoviča 1634-3

Dobra šivilja
išče službo, najraje na deželi. Nastopi takoj. Ponudbe na pod. Jutra v Trbovljah pod šifro »Poštena«. 17116-2

Gospodinjica
gre za popoldan k otroku boljši družine. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Slovensko ali nemško«. 17298-2

Izobražena gospodinjica
35 let, št. kjerkoli primeren, z znanjem nemščine, bolnični, zmnožno pomoči k zdravniku. Cenj. ponudbe na oglasni oddelček Jutra do 30. julija pod »Kamila«. 17332-2

Mlada gospodinjica
išče mesto blaginjske. — Ima veselo do trgovine, voljna je iti tudi v gozdino. Sprejma vsako delo, na ogl. odd. Jutra pod »Veronika«. 17361-2

Lesni manipulant

strokovnjak v centri stojičega lesa, vešč vsega dela v lesni stroki, išče službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16958-2

Gospodinjica
perfektna in slovenska, nemščina, italijanščina, s znanjem stenografije, strojeplja, knjigovodstva, korespondence želi mesto v pisarni, kjerko-11. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »Slovenica«. 17095-2

Šofer
išče službo, zmnožen kavelje. Govori slovensko, nemško, italijansko. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod šifro »Abstinent«. 17091-2

Postrežnica
mlada, čista in poštena išče vrest v tednu od 3. do 7. popoldne. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Delovna«. 17328-2

Gospodinjica
s znanjem nemščine, francoske in klavirja želi v dobro hišo k otrokom. Ponudbe pod: L. Hetzl, Guštanj. 17090-2

Absolvent
dvorazredne trgovske šole, vojašine prost, vešč vseh pisarniških del, — išče kakršnokoli zaposlitev; event. s kavčijo. Ponudbe pod »1. septembra na oglas. odd. Jutra«. 17182-2

Upokojenec
s znanjem nemščine — išče službo v hiši, v večjem posrestvu ali kaj silnega. Ponud. na ogl. odd. Jutra pod »Oskrbnik«. 17183-2

Pošteno dekle
išče službo kjerkoli za nizko plačo pri dobri gospodini, ki bi jo na-udila nekoliko nemščine. Vešč vseh gospodinj. skih del in nekaj kuhe. Naslov v vseh posloval. Jutra. 17198-2

Samostojna kuharica
išče stalno službo. Šteta, posrestvo in lepimi sprevirali. — stop takoj ali 15. julija. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharica značaj«. 17170-3

Potniki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potniku
dobro vpejano, ki obiskuje spedijske trgovine na govine na štajerskem in Prekmurju, bi del v prodajo na provizijo bučno olje. Oljarna, Maribor, Taborska. 17097-3

Zastopniki, trgovci!
Za lep in zanimiv posel se vam nudi stalen in velik zaslužek. Zahtevajte brezplačno navodila P.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Devoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu
Eskontira trgovaške menice

DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Fotografski aparat
na ploščo, komplet, s
stativom itd. napravljen
Srečinska ulica 12-I. na
Mirju. 17088-6

Vrhniški paviljon
napravljen, vprašati pri:
Kreću na Karloviški ce-
sti 22, II. nadst. 17163-6

Okna
primerna za delavnice 210
x 170 in lesene stopnice,
poceni napravljeni. Glavice XV
stev. 8. 17386-9

Stelaže
in prodajne mize (pu-
delni) takoj poceni na
prodaj. Ogleda se jih v
trgovini P. Ostrelji, —
Ljubljana, Vegova ulica
št. 12. 17293-6

Vrtni stole
30 komadov, bele, pocni
Krištan Franc, Tyrševa 54.
17092-6

Benečiansko zrcalo
(Venecianer), antik na
prodaj v trafiki, Tyrševa
cesta št. 5. 17246-6

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Košnjo oddam
Drenikov vrh 1. 17236-33

Belo haloško vino
pristno, lastni pridelki
takoj prodam. Cesta 41.
Korošec, Strelca, Maj-
branz. 17013-33

Rdečega
sromeljčana
50 hl pocni napravljen.
Naslov v vseh posloval-
nicah. 17113-33

Seno in otavo
v košnji, pocni prodam
področnik. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. V-30

Živali
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Nemškega ovčarja
čistočrvenega (samca) 1
do 2 leti starca, kupim.
Ponudbe z navedbo
cene na pošto pri-
šljo (Ljubljana I). 16582-27

Airdale-terijerje
čistočrvene mladike,
pocni, belci, stari odli-
čni čuvši, proda gra-
dina Mokronog. 17195-27

Zreba
»Nepomuk«
bo prodalo kosa jahačev
in vozačev v Ljubome-
ru na javni licitaciji, ki
bo dne 8. VII. ob 12 v
gostilni Vrege v Ljubo-
meru. Zreba, ki je zme-
rske pasme, stoji na
piemontini postaji v Bu-
čevčevih, kjer je vsako-
mur na ogled. 17002-27

Francoske pse
buldože, s prvotnim
rodovnikom proda: Jca.
Devetak, Rožna dolina.
Cesta 4. števil. 17. Ljub-
ljana. 17323-27

Foksterier
resasti, 1 leto star, dre-
sani, prikupljivi, pocni
na prodaj. Vprašati pri
Elektronu, Franciškan-
ska 10, dvorišče. 17321-27

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Elektrolux
hladilnike
brez motorjev na elektri-
čni plin ali petrolejski po-
gona prodaja na ugodno od-
pado (TEHNA, Ljubljana,
Mestni trg 26/I. — Telefon
35-88. 281-39

Mizarji
Vse kar potrebujete za
Vašo strojno delavnico
dobite najugodnejše v
specialni trgovini stro-
jev in strojništvu.
D O V Z A N I V A N
Ljubljana, Franciškan-
ska 1. Zahtevajte po-
nude. 16530-29

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Več šivalnih strojev
prodam po 400 do 700
Din. Hauner, Koudovr-
ska ulica 11-II. 17316-25

Lokomobila
16 do 20 ks ugodno na
prodaj. Ponudbe na ogi.
odd. Jutra pod »Goto-
vina«. 17275-29

Glasbila
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kromatično
harmoniko
veliko, odlično klavirsko,
z dvojnimi registrom,
— ugodno prodam. Škarf
Jošip, Ljubljana, Cesta
29. oktobra 16. 17203-26

Klavir
srednje dolge, skoraj nov
znamenite Erhard, ugodno
napravljen. Istotam Lip-
sa stroj za izdelavo
strojne opreme. Naslov v
vseh posloval. Jutra. 17061-26

Klavir
dobro ohranjen pocni
napravljen. Polzeve se v
vseh posloval. Jutra. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Moško kolo
kupim proti takojšnemu
plačilu. Kenda. Tel.
24-05. 17185-11

Št. Vid in okolica
sta je prepuščena o prime
kakovosti in reklamni raz-
koles in devoj, kupljenih je
v trgovini Splošne trgovske
družbe v št. Vidu nad Ljub-
ljano Velika jabra. Kolesa
od Din 650 naprej. Odpo-
tudi ob nedeljah dopoldne
od 7. ure dalje. 17391-11

Pohištvo
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Spalnica in
drugo pohištvo
kompletno prodam zara-
di odstopanja. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
17060-12

Črešnjava spalnica
politirana 12 kosov, na-
prodaj po nizki ceni. —
Mizarstvo Cvetko Kladi-
nik, Mokronog. 17061-12

Prodaj
zaradi selitve: samoko-
sno soprovo s pisalno
mizo, banjo, razno po-
sodo in druge hišne po-
trebine. Ogleda se
lahko vsak delavnik od
14. do 16. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 17207-12

POHIŠTVO
Navedba imena vsako-
vrstnega pohištva sobnih in
kuhinjskih oprav. Imitacija
kavski oreh . . . 4.500
Plekanje spalnice . . . 1.600
Omar . . . 400
Postelje . . . 600
Kuhinjske opreme . . . 675
Kuhinjske kredence . . . 375
Kuhinjske mize . . . 120
Kuhinjski stoli . . . 50
Otroške postelje . . . 50
Otroški vložki . . . 50
Otroški madraci . . . 120
Sprejemna vsa popravila
na stropu, na krovu, na ka-
neni. Se priporoča:
Mizarstvo »SAVA«, Rožna
dolina. 17332-12

Spalnica
od 1800 Din. Kuhinje
od 750 Din dalje ter
ostale, prodajo. Proda: JOSP
KOČE, in kapetinska dela
izvaja najceneje kom-
pleksna založba pohištva
Fr. Seljavc, Stari trg 6.
17306-12

Motor NSU
350 ccm vožen 6570 km
v odličnem stanju pro-
dam. Kacelnik A. Lo-
če pri Poljanah. 17108-10

Deutz motor
skoraj popolnoma nov,
najnovije tipa 6. K. s.
zamenjam za motorno
kolo novejšega tipa, 350
ccm, dobro ohranjen.
Naslov v vseh posloval-
nicah. 17121-10

Avto Peugeot
4-sedejni, prodam, tudi na
hranilne kobilice. Garaja
Ekspres, Vegova ul. 8.
17336-10

Denar prihranite
Pravovratno znamke osebe-
ne in tovarne avtomobile,
malo rabljenega, štedljivega
pocni kupite pri Krupe za-
stopstvu O. Žužek, Ljubljana,
Tavčarjeva ul. 11. 17336-10

Kupite najboljši
»Zündapp«
motorček od 300-800 ccm
po najnižji ceni. O. Žužek,
Ljubljana, Tavčarjeva 11.
17337-10

Ford avto
dvosedelnik, v zelo dobrem
stanju, ugodno napravljen. —
Ogled garaja O. Žužek, —
Tavčarjeva ul. 17349-10

Sodelovati
v trgovini ali industriji
hrane, izdelavi, podjeten trgo-
ve, tekunske stroje, vse-
stranske izobražen, s manjšim
kapitalom. Ponudbe na
ogi. odd. Jutra pod »Zna-
čilo« strokovnjak. 17372-10

Odprti avto
potečeč, zelo ugodno
prodam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 17258-10

Kupim motor
dobro ohranjen, tipa 4
tag. od 350 do 500 ccm
prednost imajo tipe 13-5A.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 17266-10

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Gostilniški
inventar
mize, stole, jedilni pri-
bor, tehnično za 5 in
100 kg. trikotniki, vse
potrebne za gostilni-
sko podjetje. Ponudbe
na ogi. odd. Jutra pod
»Julij 37«. 17263-7

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato
kupa po najvišjih cenah
Ljubljana, Wolfova ulica 1.
12-38

ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 1.
12-38

Kapital
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov
teristate in vrednostne pa-
pirstvo v vseh posloval-
nicah Jutra. 17017-17

Min
spesoben za fino mlet-
je kredo, kaolina, —
zemeljskih barv, vzajem
v najem, tudi za last-
nik sam mletje. Ponud-
be na ogi. odd. Jutra pod
»Kolodvorska 18«. 17193-17

Dobrodošlo gostilno
v industrijskem kraju
vzajem v najem. Pon-
na ogi. odd. Jutra pod
»Dobrodošla 2999«. 17089-17

Gostilno
v bližini mestne kaval-
ne v Ljubljani oddam v
najem pod ugodnimi po-
goji. Ponudbe na ogi.
odd. Jutra. 17112-17

Gostilno
vzajem v najem v Lju-
bljani ali v industrijs-
kem kraju. Razpolagam
z izbornim lastnim vi-
nom. Ponudbe na ogi.
odd. Jutra pod »Zmo-
žen in agilen«. 17160-17

Gostilno
ali vinotič v vzajem
v najem v Ljubljani. Po-
nude na ogi. odd. Ju-
tra pod »Nujno«. 17326-17

Lokal
s modernimi izlozili, od-
dam v centru. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
16951-19

V St. Vidu
nad Ljubljano
oddam takoj v najem
prenovljeno hišo s vrtom in
nivo, poleg cerkve ob-
glavni cest, priprave za
kako obit ali trgovino.
Dr. Kavc, St. Vid nad
Ljubljano. 17062-19

Gostilna
dobro locna, na križišču
dveh prometnih ulic na
prodaj s vsem inventar-
om po zelo nizki ceni
zaradi odhoda v tuji-
no. Lokal z tremi veli-
kimi gostilniškimi soba-
mi, kuhinjo in straniš-
nim, kabineto in stano-
vanjem 2 veliki kleti, na-
jemna zelo nizka. —
Prodaja se nemški po-
stojnik stidilnik, stroj
za pranje perila, 2 ko-
lesi in razni drugi pre-
meti. Zagreb, Seizka c.
56. 17000-19

Mlekarna
v centru mesta nepro-
dajno v trgovini ali ali-
no. Ponudbe na ogi. odd.
Jutra pod »Dobra ga-
rancija 100«. 17167-16

Lokal
v sredini mesta takoj ali
pocni oddam. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
17174-10

Pisarniške prostore
dve vezi sobi s pritli-
kimi v stranski uli-
ci ali dvoriščnem trak-
tu, iščemo za 1. sep-
tember. Kupimo tudi
dobro ohranjeno pisar-
niško opremo. Ponudbe
na ogi. odd. Jutra pod
»Zadruga«. 17113-19

Dvoriščni lokal
delavnice, enosobno sta-
novanje, oddam. Emon-
ska cesta št. 2. 17040-19

Dobrodošla
z mešanim blagom ugod-
no prodaj. Stanova-
nje na raspolago. Vpra-
šati: Jakob Erbus, kro-
jaški mojster, Maribor,
Aleksandrova cesta 16.
17345-19

Primeren lokal
za prometnem kraju za
posredovanje pisane. P.
Prisavec, Ljubljana, Erja-
čeva c. 4. a. Tel. 23-81.
204-20

Mala hiša
v Kamniku
naproti farni cerkvi,
napravljen. Josip Janke,
urur v Kamniku. 17071-20

Nameravate kupiti
ali prodati
poslovno, hišo, vilo, obr-
nite se na posredovalni-
ko TRIGLAV v Maribo-
ru, Aleksandrova c. 12.
17090-20

Gostilno
pripravna za Dalmatini-
ca takoj oddam. Ponud-
be na ogi. odd. Ju-
tra pod »Najmanjši zne-
sek«. 17094-19

Mlekarna
z vsem inventarjem, za pro-
metnem kraju valed bolni-
čno ugodno prodaj. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
17340-19

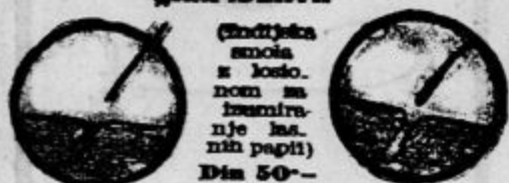
V najem
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 17137-26

Trgovino
s mešanim blagom v
večjem kraju dravsko
ban, na javni dražbi
ban, potreben kapital
30.000, oddam. Ponud-
be od 15. julija 1937 na
ogi. odd. Jutra pod si-
fro »Lepa prilika«. 16407-17

Gostilno
vzajem takoj v najem
v okolici mesta. Naslov
v vseh posloval. Jutra
17238-17

Dobrodošlo pekarjo
vzajem v najem. Pon-
na ogi. odd. Jutra pod
»Dobrodošla 2999«. 1708

Kupuj domaće blago!

Neprijetne dlačicena obrazu dame (bračice, brčice),
odpravi s korenino**"RAPIDENTH"**

Nepopolno odpravljanje dlačic s pomočjo kremikalij, praškov in krem, po katerih dlačice še močneje porastejo.

Rapidenth nasprotno odstranjuje dlačice s korenino mehaničnim potom in brez bolečin, a loston uglobo tudi lasne papile same.

TEMNO POLT, zaščito proti opeklinam pri sončenju in sportu dosežete z odličnim orehovim oljem »Brunole« din 12.—

— Nečista polt — Specijalna prehrana suhe kože — Odstranjevanje gub — Nega mastnega lica — Odstranjevanje razširjenih por in sojedcev — Znojenje

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNA NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTRIRANE KATALOGE!

Parf. in kozmetika »OMNIA«, odd. I/9, Zagreb, Gunduličeva ulica 8, mezzanin. Telefon 97-67.

Kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ največja domača RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER

IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKLIN

ZAGREB, Nikolićeva ul. 10.

Violine... od 71. nazgor. Harmonike... 75. nazgor.

Kitare... 148. nazgor. Harmonike... 75. nazgor.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI KATALOG

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Obujemo udobno in elegantno celo družino za 137.- dinarjev

19.-

45302-4403

Obutev za vsako priliko in za vsak žep. Za delo v polju in v hiši, za pešhojo, opskrbela Vas bo preko celega leta najboljša in najcenejša. Cena jim je od 15.— do 25.— Din.

25.-

44244-4841

Za dečke nenadoknadljivi letni čevlji od močnega platna rjave barve z elastičnim gumijastim podplatom. Otroški Din 15.— in 25.— Moški Din 29.—

59.-

1125-9621

Elegantni in lahki damski čevlji iz čvrstega svilenastega lido platna z okrasom od plavega antilopa in usnjenim podplatom, stanejo Din 59.—

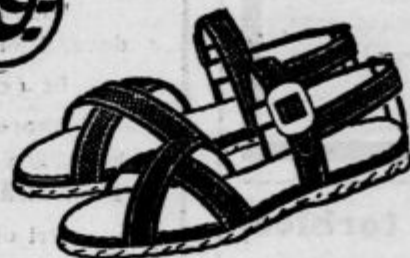
49.-

68895-8195

Čevljičke za lepe dneve z vsako lahko letno obleko iz močnega lenenega platna drap barve z belim obšitkom in s polvisoko peto Din 49.—

29.-

45844-4400

Za dečke najboljša obutev za leto na boso nogo. Močna sandala od platna z elastičnim gumijastim podplatom. Moški Din 35.—

69.-

4975-36547

Čvrsti in lahki troter čevljički od boksa z usnjenim podplatom, nisko peto, ki se zapenja z špango. Stanejo samo 69.— Din.

69.-

1327-2880

Din 137.—

Lahki in udobni čevlji od sivga platna z okraski iz laka in z usnjenim podplatom Din 69.—

79.-

Elegantni čevlji za vsako letno obleko iz belega platna, kombinirani z rjavim boksom in usnatim podplatom. Din 79.—

Bata

Inserirajte v „Jutru“! Siguren uspeh!

Zahvala

VSEM, KI STE NAM NA KATERIKOLI NAČIN IZKAZALI SOČUSTVOVANJE IN TOLAŽBO OB TEŽKI IZGUBI NAŠE ISKRENO LJUBLJENE, DOBRE MATERE, GOSPE

MARIJE CROBATH

roj. POLLAK

NAŠA NAJPRISRČNEJŠA ZAHVALA!

PREDVSEM NAJ VELJA NAŠA HVALEŽNOST VELIKI SKRBI GOSPODOV DRJA BEŽKA IN DRJA SPORNA, KI STA LAJŠALA NAŠI MILI POKOJNICI ZADNJE URE TRPLJENJA, KAKOR TUDI VESTNI NEGI CESTITIH SESTER.

NAJISKRENEJŠA HVALA VSEM SPREMLJEVALCEM DO NJENEGA ZADNJEGA DOMOVANJA, ZLASTI SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJEMO OČ. DUHOVŠČINI, DOMAČEMU SOKOLSKEMU DRUŠTVU ZA GANLJIVO PETJE, KRANJSKI GOSBI ZA TUROBNO DONEČE ŽALOSTINKE, DOMAČEMU — NADVSE POZRTVOVALNEMU USLUŽBENSTVU, NARODNI ČITALNICI IN ZASTOPNIKOM RAZNIH DRUŠTEV IN KORPORACIJ ZA ČASTNO SPREMLSTVO NA NJENI ZADNJI POTI.

KONČNO POSEBNO ISKRENA HVALA SE DAROVALCEM POKLONJENIH VENCEV IN ŠOPKOV, S KATERIMI SO OBSULI KRSTO NAŠE BLAGO NAM PRERANO UMRLE, SRČNO DOBRE MATERE!

SE ENKRAT VSEM IN VSAKEMU — NAJTOPLEJŠA HVALA!

KRANJ, V JULIJU 1937.

Globoko žalnojoči Crobathovi.

PREDSEDSTVO MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE

NAZNANJA, DA JE DNE 2. JULIJA T. L.

UMRL

ČASTNI MEŠČAN LJUBLJANSKI

Dr. ANTON BONAVENTURA JEGLIČ

NASLOVNI NADŠKOF GARELSKI, PRISIDNIK PAPEŠKEGA PRESTOLA IN RIMSKI GROF, ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE I. STOPNJE, KARADJORDJEVE ZVEZDE IV. STOPNJE IN BELEGA ORLA II. STOPNJE

ZA NAROD, DRŽAVO IN NAŠE MESTO PREZASLUŽNEGA POKOJNIKA BO LJUBLJANA OHRANILA V TRAJNEM IN ČASTNEM SPOMINU!
SLAVA PREVZVIŠENEMU POKOJNIKU.

OBČINA LJUBLJANA
MESTNI POGREBNI ZAVOD V LJUBLJANI